ส.ก 15/2552 - 4.4

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

รายงานการพิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชน
และสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง
วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

สำนักกรรมาธิการ ๓
สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(สำเนา)

บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค โทร. ๕๒๓๑ - ๒

ที่ สว (กมธ๓) ๐๐๑๕/ (ร๕) **วันที่** ๒๓ เมษายน ๒๕๕๒

เรื่อง รายงานการพิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

กราบเรียน ประธานวุฒิสภา

ด้วย ในคราวประชุมวุฒิสภาครั้งที่ ๘/๒๕๕๑ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ที่ประชุมได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภา ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ วรรคสอง (๒๒) กำหนดให้คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาคณะหนึ่ง มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวนหรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะกรรมาธิการคณะนี้ ปัจจุบันประกอบด้วย

๑. นายสมชาย แสวงการ	ประธานคณะกรรมาธิการฯ
๒. นายมณเฑียร บุญตัน	รองประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่หนึ่ง
๓. นายตวง อันทะไชย	รองประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่สอง และเลขานุการคณะกรรมาธิการ
๔. นายแวดือราแม มะมิงจิ	รองประธานคณะกรรมาธิการฯ คนที่สาม
๕. นายประสาร มฤคพิทักษ์	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการฯ คนที่หนึ่ง
๖. นายจำนงค์ สวมประดำ	ประธานที่ปรึกษาคณะกรรมาธิการฯ คนที่สอง
๗. นายอนุศักดิ์ คงมาลัย	โฆษกคณะกรรมาธิการฯ
๘. นายสาย กังกเวคิน	กรรมาธิการฯ
๙. นายวรวิทย์ บารู	กรรมาธิการฯ

/ในการปฏิบัติ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในการปฏิบัติภารกิจตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมาธิการฯ ดังกล่าว คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาเห็นสมควรให้มีการพิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาเสร็จเรียบร้อยแล้ว

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดนำเสนอรายงานของคณะกรรมาธิการฯ ต่อที่ประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณาต่อไป

(ลงชื่อ) สมชาย แสวงการ

(นายสมชาย แสวงการ)

ประธานคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ

และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

สำเนาถูกต้อง

อำพรรณี ปินตาวงศ์

(นางอำพรรณี ปินตาวงศ์)

ผู้อำนวยการกลุ่มงานคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนฯ

สำนักกรรมาธิการ ๓

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา

สำนักกรรมาธิการ ๓

โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๕๒๓๑-๒

โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๗๒๐๖

ศิริชัย พิมพ์

อำพรรณี/อริษา/ศศิธร/อำนาจ ทาน

LIRT

Legislative Institutional Repository of Thailand

รายงานการพิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ

ของ

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

ตามที่ ที่ประชุมวุฒิสภา ครั้งที่ ๘ (สมัยสามัญทั่วไป) วันศุกร์ที่ ๒ พฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้มีมติตั้งคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค เป็นคณะกรรมาธิการสามัญประจำสภาตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา พ.ศ. ๒๕๕๑ ข้อ ๗๗ วรรคสอง (๒๒) ให้มีอำนาจหน้าที่พิจารณาร่างพระราชบัญญัติ กระทำกิจการ พิจารณาสอบสวน หรือศึกษาเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวกับการส่งเสริมความร่วมมือและการประสานงานระหว่างหน่วยราชการ องค์กรเอกชนและองค์กรในด้านสิทธิมนุษยชน ติดตาม ตรวจสอบการกระทำหรือละเว้นการกระทำอันเป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ การคุ้มครองผู้บริโภค ปัญหาความเดือดร้อนของผู้บริโภค และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

บัดนี้ คณะกรรมาธิการฯ ได้พิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เสร็จเรียบร้อยแล้ว จึงขอรายงานผลการพิจารณาศึกษาต่อวุฒิสภา ตามนัยแห่งข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา ข้อ ๙๕ ซึ่งปรากฏผลดังนี้

๑. วิธีการพิจารณาศึกษา

การดำเนินงานของคณะกรรมาธิการฯ

๑.๑ คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้มีการประชุมหลังจากเกิดเหตุการณ์การสลายกลุ่มประชาชนผู้ชุมนุมทางการเมืองของเจ้าหน้าที่ตำรวจ บริเวณหน้ารัฐสภาและหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล เมื่อวันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งคณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่ากรณีดังกล่าวเป็นเรื่องสำคัญที่ควรจะดำเนินการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้นในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมของประชาชน ตลอดจนการเยียวยาผู้ได้รับบาดเจ็บ ญาติของผู้เสียชีวิต และผู้ที่ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ดังกล่าว

๑.๒ คณะกรรมาธิการฯ ได้เชิญผู้ชี้แจงจากหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้องมาชี้แจงรายละเอียดข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ประกอบเป็นแนวทางในการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.	พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ	ผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
๒.	พันตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์	รองผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล
๓.	พันตำรวจเอก ณัฐ สิงห์อุดม	ผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ ๒ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๔.	พันตำรวจโท สังคม ตัดโส	รองผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ สำนักงานผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ
๕.	ร้อยตำรวจเอก ศาตรา สุขานุศาสน์	รองสารวัตรฝ่ายอำนวยการ ๒ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน
๖.	ร้อยตำรวจโท กิตติกร ภุมรา	รองสารวัตรป้องกันปราบปราม ๓ ปฏิบัติราชการ รองสารวัตรฝ่ายอำนวยการ กองบังคับการตำรวจนครบาล ๑

๑.๓ คณะกรรมาธิการฯ ได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ ความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการฯ เป็นผู้พิจารณาศึกษา ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการฯ ประกอบด้วย

๑.	นายสมชาย แสวงการ	ประธานคณะอนุกรรมาธิการฯ
๒.	นายตวง อันทะไชย	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการฯ
๓.	นายสาย กังกเวคิน	อนุกรรมาธิการฯ
๔.	นายวัลลภ ตังคณานุรักษ์	อนุกรรมาธิการฯ
๕.	พลตำรวจตรี ทวีศักดิ์ ตู้จินดา	อนุกรรมาธิการฯ
๖.	ดร. กระหยิ่ม ศานต์ตระกูล	อนุกรรมาธิการฯ
๗.	นายประทีป สุนทรารชุน	อนุกรรมาธิการฯ
๘.	นายแพทย์ สมบูรณ์ ทศบวร	อนุกรรมาธิการฯ
๙.	นายเขมชาติ คณาภูเศรษฐ์	อนุกรรมาธิการฯ
๑๐.	นายอภิรัฐ ทัศนา	อนุกรรมาธิการฯ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๔ คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง ได้มีการประชุมเพื่อกำหนดกรอบการพิจารณาและแนวทางการดำเนินการตลอดจนได้รวบรวม ศึกษา และวิเคราะห์ข้อมูล ข้อมูลข้อเท็จจริง จากกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เอกสารหลักฐานต่างๆ ภาพนิ่ง และภาพเคลื่อนไหวของเหตุการณ์ดังกล่าว

๑.๕ คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง ได้เชิญผู้ชี้แจงจากคณะกรรมการเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ มาชี้แจงรายละเอียดข้อมูลข้อเท็จจริง และแสดงความคิดเห็น ประกอบเป็นแนวทางในการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ ดังนี้

<u>สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี</u>

๑. นายวชิระ เพ่งผล	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี
๒. นายสมพาศ นิลพันธ์	ผู้อำนวยการส่วนตรวจสอบและพัฒนาขีดสมรรถนะและศักยภาพของหน่วยงาน
๓. นายพีระ ทองโพธิ์	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๗
๔. นางชื่นชีวัน ลิมปีธีระกุล	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖
๕. นายจตุพร เพชรนุ่ม	เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน ๖

<u>กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์</u>

๑. นางนนทินี เพ็ชญไพศิษฏ์	รองอธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๒. นางนิตยา ปัดทุม	นักสังคมสงเคราะห์ ๘ ว
๓. นางสาวมุกดา แก้วมุกด์	นักสังคมสงเคราะห์ ๗ ว

<u>ศูนย์นเรนทร</u>

- นายแพทย์ อนุรักษ์ อมรเพชรสถาพร	ผู้ช่วยเลขานุการ สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ

<u>ศูนย์เอราวัณ</u>

- นายแพทย์ เพชรพงษ์ กำจรกิจการ	นายแพทย์ ๗ วช. ปฏิบัติหน้าที่ ผู้อำนวยการศูนย์เอราวัณ กองวิชาการ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร

๑.๖ คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง ได้จัดการเสวนา เรื่อง "รายงานผลการตรวจสอบเหตุการณ์ความรุนแรง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ (ครั้งที่ ๑)" เมื่อวันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ร่วมกับ คณะอนุกรรมาธิการพิสูจน์สาเหตุการเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ในเหตุการณ์หน้าลานพระบรมรูปฯ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ในคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา และคณะอนุกรรมาธิการตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตาสลายกลุ่มผู้ชุมนุม เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ในคณะกรรมาธิการ

Legislative Institutional Repository of Thailand

ศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา โดยได้นำข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะจากการเสวนามาประกอบเป็นข้อมูลในการจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ

๑.๗ คณะกรรมาธิการฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมาธิการรวบรวมข้อมูล กลั่นกรองและจัดทำรายงานของคณะกรรมาธิการฯ มีการประชุม เพื่อรวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง กลั่นกรองประเด็นสาระสำคัญจากการพิจารณาศึกษา และจัดทำรายงานการพิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งคณะอนุกรรมาธิการฯ ประกอบด้วย

๑.	นายมณเฑียร บุญตัน	ประธานคณะอนุกรรมาธิการฯ
๒.	นายวรวิทย์ บารู	รองประธานคณะอนุกรรมาธิการฯ
๓.	ดร. สุชาดา โทผล	อนุกรรมาธิการฯ
๔.	ผศ.ดร. รุ่งภพ คงฤทธิ์ระจัน	อนุกรรมาธิการฯ
๕.	นายสมศักดิ์ เจริญพูล	อนุกรรมาธิการฯ
๖.	นายวิโรจน์ พรมสุด	อนุกรรมาธิการฯ
๗.	นางสาวโสมดาว ภุชงคกุล	อนุกรรมาธิการฯ
๘.	นายปัญญเดช พันธุวัฒน์	อนุกรรมาธิการฯ และเลขานุการ
๙.	นางสาวกุลชิดา ภูมัง	อนุกรรมาธิการฯ และผู้ช่วยเลขานุการ
๑๐.	นางสาวเมธินีย์ นุ้ยสุด	อนุกรรมาธิการฯ และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. ผลการพิจารณาศึกษา

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ขอเสนอรายงานการพิจารณาศึกษาการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพตามรัฐธรรมนูญ กรณีศึกษาการสลายการชุมนุมทางการเมือง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ พร้อมทั้งข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ ตามรายงานท้ายนี้ เพื่อให้วุฒิสภาได้โปรดพิจารณา หากวุฒิสภาให้ความเห็นชอบด้วยกับผลการพิจารณาศึกษา รวมทั้งข้อสรุปและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ แล้ว ขอได้โปรดแจ้งไปยังรัฐบาลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อพิจารณาตามที่เห็นสมควร ทั้งนี้ เพื่อประโยชน์ของประเทศชาติและประชาชนสืบไป

(นายดวง อันทะไชย)
เลขานุการคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ
และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญ

		หน้า
บทสรุปผู้บริหาร		(๑)
บทที่ ๑	**บทนำ**	๑
	ความเป็นมา	๑
	วัตถุประสงค์	๓
	ประเด็นปัญหา	๓
	ขอบเขตการศึกษา	๔
บทที่ ๒	**สรุปสถานการณ์และข้อเท็จจริง**	๕
	ลำดับเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น	๕
	สถานการณ์และข้อเท็จจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง	๑๑
บทที่ ๓	**ผลการพิจารณาศึกษา**	๒๓
	ขั้นตอนการปฏิบัติในการสลายการชุมนุม	๒๓
	อุปกรณ์และอาวุธที่ใช้ในการสลายการชุมนุม	๒๖
	ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสั่งการสลายการชุมนุม	๓๑
บทที่ ๔	**การดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระที่ดำเนินการไปแล้ว**	๓๕
บทที่ ๕	**ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ**	๓๙
	ข้อคิดเห็นของคณะกรรมาธิการฯ	๓๙
	ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการ	๔๕
	ข้อเสนอเชิงนโยบาย	๔๖
แหล่งที่มาของข้อมูล		๔๗

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

สารบัญภาพ

ภาพที่		หน้า
๑	ภาพถ่ายดาวเทียม แสดงบริเวณโดยรอบรัฐสภา	๕
๒ - ๓	ภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจสลายการชุมนุมฯ ด้วยการยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุม	๗
๔ - ๕	ภาพผู้บาดเจ็บสาหัสจากการสลายการชุมนุม	๘
๖ - ๗	ภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจยิงระเบิดแก๊สน้ำตาเพื่อสลายการชุมนุม	๙
๘	ภาพถ่ายดาวเทียม บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้าและกองบังคับการตำรวจนครบาล (บชน.)	๑๐
๙ - ๑๐	ภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจยิงลูกไฟ และแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุมด้านหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล	๑๑
๑๑ - ๑๒	ภาพแสดงแก๊สน้ำตาชนิดยิง	๒๖
๑๓ - ๑๔	ภาพผู้บาดเจ็บสาหัสขาขาด และมือขาด พบบริเวณแยกการเรือนและถนนราชวิถี	๒๗
๑๕ - ๑๖	ภาพนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ที่ถูกยิงด้วยระเบิดแก๊สน้ำตาที่บริเวณลำตัว	๒๘
๑๗ - ๑๘	ภาพเจ้าหน้าที่ตำรวจขว้างและยิงแก๊สน้ำตาวิ๔ตรงเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุม เพื่อสลายการชุมนุม	๒๙
๑๙	ภาพอาวุธที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการสลายการชุมนุมในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑	๓๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หน้า

ภาคผนวก ๕๑

- หลักเกณฑ์การเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ๕๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ได้ทำการพิจารณาศึกษา กรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองที่เรียกตนเองว่า "พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย" ที่ชุมนุมรอบบริเวณรัฐสภา เพื่อขัดขวางมิให้ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีในขณะนั้น ทำการแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา ตามที่ได้บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในเช้าวันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยกลุ่มผู้ชุมนุมระบุว่ารัฐบาล นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศเพราะรัฐบาลของ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นตัวแทนทางการเมืองของ พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้นพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตรได้ถูกตัดสินให้มีความผิดในคดีอาญาโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองและพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร กำลังหลบหนีอยู่ต่างประเทศ

วัตถุประสงค์ของการพิจารณาศึกษาในครั้งนี้ เพื่อพิจาณาศึกษาว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นมีการดำเนินการที่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด การดำเนินการดังกล่าวมีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้ชุมนุมหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการที่จะพยายามรักษาสิทธิ เสรีภาพตลอดจนสวัสดิภาพชีวิตของประชาชนตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านกฎหมายและความยุติธรรม จากผลการพิจาณาศึกษาดังกล่าว คณะกรรมาธิการฯ จะได้จัดทำเป็นข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ ต่อแนวทางการดำเนินการ รวมทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายของคณะกรรมาธิการฯ ต่อรัฐบาล เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นอีก ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุม ซึ่งได้มีบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

เนื่องจากเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงเพื่อสลายการชุมนุมเป็นเหตุการณ์ที่เกิดผลกระทบในวงกว้างและมีหลายมิติของการพิจารณา เช่น มิติด้านสิทธิมนุษยชน มิติด้านคดี มิติด้านการแพทย์ จึงมีคณะกรรมาธิการหลายคณะที่ต่างก็ร่วมกันพิจารณาศึกษาในเหตุการณ์ครั้งนี้ ทั้งของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาทิ คณะกรรมาธิการยุติธรรมและตำรวจ วุฒิสภา คณะกรรมาธิการสาธารณสุข วุฒิสภา คณะกรรมาธิการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา จึงได้กำหนดกรอบพิจารณาศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชนเป็นหลัก ซึ่งเป็นภารกิจโดยตรงของคณะกรรมาธิการฯ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การพิจารณาศึกษาดังกล่าวเกิดความสมบูรณ์และต่อเนื่อง จึงมีประเด็นมิติด้านอื่นนอกเหนือจากที่ได้กล่าวแล้วในข้างต้น ซึ่งแม้เป็นภารกิจของคณะกรรมาธิการคณะอื่น แต่ก็จะปรากฏอยู่ในรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ ในเรื่องนี้ด้วย อาทิ รายละเอียดการชันสูตรศพของผู้ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจและมีผลต่อด้านคดีความ หรือ ผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ใช้กำลัง และผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับชั้นที่ร่วมสั่งการ ดังปรากฏรายละเอียดอยู่ในบทที่ ๒ และ บทที่ ๓ ของรายงานฉบับนี้

จากผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมืองในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ในเหตุการณ์ดังกล่าว คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลดังนี้

ข้อคิดเห็นของคณะกรรมาธิการฯ

๑. **คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า** การชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธเป็นเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง การสลายฝูงชนในเหตุการณ์วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และทำให้เกิดการบาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิตถือเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิมนุษยชน และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๒. **คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า** เหตุการณ์ความรุนแรงในการสลายผู้ชุมนุมในวันดังกล่าวสามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้โดยการเลือกช่องทางอื่นเข้าไปในรัฐสภาได้ หรือโดยการที่ประธานรัฐสภาสามารถวินิจฉัยเลื่อนวันประชุมหรือย้ายสถานที่ประชุมได้

๓. **คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า** การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการใช้กำลังและใช้ระเบิดแก๊สน้ำตาทั้งชนิดยิงจากเครื่องยิงและชนิดขว้างเพื่อเข้าสลายฝูงชนในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ นั้น เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้รัฐบาลสามารถแถลงนโยบายต่อที่ประชุมรัฐสภาตามกำหนดการเดิม รัฐบาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น

อนึ่งการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อมวลชนถึงสาเหตุการเสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสของผู้ชุมนุมว่า เกิดจากการพกพาระเบิดปิงปอง หรือ ระเบิดอื่นๆ และระเบิดดังกล่าวได้เกิดระเบิดขึ้น ทั้งที่ยังไม่มีผลการพิสูจน์ทราบทางการแพทย์หรือผลการพิสูจน์ของกองพิสูจน์หลักฐานหรือหน่วยงานที่พิสูจน์หลักฐานอื่นๆ การกระทำดังกล่าวอาจเป็นการขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง ที่บัญญัติไว้ว่า *"บุคคลผู้เป็น*

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี วรรคสอง ในการปฏิบัติหน้าที่และการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน บุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง"

๔. ในการควบคุมฝูงชนหรือการสลายฝูงชนนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานในการใช้กำลังและอาวุธปืน และแผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๔๘) แต่จากการพิจารณาศึกษาพบว่าเจ้าหน้าที่ได้ละเลยการปฏิบัติในขั้นตอนขั้นที่ ๒ ของแผนกรกฎ/๔๘ นั่นคือ ไม่ได้มีการเจรจาต่อรองหรือปฏิบัติการใดๆ เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ และละเลยคำแนะนำในการประสาน (ข้อ ฝ. แผนกรกฎ/๔๘) ที่ระบุให้พึงระลึกเสมอว่าการชุมนุมในขอบเขตของกฎหมายเป็นสิทธิที่กระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติอย่างละมุนละม่อม แต่กลับพบว่ามีการยิงระเบิดแก๊สน้ำตาจากเครื่องยิงและใช้ระเบิดแก๊สน้ำตาชนิดขว้าง รวมทั้งกระสุนยางจำนวนมาก ตั้งแต่เวลา ๐๖.๑๕-๒๓.๐๐ นาฬิกา ทำให้มีผู้เสียชีวิต บาดเจ็บสาหัส และบาดเจ็บจำนวนมาก

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสลายฝูงชนในเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นการขัดต่อหลักการตามปฏิญญาสากลและเป็นการกระทำที่เกินความจำเป็น เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชน

๕. หลังการเข้าสลายฝูงชนในช่วงเช้า พบผู้บาดเจ็บสาหัสขั้นรุนแรงหลายราย เช่น มือขาด เท้าขาด บางรายตาบอด บางรายสมองถูกทำลายด้วยแรงระเบิด แต่ยังคงมีการใช้อาวุธรุนแรงดังกล่าวตลอดทั้งในช่วงบ่าย เพื่อเปิดทางให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาออกจากรัฐสภา เหตุการณ์ดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นอีกในช่วงค่ำ ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้บาดเจ็บที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละห้วงเวลา นอกจากนี้แล้วเมื่อพิจารณาถึงความรุนแรงของระเบิดแก๊สน้ำตาที่ใช้ขว้างซึ่งทำให้วัสดุกีดขวาง เช่น กองยางรถยนต์ระเบิดกระจายออกหรือกิ่งไม้ที่หัก เนื่องจากถูกกระสุนยิงแก๊สน้ำตาเป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ควรทราบถึงอานุภาพของอาวุธและตระหนักในความรุนแรง แต่กลุ่มเจ้าหน้าที่ยังคงใช้วิธีการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงการขาดดุลยพินิจและความไม่เหมาะสมของการใช้อาวุธในการสลายการชุมนุม

๖. **คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า** การยิงกระสุนยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่รถพยาบาลและมีเจ้าหน้าที่พยาบาลถูกยิงด้วยกระสุนยางจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ เป็นการฝ่าฝืนต่อหลักการสากลในการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บในที่เกิดเหตุ และขัดต่อขั้นตอนที่ ๔ ขั้นการฟื้นฟูของแผนกรกฎ/๔๘

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๗. **คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า** แนวการดำเนินงานในการเยียวยาผู้บาดเจ็บของรัฐบาลโดยการตั้งคณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย เป็นการซ้ำซ้อนกับแนวทางการเยียวยาตามพระบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๔๔ อีกทั้งหลักเกณฑ์การพิจารณาและขอบช่วยของสถานการณ์ที่ควรได้รับการเยียวยานั้น ยังไม่เหมาะสม เป็นธรรม คณะกรรมาธิการฯ มีความกังวลว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรงมากขึ้นอีกในอนาคต ซึ่งคณะกรรมาธิการฯ จะทำการศึกษาและติดตาม อย่างต่อเนื่องต่อไป

๘. ในส่วนประเด็นการเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ว่าเสียชีวิตเพราะระเบิดที่พกพาไปเอง หรือถูกยิงด้วยอาวุธที่มีสารระเบิดนั้น

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า ประเด็นสาเหตุการเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ เป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการเสียชีวิตดังกล่าวได้มีการแถลงในทำนองที่ว่าผู้ตายพกพาระเบิดไปและเกิดระเบิดขึ้นเองนั้น ได้ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากในสังคม อีกทั้งขัดกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา ซึ่งได้สรุปว่า การเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ เป็นผลจากการระเบิดจากกระสุนลูกระเบิดแก๊สน้ำตาที่ผลิตในประเทศจีน เป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดจากระเบิดปิงปอง รัฐบาลจึงควรทำความกระจ่างในเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลาง มีความรู้ และประสบการณ์

๙. **คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า** รัฐบาลควรทำความกระจ่างในเรื่องของความรับผิดชอบของผู้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงที่เกินกว่าเหตุ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชนโดยเร่งด่วน ไม่ว่าผู้สั่งการหรือผู้ที่ต้องรับผิดชอบนั้นจะเป็นข้าราชการประจำหรือข้าราชการการเมือง ทั้งในระดับนโยบาย ระดับสั่งการ และระดับปฏิบัติ รวมทั้งองค์กรอิสระคือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการของรัฐบาลโดยใกล้ชิด และคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ที่ควรเร่งพิจารณาความผิดของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะข้าราชการประจำและข้าราชการการเมืองที่มีส่วนทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงในเหตุการณ์ดังกล่าว

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการ

๑. ด้านกฎหมาย

๑.๑. การละเมิดสิทธิมนุษยชน

จากเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งขัดต่อหลักปฏิบัติตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยให้การรับรองไว้ในข้อ ๒๐ (๑) และข้อ ๒๑ และขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๓ ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) รัฐบาลควรรวบรวมข้อเท็จจริงที่ระบุชัดเจนถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการทางกฎหมายกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ และเปิดเผยผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ

(๒) รัฐบาลควรวางมาตรการการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะในประเด็นสิทธิทางการเมืองของประชาชนให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมและเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ

(๓) รัฐบาลควรมีการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงของผู้ชุมนุมว่ามีการดำเนินการชุมนุมเป็นไปตามครรลองแห่งกฎหมายหรือไม่ และเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนรับทราบ

(๔) รัฐบาลควรมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อมต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นสิทธิทางการเมือง และดำเนินการต่อกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้เป็นรูปธรรม

(๕) หน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ต้องทบทวนการจัดซื้ออุปกรณ์ในการควบคุมฝูงชนและการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๑.๒ การปฏิบัติการสลายการชุมนุมมีองค์ประกอบที่น่าจะเป็นการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ในหมวด ๒ ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ความผิดในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๕๗ คณะกรรมาธิการฯ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

(๑) รัฐบาลควรรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงจากผลการศึกษาตรวจสอบข้อเท็จจริงขององค์กรต่าง ๆ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้มาเร่งรัดการดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้ที่กระทำผิดทั้งฝ่ายการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๒) รัฐบาลควรรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินการทางกฎหมายให้สาธารณชนได้รับทราบ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๓) หน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ต้องมีความรอบคอบในการตัดสินใจตั้งแต่การจัดซื้ออุปกรณ์ในการควบคุมฝูงชนและการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒. ด้านสังคม

(๑) รัฐบาลควรติดตามตรวจสอบการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมให้เป็นธรรมและเหมาะสม

(๒) รัฐบาลควรดำเนินการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย อย่างต่อเนื่อง ด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรม รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนรับทราบ

(๓) องค์กรอิสระที่มีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญฯ ควรเข้ามามีส่วนในการติดตามเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

(๔) รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะ สิทธิทางการเมืองที่ถูกต้องและการปฏิบัติที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

๑. รัฐบาลควรเร่งรัดให้มีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นอิสระจากภาคการเมือง และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

๒. รัฐบาลควรกำหนดให้ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะประเด็นสิทธิทางการเมืองเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นการวางกรอบการป้องกันปัญหาการใช้สิทธิทางการเมืองของประชาชนและการใช้ความรุนแรงของทุกฝ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๓. **รัฐบาลควรยึดมั่น และปฏิบัติตามข้อ**บัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๑
บทนำ

ความเป็นมา

นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ ผู้ซึ่งได้รับโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งเป็นนายกรัฐมนตรีเมื่อช่วงปลายเดือนตุลาคม ๒๕๕๑ ได้กำหนดที่จะแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภา ตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๑๗๖[1] ในเช้าวันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เป็นเหตุให้กลุ่มผู้ชุมนุมทางการเมืองที่เรียกตนเองว่า "พันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย" ซึ่งได้ชุมนุมต่อต้านรัฐบาลตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๑ ได้แสดงความไม่เห็นด้วยกับการแถลงนโยบายของรัฐบาล นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ โดยกลุ่มผู้ชุมนุมระบุว่ารัฐบาล นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นรัฐบาลที่ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศเพราะรัฐบาลของ นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ เป็นตัวแทนทางเมืองของพันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร อดีตนายกรัฐมนตรี ซึ่งในขณะนั้น พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร ได้ถูกตัดสินให้มีความผิดในคดีอาญาโดยศาลฎีกาแผนกคดีอาญานักการเมืองและกำลังหลบหนีอยู่ต่างประเทศ

กลุ่มผู้ชุมนุมเลือกที่จะใช้วิธีการปิดล้อมรัฐสภาเพื่อมิให้สมาชิกรัฐสภาเข้าร่วมรับฟังคำแถลงนโยบายของรัฐบาล การชุมนุมเริ่มจากการเคลื่อนขบวนของกลุ่มผู้ชุมนุมไปทำการปิดล้อมบริเวณรอบรัฐสภาตั้งแต่ช่วงเวลาประมาณ ๑๙.๐๐ นาฬิกา ของคืนวันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ จนถึงเช้าวันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

เหตุการณ์ความรุนแรงได้เริ่มต้นขึ้นเมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตาและอาวุธสลายการชุมนุมที่บริเวณถนนราชวิถีถนนอู่ทองและบริเวณโดยรอบรัฐสภา ตั้งแต่เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกาของ

---

[1] มาตรา ๑๗๖ รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

คณะรัฐมนตรีที่จะเข้าบริหารราชการแผ่นดินต้องแถลงนโยบายต่อรัฐสภา และชี้แจงการดำเนินการตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐตามมาตรา ๗๕ โดยไม่มีการลงมติความไว้วางใจ ทั้งนี้ ภายในสิบห้าวันนับแต่วันเข้ารับหน้าที่ และเมื่อแถลงนโยบายต่อรัฐสภาแล้วต้องจัดทำแผนการบริหาร ราชการแผ่นดิน เพื่อกำหนดแนวทางการปฏิบัติราชการแต่ละปีตามมาตรา ๗๖

ก่อนแถลงนโยบายต่อรัฐสภาตามวรรคหนึ่ง หากมีกรณีที่สำคัญและจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งหากปล่อยให้เนิ่นช้าไปจะกระทบต่อประโยชน์สำคัญของแผ่นดิน คณะรัฐมนตรีที่เข้ารับหน้าที่ จะดำเนินการไปพลางก่อนเพียงเท่าที่จำเป็นก็ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีและสมาชิกรัฐสภาเข้าไปในรัฐสภา รวมทั้งการสลายการชุมนุมบริเวณรอบรัฐสภา ลานพระบรมรูปทรงม้า และบริเวณถนนศรีอยุธยาด้านกองบัญชาการตำรวจนครบาลเพื่อให้สมาชิกรัฐสภาออกจากรัฐสภาภายหลังเสร็จสิ้นการแถลงนโยบายในช่วงบ่ายและเย็นตามลำดับ จนเป็นเหตุให้มีประชาชนและเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บและบาดเจ็บสาหัสเป็นจำนวนมาก และมีผู้เสียชีวิตในเหตุการณ์ดังกล่าว

การใช้ความรุนแรงของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเหตุการณ์ดังกล่าวเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ในสื่อมวลชนทุกแขนง ทั้งจากสื่อมวลชนอาชีพ นักวิชาการจากสถาบันการศึกษา นักสิทธิมนุษยชน นอกจากนี้แล้วภาพเหตุการณ์ดังกล่าวยังได้เผยแพร่ออกไปสู่ต่างประเทศและเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์จากสื่อมวลชนต่างประเทศเช่นกัน แม้รัฐบาลจะพยายามชี้แจงถึงเหตุผลในการใช้ความรุนแรงในเหตุการณ์ดังกล่าว แต่ในมุมมองของสาธารณชนโดยส่วนใหญ่มีความเห็นร่วมกันว่า เจ้าหน้าที่บ้านเมืองกระทำเกินกว่าเหตุ

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภาตระหนักถึงบทบาท หน้าที่ ของคณะกรรมาธิการฯ ในการติดตามตรวจสอบการทำงานของฝ่ายบริหาร รวมทั้งเจ้าหน้าที่รัฐและหน่วยงานรัฐ เพื่อให้มั่นใจได้ว่า สิทธิมนุษยชน และสิทธิเสรีภาพของประชาชนชาวไทยจะไม่ถูกละเมิดจากการกระทำของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานรัฐ คณะกรรมาธิการฯ จึงได้ติดตามเหตุการณ์ดังกล่าวอย่างใกล้ชิดนับแต่เริ่มมีสัญญาณของการใช้ความรุนแรง

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่าเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างรุนแรงในวงกว้าง ทั้งต่อผู้กระทำคือเจ้าหน้าที่รัฐ หน่วยงานรัฐ และผู้ถูกกระทำคือผู้บาดเจ็บ ผู้เสียชีวิต รวมทั้งญาติพี่น้องของผู้ถูกกระทำ ทั้งต่อบรรทัดฐาน ศีลธรรม ค่านิยมอันดีของสังคมไทย และทั้งต่อหลักการของระบอบประชาธิปไตยที่มุ่งให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการบริหารสังคมประเทศ โดยผ่านการติดตามตรวจสอบการทำงานของทั้งฝ่ายนิติบัญญัติ และฝ่ายบริหาร โดยผ่านการแสดงความคิดเห็น การวิพากษ์วิจารณ์ และการแสดงออกในทางการเมืองดังที่ได้มีการบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญทุกฉบับ[2] เหตุการณ์ความรุนแรงดังกล่าวได้ก่อให้เกิดคำถามว่าการใช้ความ

---

[2] มาตรา ๖๓ ในธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ระบุว่า บุคคลย่อมมีเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การจำกัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในกรณีการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบเรียบร้อยในระหว่างเวลาที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือในระหว่างเวลาที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินหรือใช้ประกาศกฎอัยการศึก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รุนแรงของเจ้าหน้าที่และหน่วยงานรัฐที่ได้กระทำต่อกลุ่มผู้ชุมนุมนั้น เข้าข่ายการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพของประชาชนซึ่งได้มีการบัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญหรือไม่ รวมทั้งเป็นการขัดต่อสัญญา อนุสัญญา สนธิสัญญา และกฎบัตรต่างๆ ที่ประเทศไทยได้ลงนามรับรองกับนานาชาติหรือไม่

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้น คณะกรรมาธิการฯ จึงได้มีมติเห็นควรที่จะทำการพิจารณาศึกษาเรื่องดังกล่าวเพื่อนำเสนอต่อที่ประชุมวุฒิสภาพิจารณา

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพิจารณาศึกษาว่าการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ของรัฐและหน่วยงานรัฐที่มีหน้าที่รับผิดชอบในเหตุการณ์ความรุนแรงที่เกิดขึ้นนั้นมีการดำเนินการที่เหมาะสมมากน้อยเพียงใด การดำเนินการดังกล่าวได้ปรากฏว่ามีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพของประชาชนผู้ชุมนุมหรือไม่ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในการที่จะพยายามรักษาสิทธิ เสรีภาพ ตลอดจนสวัสดิภาพชีวิตของประชาชนตามแนวนโยบายพื้นฐานแห่งรัฐด้านกฎหมายและความยุติธรรม

๒. เพื่อพิจารณาศึกษาว่าในกรณีที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชนและสิทธิเสรีภาพในเหตุการณ์ดังกล่าวนั้น ใครเป็นผู้สั่งดำเนินการและใครควรที่จะต้องเป็นผู้รับผิดชอบ

๓. เพื่อเสนอข้อพิจารณาและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ ต่อแนวทางการดำเนินการ รวมทั้งข้อเสนอเชิงนโยบายของคณะกรรมาธิการฯ เพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงขึ้นอีก ทั้งนี้เพื่อคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพของประชาชนในการชุมนุม ซึ่งได้มีบัญญัติรับรองไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

ประเด็นปัญหา

๑. การชุมนุมของกลุ่มผู้ชุมนุมเป็นไปตามสิทธิการชุมนุมที่บัญญัติไว้ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ และตามกฎบัตรสหประชาชาติหรือไม่

๒. หลักการในการสลายกลุ่มผู้ชุมนุม และความรู้ทักษะของเจ้าหน้าที่ในการใช้อาวุธเพื่อสลายกลุ่มผู้ชุมนุม รูปแบบของการสลายการชุมนุม กระบวนการ ขั้นตอน และอาวุธที่ใช้เป็นไปอย่างถูกต้องและเหมาะสมหรือไม่

๓. การสลายการชุมนุมโดยเจ้าหน้าที่ จนมีผลให้มีผู้บาดเจ็บและเสียชีวิต เหมาะสมหรือไม่ หรือเป็นการกระทำที่เจตนาจะละเมิดสิทธิมนุษยชนของประชาชน หรือเป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ได้พยายามแล้วแต่ไม่สามารถควบคุมได้ จนเป็นเหตุให้ต้องใช้ความรุนแรง

๔. การดำเนินการเยียวยาผู้ที่ได้รับผลกระทบจากการดำเนินการของเจ้าหน้าที่ตำรวจในเหตุการณ์ดังกล่าว มีความคืบหน้าและเหมาะสมมากน้อยเพียงใด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ขอบเขตการศึกษา

เนื่องจากเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงเพื่อสลายการชุมนุมเป็นเหตุการณ์ที่เกิดผลกระทบในวงกว้าง และมีหลายมิติของการพิจารณา เช่น มิติด้านสิทธิมนุษยชน มิติด้านคดี มิติด้านการแพทย์ จึงมีคณะกรรมาธิการหลายคณะที่ต่างก็ร่วมกันพิจารณาศึกษาในเหตุการณ์ครั้งนี้ ทั้งของสภาผู้แทนราษฎร และวุฒิสภา อาทิ คณะกรรมาธิการยุติธรรมและตำรวจ วุฒิสภา คณะกรรมาธิการสาธารณสุข วุฒิสภา

คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพ และการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา จึงได้กำหนดกรอบพิจารณาศึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสิทธิเสรีภาพและสิทธิมนุษยชน เป็นหลักซึ่งเป็นภารกิจโดยตรงของคณะกรรมาธิการฯ

อย่างไรก็ดี เพื่อให้การพิจารณาศึกษาดังกล่าวเกิดความสมบูรณ์และต่อเนื่อง จึงมีประเด็นมิติด้านอื่นดังกล่าวข้างต้น ซึ่งแม้เป็นภารกิจของคณะกรรมาธิการคณะอื่น แต่ก็จะปรากฏอยู่ในรายงานการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการฯ ในเรื่องนี้ด้วย อาทิ รายละเอียดการชันสูตรพลิกศพของผู้ที่เสียชีวิตในเหตุการณ์ ซึ่งเป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจและมีผลต่อด้านคดีความ หรือ ผู้ที่ต้องรับผิดชอบในการสั่งการให้เจ้าหน้าที่ใช้กำลัง และผู้บังคับบัญชาในแต่ละระดับชั้นที่ร่วมสั่งการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๒
สรุปสถานการณ์และข้อเท็จจริง

๑. ลำดับเหตุการณ์ข้อเท็จจริงที่เกิดขึ้น

วันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ [1]

เวลา ๑๘.๒๐ นาฬิกา : แกนนำกลุ่มผู้ชุมนุมพันธมิตรประชาชนเพื่อประชาธิปไตย เริ่มประกาศเชิญชวนประชาชนผู้ชุมนุมในทำเนียบรัฐบาลขยายพื้นที่ชุมนุมไปหน้ารัฐสภา ขณะนั้นผู้ชุมนุมบริเวณทำเนียบรัฐบาลประมาณ ๔,๐๐๐ คน

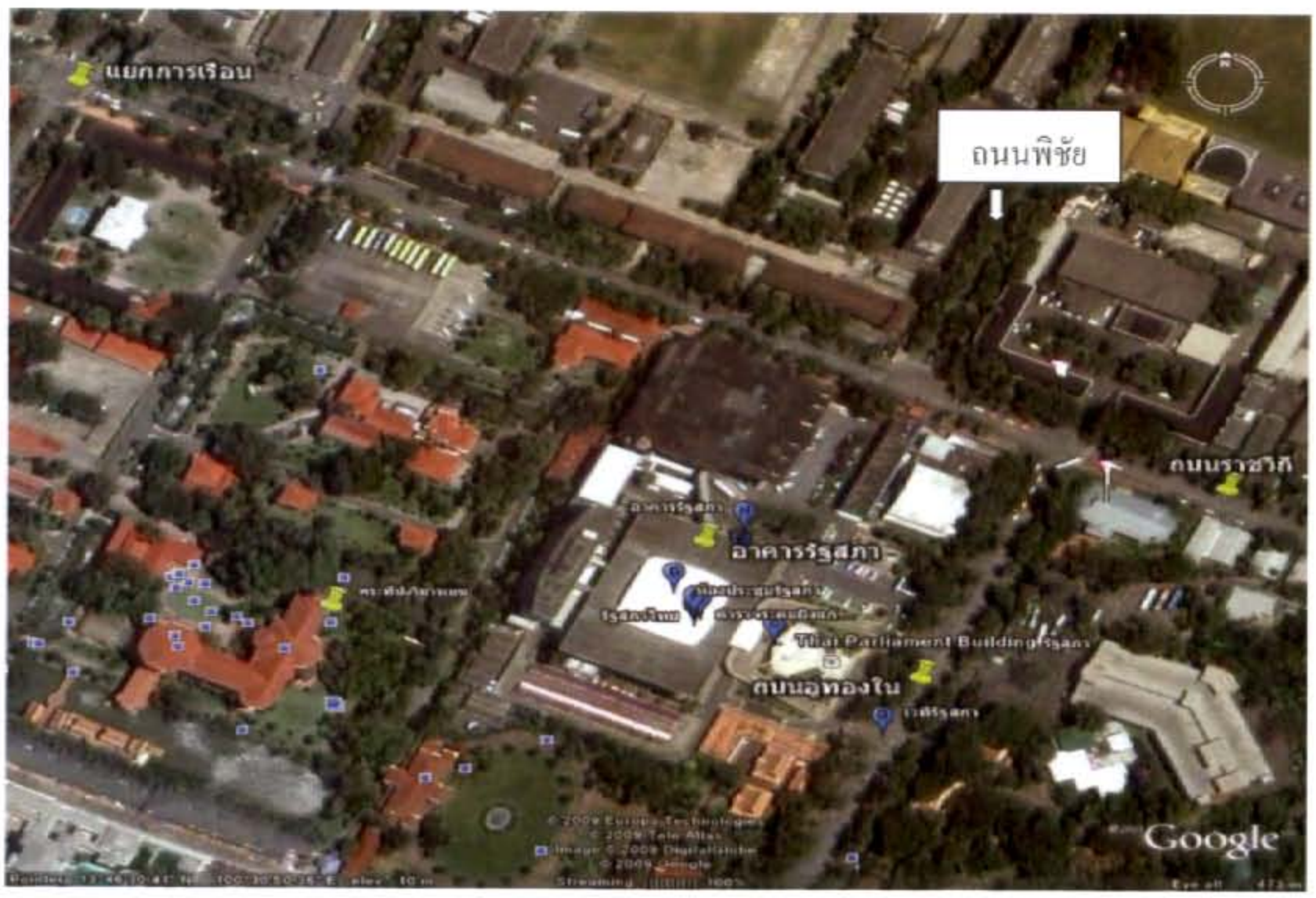

ภาพที่ ๑ ภาพถ่ายดาวเทียม แสดงบริเวณโดยรอบรัฐสภา

(ที่มา : http ://www.google.com/gadgets/directory?pid=earth&synd=earth&cat=featured&hl=en&gl=th)

เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา พันตำรวจเอก คำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รองผู้บังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ได้รับคำสั่งจากรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ให้นำกำลังไปรักษาการที่รัฐสภา

---

[1] หนังสือพิมพ์มติชน : รายงานพิเศษ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ : http://www.matichon.co.th ลำดับเหตุการณ์ตั้งแต่ช่วงเวลา ๑๘.๒๐ นาฬิกา ของวันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ถึงเวลา ๒๓.๑๕ นาฬิกา ของวันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เพราะได้รับแจ้งว่าจะมีมือบพันธมิตรไปปิดล้อมรัฐสภา แต่เมื่อไปถึงรัฐสภาปรากฏว่า กลุ่มผู้ชุมนุมได้ปิดล้อมรัฐสภาไว้หมดแล้ว พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล สั่งให้ไปรวมกำลังกันอยู่ตรงบริเวณถนนราชวิถีด้านการเรือน และให้รอคำสั่ง [2]

เวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา กลุ่มผู้ชุมนุม ตั้งแนวกั้นแยกพิชัย จากประตูปราสาทเทวฤทธิ์ มีช่องว่างประมาณ ๕๐ – ๖๐ เมตร จากแนวกั้นของตำรวจ [3]

เวลา ๒๓.๐๐ นาฬิกา [4] : นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ประชุมคณะรัฐมนตรีนัดพิเศษ ณ ห้องประชุมท่าอากาศยานดอนเมือง อาคารสำนักงานท่าอากาศยานดอนเมืองชั้น ๔ กรุงเทพฯ โดยการประชุมเป็นการปรึกษาหารือว่าหากเกิดสถานการณ์ปิดล้อมรัฐสภาในวันแถลงนโยบายใน วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ คณะรัฐมนตรีสมควรดำเนินการประการใด พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ แจ้งต่อที่ประชุมถึงสถานการณ์ปัจจุบันตามที่ได้รับรายงานจากฝ่ายตำรวจว่ากลุ่มผู้ชุมนุมได้ปิดกั้นช่องทางเข้ารัฐสภาไว้หมดและได้เสนอให้ย้ายที่ประชุมไปที่อื่นซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เสนอที่หอประชุมกานตรัตน์ เพื่อหลีกเลี่ยงไม่ให้เกิดการปะทะกัน แต่ได้มีรัฐมนตรีบางท่านเสนอว่าไม่ควรให้มีการย้ายสถานที่ ทั้งนี้ได้มีการโทรไปปรึกษากับนายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภาแล้ว ยืนยันที่จะให้มีการแถลงนโยบายที่รัฐสภาต่อไป ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีที่ประชุมมีดังนี้

๑. ให้ตำรวจหาทางเข้าสภาเพื่อรักษาสภาไว้ให้ได้

๒. หาทางนำสมาชิกรัฐสภาเข้าไปประชุมที่รัฐสภาให้ได้

๓. มอบหมายให้รองนายกรัฐมนตรี พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ เป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ โดยมี พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย และพลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก รัฐมนตรีว่าการกระทรวงอุตสาหกรรม ปฏิบัติหน้าที่ในฐานะคณะทำงาน

วันอังคารที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

เวลา ๐๔.๐๐ นาฬิกา ที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล มีการนัดประชุมนำเสนอแผนให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ และรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เพื่อพิจารณาให้ความเห็นชอบ หลังจากนั้นได้มีการเชิญผู้ควบคุมกำลังทุกหน่วยที่จะร่วมปฏิบัติ ๑๐ กองร้อยมาทั้งหมด เพื่อมารับทราบข้อมูลแนวทางการปฏิบัติว่าใครเข้าทางไหน เข้าอย่างไร แล้วทำอย่างไร (พลตำรวจตรี

---

[2] พันตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รองผู้บังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ให้ข้อมูลต่อคณะกรรมาธิการฯ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

[3] พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจ ๑ ให้ข้อมูลต่อกรรมาธิการฯ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

[4] สรุปผลการประชุมคณะรัฐมนตรี วันจันทร์ที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา : กำลังหน่วยอรินทราช ซึ่งเป็นกำลังของหน่วยบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ (บก.ตปพ.) กำลังตำรวจภูธรและกำลังตำรวจนครบาลในชุดปราบจลาจล พร้อมด้วยโล่ ปืนยิงแก๊สน้ำตา และปืนลูกซองยาว รวมกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจทั้งหมดกว่า ๓ กองร้อย เคลื่อนกำลังมาตั้งจุดรวมพลที่ด้านหน้าแนวกั้นของกลุ่มผู้ชุมนุมฝั่งถนนพิชัย และฝั่งถนนราชวิถี (ภาพที่ ๑) จากนั้นก็เริ่มการสลายการชุมนุม โดยกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเดินฝ่าแนวกั้น รั้วเหล็ก ลวดหนามและยางรถยนต์ ที่กลุ่มผู้ชุมนุมนำมาขวางกั้นถนน โดยใช้รถขยายเสียงประกาศให้ผู้ชุมนุมเปิดเส้นทางจราจร

เวลา ๐๖.๐๐ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ตำรวจนำกำลังเข้าทางด้านถนนราชวิถี อีกส่วนหนึ่งเข้าทางด้านถนนพิชัย โดยให้รถเย็นทั่วหล้าเข้าทางแยกราชวิถีแล้วก็มีการเจรจากับผู้ชุมนุมผ่านทางรถเย็นทั่วหล้าว่าให้เปิดทาง จากด้านราชวิถีมาถึงทางแยกอู่ทองใน (พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

ภาพที่ ๒ - ๓ เจ้าหน้าที่ตำรวจสลายการชุมนุมฯ ด้วยการยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุม
(ที่มา : สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT และ สถานีวิทยุโทรทัศน์ TNN มอบต่อคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนฯ เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

เวลา ๐๖.๑๕ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ตำรวจเริ่มใช้แก๊สน้ำตา หลังจากนั้นก็มีการใช้แก๊สน้ำตาเป็นระยะ ๆ จนกระทั่งกลุ่มผู้ชุมนุมถอยร่น ใช้เวลาประมาณครึ่งชั่วโมง กลุ่มผู้ชุมนุมถอยร่นมาถึงแยกอู่ทองใน เจ้าหน้าที่ตำรวจเปิดแนวรั้วที่กลุ่มผู้ชุมนุมปิดกั้นไว้ พบว่ามีผู้บาดเจ็บอยู่ทางด้านราชวิถีก่อนถึงหน้าประตู มาทางแยกการเรือนประมาณ ๓ – ๔ คน (พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ให้ข้อมูลต่อกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๔ - ๕ ผู้บาดเจ็บสาหัสจากการสลายการชุมนุม

(ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล มอบต่อคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนฯ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

เวลา ๐๙.๔๙ นาฬิกา : นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี เดินทางถึงรัฐสภา และประธานรัฐสภาประกาศให้สมาชิกรัฐสภาเข้าร่วมประชุมรับฟังการแถลงนโยบาย (หนังสือพิมพ์แนวหน้า : รายงานพิเศษ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑)

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา : พรรคประชาธิปัตย์มีมติเอกฉันท์ไม่เข้าร่วมประชุมแถลงนโยบายของรัฐบาล (หนังสือพิมพ์แนวหน้า: รายงานพิเศษ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑)

เวลา ๑๐.๓๐ นาฬิกา : นายชัย ชิดชอบ ประธานรัฐสภา เปิดประชุมร่วมของรัฐสภาเพื่อให้คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีเข้าร่วมประชุม ยกเว้น พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี

เวลา ๑๑.๓๐ นาฬิกา : บริเวณแยกมิสกวัน กลุ่มผู้ชุมนุมหลายพันคน เดินทางไปสมทบกับกลุ่มผู้ชุมนุมที่ปักหลักอยู่ด้านหน้ารัฐสภา ขณะเดียวกันเจ้าหน้าที่ตำรวจที่รักษาการอยู่บริเวณดังกล่าวได้ยิงแก๊สน้ำตานับสิบลูกเข้าใส่ผู้ชุมนุม เพื่อสกัดกั้นไม่ให้ผู้ชุมนุมเข้าไปสมทบได้ มีการปะทะกับตำรวจประปราย ในการปะทะกันครั้งนี้ทำให้นายตำรวจ ๒ นายได้รับบาดเจ็บสาหัส โดยรายแรกถูกคันธงที่ดัดแปลงเป็นหอกเสียบทะลุตัว ขณะที่อีกนายถูกแทงที่บั้นท้าย นำส่งโรงพยาบาลพระมงกุฎ

เวลา ๑๓.๓๐ นาฬิกา : นายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรีได้ปีนกำแพงรั้วด้านพระราชวังวิมานเมฆและพักอยู่ในบริเวณพระที่นั่งวิมานเมฆ หลังจากนั้นเฮลิคอปเตอร์ก็มารับในช่วงเวลาประมาณ ๑๕.๐๐ นาฬิกา

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา : พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี ส่งโทรสารหนังสือลาออกไปยังสำนักนายกรัฐมนตรี (หนังสือพิมพ์แนวหน้า : รายงานพิเศษ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เวลา ๑๕.๒๐ นาฬิกา : ตำรวจตระเวนชายแดนและตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ๕๐๐ นาย พร้อมโล่ กระบอง เข้าประจำตามจุดต่างๆ คือบริเวณถนนราชสีมา ถนนราชวิถี ถนนอู่ทองใน เข้าสลายพันธมิตรออกจากบริเวณโดยรอบรัฐสภา โดยตำรวจยิงแก๊สน้ำตานับร้อยลูก สลับกับประทัดยักษ์ เข้าใส่ผู้ชุมนุมอย่างต่อเนื่อง เพื่อผลักดันผู้ชุมนุม จนทำให้ผู้ชุมนุมวิ่งแตกกระเจิงไปรวมตัวบริเวณถนนอู่ทองใน หน้ารัฐสภา

ภาพที่ ๖ - ๗ เจ้าหน้าที่ตำรวจยิงระเบิดแก๊สน้ำตาเพื่อสลายการชุมนุม

(ที่มา : http://www.photoontour9.com/events/7oct08/11_nation1.htm)

เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา : ตำรวจกองกำลังผสม ๒ กองร้อยจำนวน ๓๐๐ นาย ได้เริ่มยิงแก๊สน้ำตา เพื่อเปิดเส้นทางตั้งแต่หน้ามหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิตไปตามถนนราชวิถี แยกการเรือน ไปจนถึงแยกอู่ทองในโดยมีเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รับบาดเจ็บ ๓ นาย จากนั้นเจ้าหน้าที่ได้นำรถบัสของตำรวจปราบจลาจล เข้าไปรับเจ้าหน้าที่ที่ติดค้างอยู่ภายในรัฐสภาออกไป พร้อมกับยิงแก๊สน้ำตาสกัดไว้เป็นระยะๆ นอกจากนั้นยังมีเสียงปืนดังขึ้นเป็นชุดๆ ในขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมส่วนใหญ่วิ่งหนีหลบเข้าไปอยู่ในสวนสัตว์ดุสิต ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บ

พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ ว่ามีการใช้แก๊สน้ำตา ๒ รอบ เนื่องจากทราบว่ามีผู้ติดค้างอยู่ในรัฐสภา

เวลา ๑๖.๕๖ นาฬิกา : เจ้าหน้าที่ตำรวจระดมยิงแก๊สน้ำตากว่า ๒๐ นัดใส่กลุ่มผู้ชุมนุมบริเวณประตูทางออกประสาทเทวฤทธิ์ ถนนราชวิถี เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้คีมตัดโซ่ที่ล็อคประตูและเปิดออก เจ้าหน้าที่รัฐสภาและสื่อมวลชลวิ่งหนีออกมา (หนังสือพิมพ์แนวหน้า : รายงานพิเศษ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑)

เวลา ๑๗.๐๐ นาฬิกา กลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนขบวนไปลานพระบรมรูปทรงม้า และกองบัญชาการตำรวจนครบาล

เวลา ๑๗.๓๐ นาฬิกา เจ้าหน้าที่ตำรวจตรึงกำลังอยู่บนถนนอู่ทองใน และแยกประตูปราสาทเทวฤทธิ์ มีกลุ่มผู้ชุมนุมที่โกรธแค้นเจ้าหน้าที่ตำรวจ ได้ขี่อิฐศีรษะหมอนบนฟุตบาทมาขว้าง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปาใส่ตำรวจ พร้อมกับระดมยิงลูกแก้วใส่ มีคนขับรถกระบะ พุ่งใส่ ร้อยตำรวจตรี เกรียงไกร ถิ่นสามี รองสารวัตรปราบปราม สถานีตำรวจนครบาลเตาปูน ที่หน้าประตูทางเข้าพระที่นั่งวิมานเมฆ และถอยหลังทับเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ถูกชนซ้ำ ก่อนจะหลบหนีไป

เวลา ๑๘.๐๐ นาฬิกา บริเวณถนนศรีอยุธยา หน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล มีการยิงแก๊สน้ำตาเป็นระยะ ๆ (พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

เวลา ๑๘.๕๐ นาฬิกา : กลุ่มผู้ชุมนุมได้ไปรวมตัวกันบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า ทำให้ตำรวจที่เข้าประจำการณ์อยู่บริเวณหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล ยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่ฝูงชนเป็นระยะๆ จนกลุ่มผู้ชุมนุมล่าถอย การยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่ผู้ชุมนุมบริเวณนี้ทำให้มีผู้บาดเจ็บมากกว่า ๒๐๐ คน และมีผู้เสียชีวิต ๑ ราย คือ นางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ

ภาพที่ ๘ ภาพถ่ายดาวเทียม บริเวณลานพระบรมรูปทรงม้าและกองบังคับการตำรวจนครบาล (บชน.)

(ที่มา : http ://www.google.com/gadgets/directory?pid=earth&synd=earth&cat=featured&hl=en&gl=th)

เวลา ๑๙.๓๕ นาฬิกา : เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ยิงลูกไฟใส่กลุ่มผู้ชุมนุม ทำให้ประชาชนได้รับบาดเจ็บจากการถูกไฟลวก จากนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจได้ยิงแก๊สน้ำตาขับไล่อย่างต่อเนื่อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๘ - ๑๐ เจ้าหน้าที่ตำรวจยิงลูกไฟ และแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุมด้านหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล

(ที่มา : http://www.manager.co.th/Politics/ViewNews.aspx?NewsID=95000011877)

เวลา ๒๐.๑๐ นาฬิกา : เกิดเหตุปะทะขึ้นอีกครั้ง เมื่อเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตายิงเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมที่พยายามเข้ามายังจุดแนวตั้งรับของตำรวจด้านหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล

เวลา ๒๐.๓๐ นาฬิกา : สมาชิกวุฒิสภาจำนวน ๔๐ คน ร่วมกันแถลงที่โรงแรมปริ๊นส์เซส ตั้งคำถามกับรัฐบาลว่า ทำไมยิงแก๊สน้ำตาและยิงระเบิดใส่กลุ่มผู้ชุมนุม ทั้งที่สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภาออกมาจากรัฐสภาแล้ว ถือว่าจงใจฆ่าประชาชน

เวลา ๒๒.๒๐ นาฬิกา : มีเสียงคล้ายระเบิดเสียงดังขึ้นสามนัดบริเวณแยกลานพระบรมรูปทรงม้าตัดไปยังหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล ๒ นัด จากนั้นตำรวจที่ตั้งแนวอยู่ได้ยิงแก๊สน้ำตาใส่ผู้ชุมนุม ๕ นัดอย่างต่อเนื่อง

เวลา ๒๓.๑๕ นาฬิกา : ตำรวจยังคงยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุมเป็นระยะๆ ขณะที่กลุ่มผู้ชุมนุมเข้ามารวมตัวกันบริเวณแยกลานพระบรมรูปทรงม้ามากขึ้น โดยมีหางแถวมาทางแยกมิสกวันและบางส่วนไปทางวัดเบญจมบพิตร

๒. สถานการณ์และข้อเท็จจริงจากผู้ที่เกี่ยวข้อง

เมื่อวันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ คณะกรรมาธิการฯ ได้เชิญหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในการควบคุมและดูแลรับผิดชอบเหตุการณ์ดังกล่าวมาให้ข้อมูล ประกอบด้วย

๑) ผู้แทนจากกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล

พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจนครบาล ๑ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ให้ข้อมูลดังนี้

วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา ผู้ชี้แจงได้รับแจ้งจากฝ่ายสืบสวนว่า กลุ่มผู้ชุมนุมอาจจะเคลื่อนกำลังมายังรัฐสภา จึงได้สั่งให้มีการติดตามความเคลื่อนไหวและให้รายงานให้ทราบทุกระยะ ต่อมาได้รับแจ้งอีกครั้งว่ากลุ่มผู้ชุมนุมจะเคลื่อนกำลังคนมาที่

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

รัฐสภา จึงได้รายงานให้ พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ซึ่งเป็นผู้บัญชาการเหตุการณ์ในขณะนั้นทราบ และขอกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจ ๒๐๐ นาย มาดูแลรักษาความปลอดภัยที่รัฐสภา เวลาประมาณ ๑๙.๓๐ นาฬิกา พันตำรวจเอก จักรภพ สุคนธราช ผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลดุสิต ได้รายงานให้ทราบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมได้เดินทางมาปิดรัฐสภาไว้แล้ว ผู้ชี้แจงจึงนำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจมารักษาพื้นที่รัฐสภา แต่ไม่สามารถผ่านเข้าไปในรัฐสภาได้ เนื่องจากติดแนวกั้นของกลุ่มผู้ชุมนุม จึงได้ไปติดต่อขอนำกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจผ่านเข้าทางด้านประตูพระที่นั่งวิมานเมฆ แต่ได้รับการปฏิเสธ ผู้ชี้แจงจึงได้นำกำลังไปรักษาพื้นที่บริเวณแยกการเรือนถนนราชวิถี ต่อมาเวลาประมาณ ๒๑.๐๐ นาฬิกา ผู้ชี้แจงได้รายงานสถานการณ์ให้ผู้บัญชาการเหตุการณ์ทราบ และได้สั่งการให้ตรึงกำลังไว้ โดยไม่มีการสั่งการเป็นลายลักษณ์อักษร ระหว่างนั้นผู้ชี้แจงได้ร่วมอยู่ในเหตุการณ์ และได้รับคำสั่งว่าจะต้องมีการดำเนินการเพื่อที่จะเปิดทางให้กับเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าไปดูแลรักษาพื้นที่ของรัฐสภา และให้ผู้ที่ติดอยู่ข้างในรัฐสภาออกมาได้ ประกอบกับเพื่อให้สมาชิกวุฒิสภาและสมาชิกสภาผู้แทนราษฎรสามารถเดินเข้าประชุมรัฐสภาในตอนเช้าของวันรุ่งขึ้น

หลังจากได้รับคำสั่งจากผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติว่าจะต้องมีการผลักดันเพื่อเปิดทางให้รัฐบาลสามารถเข้าไปแถลงนโยบายได้ ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ได้แจ้งให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบเกี่ยวกับแนวทางการดำเนินการ โดยใช้กำลังที่มีอยู่ผลักดันกลุ่มผู้ชุมนุมจากถนนราชวิถีให้ออกมาทางถนนแยกพิชัย และมาหยุดอยู่ที่แยกถนนอู่ทองใน โดยนำกำลังเข้าอีกทางหนึ่งเพื่อให้รถเข้ารัฐสภาได้

การดำเนินการได้ใช้กำลังทั้งหมด ๑๐ กองร้อย ทางถนนราชวิถีบริเวณแยกการเรือนประกอบด้วย กำลังจากกองร้อยควบคุมฝูงชนตำรวจภูธรภาค ๑ กองร้อยควบคุมฝูงชนตำรวจภูธรภาค ๒ กองร้อยควบคุมฝูงชนตำรวจภูธรภาค ๓ ตำรวจปฏิบัติการพิเศษ และตำรวจนครบาล ๘ ส่วนทางด้านถนนพิชัยประกอบ ด้วยกำลังจากกองร้อยควบคุมฝูงชนตำรวจภูธรภาค ๖ กองร้อยควบคุมฝูงชนตำรวจภูธรภาค ๗ ตำรวจนครบาล ๑ ตำรวจนครบาล ๗ และตำรวจตระเวนชายแดน

สำหรับการเตรียมการในการใช้อาวุธนั้นมีแนวทางปฏิบัติกำหนดไว้ โดยเจ้าหน้าที่ตำรวจจะไม่มีการพกพาอาวุธในการเข้าไปเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม แต่ตามสภาพเหตุการณ์ในวันดังกล่าว เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่สามารถที่จะเข้าไปเจรจาได้ ดังนั้นจึงใช้รถกระจายเสียงขนาดใหญ่ คือ รถเย็นทั่วหล้า ประกาศเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม ขอให้เปิดทาง ซึ่งหลักในการควบคุมฝูงชนจะมี ๒ วิธี คือ วิธีที่ ๑ การเจรจา ถ้าการชุมนุมฯ ปกติสามารถเจรจาตกลงกันได้ผู้ชุมนุมฯ ก็สลายไป และวิธีที่ ๒ ถ้าเจรจาแล้วไม่สลายต้องมีการใช้กำลังเข้าควบคุม ในการใช้กำลังเข้าควบคุมจะมีวิธีปฏิบัติ คือ ๑) การแสดงกำลังหรือแสดงตัว มีเครื่องมือพร้อม ๒) ประกาศสถานการณ์ให้ทราบว่าการกระทำ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของผู้ชุมนุมฯ เป็นการกีดขวางการจราจรทำให้คนเสียอิสรภาพต้องดำเนินการเปิดทาง เมื่อเจรจาแล้วไม่ได้ผลต้องใช้กำลังเคลื่อนเข้าไป ถ้าเคลื่อนกำลังไม่ได้ต้องใช้น้ำฉีด แต่ในวันดังกล่าว ตำรวจได้ขอรถฉีดน้ำไปยังกรุงเทพมหานคร แต่ไม่ได้รับการสนับสนุน ขั้นตอนต่อไป คือ การใช้แก๊สน้ำตา เมื่อใช้แก๊สน้ำตาไม่ได้จะใช้กระสุนยางและปืนแหในการยิงควบคุมแกนนำ

ในการประชุมชี้แจงแนวทางการปฏิบัติ มีการกำหนดว่า ให้นำไปเฉพาะโล่และแก๊สน้ำตาเท่านั้น และก่อนที่ตำรวจจะยิงแก๊สน้ำตานั้นได้มีการประกาศให้ผู้ชุมนุมฯ ทราบก่อนแล้วโดยใช้รถประกาศ

การซักซ้อมแผนก่อนเข้าสลายการชุมนุมของกลุ่มพันธมิตรฯ นั้น ได้มีการเจรจาตกลงกันและนำเสนอแผนให้ผู้บังคับบัญชา คือ พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาลเห็นชอบแล้ว โดยเรียกผู้ควบคุมกำลังของทุกหน่วยที่จะร่วมปฏิบัติหน้าที่ทั้ง ๑๐ กองร้อย รับทราบข้อมูลแนวทางการปฏิบัติว่าแต่ละหน่วยมีหน้าที่และจะต้องดำเนินการอย่างไร ตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ อย่างก็ตาม ตั้งแต่หัวค่ำจนถึงใกล้สว่างไม่ได้มีการเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุมแต่อย่างใด

เวลา ๐๖.๑๕ นาฬิกา ผู้ชี้แจงก็ได้ยินเสียงยิงแก๊สน้ำตาจากนั้นมีการใช้แก๊สน้ำตาเป็นระยะๆ จนกระทั่งกลุ่มผู้ชุมนุมถอยร่น ใช้เวลาประมาณเกือบครึ่งชั่วโมง กลุ่มผู้ชุมนุมก็ถอยร่นมาถึงแยกอู่ทองใน ตำรวจได้รื้อแนวกั้นของกลุ่มผู้ชุมนุม โดยนำแผงเหล็กและลวดหนามมากั้นแนวที่กลุ่มผู้ชุมนุมถอยมาตรงใกล้บริเวณแยกอู่ทองในและนำกำลังตำรวจมายืนกันไว้ และนำรถผู้ต้องหาบางส่วนมาปิด โดยการยิงแก๊สน้ำตาครั้งแรกยิงจากทางด้านถนนราชวิถีก่อน

พลตำรวจตรี จักรทิพย์ ชัยจินดา รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมเหตุการณ์ทางด้านถนนราชวิถีแยกการเรือน มีผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษและเจ้าหน้าที่ตำรวจจากกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษเป็นผู้ช่วย พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ทำหน้าที่เป็นผู้ควบคุมเหตุการณ์ทางด้านถนนพิชัยและผู้ชี้แจงเป็นผู้ช่วย ใช้กำลังจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน มีการใช้แก๊สน้ำตาบริเวณถนนพิชัย หลังจากที่ได้ยินเสียงการใช้แก๊สน้ำตาทางด้านถนนราชวิถีแล้ว โดยมีระยะห่างระหว่างเจ้าหน้าที่ตำรวจและผู้ชุมนุม ฯ ประมาณ ๔๐ - ๕๐ เมตร ประเภทของแก๊สน้ำตาที่ใช้มีทั้งชนิดที่ผลิตจากประเทศจีน ประเทศสหรัฐอเมริกาและประเทศแคนาดา สำหรับอาวุธที่กองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษและกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนใช้นั้น จะมีอาวุธภายในหน่วยของตนเอง การสั่งหรือการเบิกจ่ายอาวุธจะมีความเป็นอิสระต่อกัน

เมื่อเปิดเส้นทางได้แล้ว เวลาประมาณ ๐๘.๐๐ นาฬิกา ได้ติดต่อกับผู้กำกับการสถานีตำรวจนครบาลดุสิตเพื่อขอให้เขตดุสิตมาทำความสะอาดถนน ซึ่งในช่วงเวลาดังกล่าวมีเจ้าหน้าที่รัฐสภา สมาชิกวุฒิสภา สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร เดินทางเข้ามารัฐสภาเป็นระยะ ส่วนผู้ชี้แจงได้ไป

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ดูแลทางแยกขัตติยานี ใช้กำลังกองร้อยควบคุมฝูงชนของกองบังคับการตำรวจนครบาล ๗ เพื่ออำนวยความสะดวกให้กับรถยนต์ที่แล่นเข้าออกรัฐสภา มีกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษและกองบังคับการตำรวจนครบาล ๘ รับผิดชอบบริเวณแยกทำเนียบ ส่วนบริเวณแยกอู่ทองในมีตำรวจจากกองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ๖ กองบัญชาการตำรวจภูธรภาค ๗ รับผิดชอบแยกกัน เพื่อรักษาพื้นที่โดยส่วนหนึ่งเข้ามาในรัฐสภา

ช่วงเวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกากลุ่มผู้ชุมนุม ได้ปิดทางแยกทำเนียบและแยกขัตติยานี โดยใช้รถใหญ่ขวางปิดประตูไว้ เจ้าหน้าที่ตำรวจเองก็ได้นำรถผู้ต้องหามาปิดแนวกั้น เวลาประมาณ ๑๑.๕๐ นาฬิกา กลุ่มผู้ชุมนุมได้รวมตัวกันบริเวณหน้าอาคารรัฐสภาบริเวณแยกอู่ทองในอีกครั้งหนึ่ง

หลังจากนั้นเวลาประมาณ ๑๔.๐๐ นาฬิกา ผู้ชี้แจงได้รับคำสั่งให้นำกำลัง ๑ กองร้อย จากสถานีตำรวจนครบาลดุสิตมาปิดบริเวณแยกถนนราชวิถี แต่ช่วงนั้นตนต้องปฏิบัติหน้าที่ในการรับเสด็จ

จากนั้นเวลาประมาณ ๑๗.๐๐ นาฬิกา ผู้ชี้แจงได้เดินทางกลับมาที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล จนกระทั่งประมาณเวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา ได้ยินเสียงกลุ่มผู้ชุมนุมทางด้านถนนศรีอยุธยาหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล และได้ยินเสียงใช้แก๊สน้ำตาเป็นระยะๆ ซึ่งผู้ชี้แจงไม่ได้ออกมาดูเหตุการณ์เนื่องจากมีผู้บัญชาการที่รับผิดชอบเหตุการณ์อยู่แล้ว

สำหรับเหตุผลที่ต้องมีการใช้แก๊สน้ำอย่างต่อเนื่องนั้น ทราบว่าหลังจากที่กลุ่มผู้ชุมนุมได้มาปิดล้อมอาคารรัฐสภาในเวลา ๑๑.๕๐ นาฬิกา คาดว่าน่าจะมีผู้ติดค้างอยู่ในรัฐสภาทำให้จำเป็นที่จะต้องใช้แก๊สน้ำตาเปิดทางอีกครั้งหนึ่ง กล่าวคือจะใช้แก๊สน้ำตาเปิดทาง ๒ ครั้ง เพราะภายหลังจากการใช้แก๊สน้ำตาครั้งแรกแล้ว คนออกไม่หมด กลุ่มผู้ชุมนุมก็ไปปิดล้อมอีก จึงจำเป็นที่จะต้องใช้แก๊สน้ำตาเปิดทางอีกครั้ง ในเวลาประมาณ ๑๘.๐๐ นาฬิกา กลุ่มผู้ชุมนุมก็ได้เคลื่อนไปที่หน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยตำรวจมีการเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุมแล้วแต่ไม่สามารถตกลงกันได้ ดังนั้น จึงจำเป็นต้องใช้กำลังควบคุมสถานการณ์เนื่องจากเกรงว่า กองบัญชาการตำรวจนครบาลจะถูกยึด

หน่วยที่ยิงแก๊สน้ำตามีอยู่ ๒ หน่วย คือ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน และกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ซึ่งการยิงแก๊สน้ำตาของแต่ละหน่วยนั้นจะใช้ผู้เชี่ยวชาญโดยเฉพาะของแต่ละหน่วย

สำหรับความเสียหายที่เกิดจากการใช้แก๊สน้ำตาซึ่งทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บนั้น ยังเป็นข้อสงสัยอยู่ว่าเกิดจากแก๊สน้ำตาหรือไม่ กรณีการใช้แก๊สน้ำตานั้นได้เคยใช้มาครั้งหนึ่งแล้วที่บริเวณสี่เสาเทเวศร์ หน้าบ้านพัก พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ ประธานองคมนตรี ซึ่งไม่มีผู้ใดได้รับบาดเจ็บจากการใช้แก๊สน้ำตา ฉะนั้นการใช้แก๊สน้ำตาในการสลายการชุมนุม ฯ หน้าบริเวณอาคารรัฐสภาเป็น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องที่แต่ละหน่วยดำเนินการ โดยผู้บังคับบัญชาได้แจ้งว่าให้ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความละมุนละม่อมและใช้เท่าที่จำเป็น ในกรณีที่แก๊สน้ำตามีส่วนผสมของ RDX นั้น ไม่เคยมีผู้ใดทราบว่าแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากประเทศจีนมีส่วนประกอบอะไรบ้าง และไม่สามารถตอบได้ว่าเสียงระเบิดแก๊สน้ำตาเสียงแบบเดียวกันทั้งหมดหรือไม่ โดยได้ยินเสียงทั้งในระยะใกล้และระยะไกล ฉะนั้น จึงมีความแตกต่างกันของเสียงไม่สามารถระบุได้ว่าเป็นของหน่วยใด

ทางด้านถนนพิชัยมีการรวมตัวของกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจจากหลายหน่วย แผนในการจัดกำลังพลในการสลายการชุมนุม ได้ข้อสรุปว่า ให้ใช้กำลังจากหลายหน่วยดังที่กล่าวมาแล้วข้างต้น เนื่องจากการระดมกำลังมาดูแลควบคุมกลุ่มผู้ชุมนุมที่ทำเนียบรัฐบาลก็ระดมมาจากหลายหน่วย ฉะนั้นในส่วนช่วงเวลาใดใครเป็นผู้ควบคุมจะแล้วแต่สถานการณ์ และการสั่งการหลังจากที่พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นลาออกจากตำแหน่งรองนายกฯ ก็ไม่ทราบว่าใครเป็นผู้รับผิดชอบต่อ

๒) ผู้แทนจากกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล

พันตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ รองผู้บังคับการกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ กองบัญชาการตำรวจนครบาล ได้ให้ข้อมูลดังนี้

ในส่วนของกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ จะมีการจัดเวรให้ดูแลอยู่ที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยจะเน้นให้ไปปฏิบัติหน้าที่รักษาการกองบัญชาการตำรวจนครบาล เวลาประมาณ ๑๙.๐๐ นาฬิกา ผู้ชี้แจงได้รับคำสั่งให้นำกำลังเข้าไปรักษาพื้นที่บริเวณอาคารรัฐสภาเพราะทราบว่าจะมีกลุ่มผู้ชุมนุมไปรวมตัวกันบริเวณดังกล่าว แต่เมื่อมาถึงยังรัฐสภากลุ่มผู้ชุมนุมได้ทำการปิดล้อมรัฐสภาไว้หมดแล้ว หลังจากนั้นผู้ชี้แจงได้ไปหารือกับ พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล ที่รับผิดชอบในเวลานั้น ซึ่งได้ตกลงว่าให้นำกำลังไปรวมกันบริเวณถนนราชวิถีด้านแยกการเรือน และให้รอฟังคำสั่ง โดยพลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ ให้นโยบายว่า ให้พยายามประสานงานกับกลุ่มผู้ชุมนุมเพื่อนำกำลังเข้าในรัฐสภา แต่ไม่สามารถที่จะเจรจาตกลงกันได้ จึงพยายามไปติดต่อกับเจ้าหน้าที่พระที่นั่งวิมานเมฆเพื่อขอนำกังลังเข้าไป แต่เนื่องจากในเวลาดังกล่าวเป็นยามวิกาลจึงได้รับการปฏิเสธ ตำรวจจึงต้องตรึงกำลังไว้

การเข้าเปิดเส้นทางหน้าประตูรัฐสภา ผู้บังคับบัญชาระดับสูงได้มีการปรึกษาหารือกันตั้งแต่เวลา ๐๑.๐๐ นาฬิกาของวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ข้อสรุปเกี่ยวกับแนวทางปฏิบัติ คือ ต้องใช้กำลังผลักดัน และจะใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก โดยจะต้องเจรจาก่อน ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจรับทราบว่ายังมีเจ้าหน้าที่ส่วนหนึ่งติดอยู่ข้างในรัฐสภา ดังนั้น เมื่อผู้บังคับบัญชาตัดสินใจว่าต้องผลักดันฝูงชน การผลักดันจะเน้นให้มีการเปิดประตูด้านข้างเป็นหลัก โดยหลังจากเปิดทางได้แล้วให้รักษาพื้นที่ไว้ให้ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การสั่งการให้ใช้แก๊สน้ำตาเป็นการสั่งการตามยุทธวิธีโดยผู้กำกับการปราบจลาจลจะเป็นผู้สั่งให้มีการใช้ ซึ่งได้รับคำสั่งว่าการเปิดทางต้องพยายามเจรจา ในเบื้องต้นได้มีการใช้เครื่องขยายเสียงติดรถเย็นทั่วหล้าประกาศเจรจากับผู้ชุมนุม ได้ยินเสียงจากกลุ่มผู้ชุมนุมตะโกนว่าสู้ๆ พร้อมกับสวมแว่นตาและปิดหน้าซึ่งรู้แล้วว่าคงไม่ถอยและมีการราดน้ำมัน ทางตำรวจจึงจำเป็นต้องใช้แก๊สน้ำตา

การเปิดพื้นที่ได้ใช้เวลาประมาณ ๕ นาที หลังจากนั้นได้รับคำสั่งให้นำกำลังไปรักษาบริเวณแยกการเรือนเนื่องจากกลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนคนมา จากนั้นรองผู้บังคับการมาเปลี่ยนเวรทำหน้าที่แทน ผู้ชี้แจงจึงได้เดินทางกลับบ้าน

การใช้อาวุธนั้น กองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ประกอบด้วย หลายกองกำกับอาทิเช่น กองอาวุธ กองปราบจลาจล กองกำกับม้า กองกำกับเก็บกู้วัตถุระเบิด กองกำกับสุนัข กองกำกับสายตรวจ กองกำกับอารักขาวัง กองกำกับกลุ่มงานแพทย์ การสั่งให้ใช้แก๊สน้ำตาและมอบหมายให้ใครเป็นผู้ทำหน้าที่ยิงแก๊สน้ำตานั้น จะเป็นหน้าที่ของกองกำกับการป้องกันปราบปรามจลาจล โดยมีครูฝึกที่ผ่านการฝึกตามหลักของหน่วยเป็นผู้ใช้แก๊สน้ำตา ซึ่งหลักการยิงแก๊สน้ำตายิงได้หลายรูปแบบ ถ้าหวังผลระดับประมาณ ๕๐ หลา ตามทฤษฎีก็คือต้องยิงตรง ถ้าหวังผล ๑๐๐ หลาจะมีศูนย์เล็ง ๓๐ องศา หรือถ้าหวังผล ๑๕๐ หลาจะมีศูนย์เล็ง ๔๕ องศา โดยในวันดังกล่าว ผู้กำกับจะเป็นผู้จัดทีมโดยสั่งไปทีละขั้นว่า ให้ใช้ปืนยิงก่อนโดยหวังผลให้ตกแนวหน้าเพื่อขับไล่ฝูงชนออก หากในระยะใกล้ที่ผู้ชุมนุม ยังไม่ถอย เมื่อมีระยะห่างจากผู้ชุมนุมประมาณ ๑๐ - ๑๕ เมตร จะสั่งให้มีการขว้างแก๊สน้ำตาโดยใช้ลูกขว้าง ดังนั้น การยิงแก๊สน้ำตาจึงไม่ได้ยิงในวิถีโค้งเนื่องจากเกรงว่าจะเลยไปโดนคน จึงได้ยิงในวิถีตรงค่อนข้างกด หลังจากนั้นเมื่อมาระยะใกล้เข้ามาอีก ถ้ากลุ่มผู้ชุมนุมยังไม่ถอยก็จะใช้วิธีขว้าง

การสั่งการให้ยิงแก๊สน้ำตาในแต่ละช่วงเวลานั้น ไม่สามารถระบุได้ว่าผู้ใดเป็นผู้ออกคำสั่ง เนื่องจากในแต่ละช่วงเวลาจะมีรองผู้บัญชาการเหตุการณ์หรือว่าผู้ควบคุมในแต่ละชุด ซึ่งขณะนี้ทางตำรวจกำลังรวบรวมข้อมูลอยู่ และหน่วยที่รับผิดชอบสถานการณ์ทางด้านถนนพิชัยเป็นผู้เริ่มใช้แก๊สน้ำตาก่อน

กองอาวุธของกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษนั้นจะมีแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากประเทศจีนเป็นส่วนมากและมีแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นส่วนน้อย แก๊สน้ำตาที่ใช้นั้น จะมีระบุเฉพาะวันและเวลาที่ผลิต แต่ไม่มีวันและเวลาหมดอายุ ซึ่งถ้าตามหลักพลาธิการแล้วอาจจะมีกรอบอายุเหมือนรถคือ ตั้งแต่ ๕ ปีขึ้นไปก็สามารถเปลี่ยนได้ แต่เนื่องจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติ มีงบประมาณน้อยจึงต้องใช้เท่าที่มีก่อนเพราะไม่มีเปลี่ยน เจ้าหน้าที่ของกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษไม่ทราบมาก่อนว่าแก๊สน้ำตาจะทำอันตรายให้ถึงแก่ชีวิตหรือบาดเจ็บสาหัส

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ได้ ซึ่งแก๊สน้ำตาใช้ในสถานการณ์จริงกับผู้ชุมนุมตั้งแต่เดือนพฤษภาคมปี ๒๕๓๕ และนำมาใช้อีกครั้งหนึ่งที่บริเวณบ้าน พลเอก เปรม ติณสูลานนท์ และจากการสอบถามครูฝึกทราบว่าแก๊สน้ำตาไม่สามารถทำอันตรายถึงขนาดขาขาดได้ ซึ่งอาจจะเกิดจากระเบิดปิงปองหรืออาวุธอื่น ตำรวจยังมีความสงสัยว่าการเสียชีวิตของ นางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ และการบาดเจ็บรุนแรง เช่น แขนและขาขาดนั้น มีสาเหตุมาจากอะไร คงจะต้องรอผลการพิสูจน์ทางวิทยาศาสตร์ก่อน และขณะนี้ตำรวจได้สั่งเรียกเก็บแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากประเทศจีนหมดแล้ว

๓) ผู้แทนจากกองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน

พันตำรวจเอก ณัฐ สิงห์อุดม ผู้กำกับการฝ่ายอำนวยการ ๒ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ได้ให้ข้อมูลดังนี้

ผู้ชี้แจงอยู่ในฐานะฝ่ายแผนยุทธการ กองบัญชาการตำรวจนครบาลได้ติดต่อขอกำลังสนับสนุนกำลังจากหน่วยงานในต่างจังหวัดเพื่อมาสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ ทั้งนี้เนื่องจากได้ติดตามเหตุการณ์ต่อเนื่องกันมาตลอดทั้งวัน ในช่วงเย็นกลุ่มผู้ชุมนุมได้มารวมตัวกันบริเวณลานพระบรมรูปทรงม้า ตามข่าวทราบว่ากลุ่มผู้ชุมนุมจะเคลื่อนคนมาปิดหน้ากองบัญชาการตำรวจนครบาล ตามหลักยุทธวิธีในการป้องกันที่ตั้งของหน่วยนั้น จะไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมอยู่ใกล้กองบัญชาการตำรวจนครบาล ตำรวจจึงได้มีการวางแผนในการป้องกันที่ตั้ง กล่าวคือ ปิดบริเวณ สี่แยกบริเวณลานพระบรมรูปฯ แล้วปิดอีกทางหนึ่งบริเวณด้านหน้า เพื่อไม่ให้กลุ่มผู้ชุมนุมเข้ามาปิดล้อมได้ โดยมีการนำกำลังที่เตรียมพร้อมในกองบัญชาการตำรวจนครบาลหลายหน่วยมาปิดทางด้านซ้ายและด้านขวาของกองบัญชาการตำรวจนครบาล

สำหรับการนำกำลังตำรวจจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนเข้ามาปฏิบัติภารกิจในพื้นที่กรุงเทพมหานครเป็นไปตามประกาศของสำนักงานตำรวจแห่งชาติที่มีการแบ่งมอบพื้นที่รับผิดชอบของตำรวจตระเวนชายแดนซึ่งรับผิดชอบทั่วประเทศ โดยจัดแบ่งให้กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนแต่ละภาครับผิดชอบในพื้นที่แต่ละจังหวัดอย่างชัดเจน คนโดยทั่วไปจะเข้าใจว่ากองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนจะมีหน้าที่รับผิดชอบแค่ในพื้นชายแดนเท่านั้น แต่ในความเป็นจริงแล้วกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนยังมีหน้าที่เหมือนตำรวจทั่วไปในการรักษาความสงบเรียบร้อย เพียงแต่มีภารกิจหลัก คือ การรักษาความมั่นคงของพื้นที่ชายแดน ในส่วนของการนำกำลังมาสนับสนุนกองบัญชาการตำรวจนครบาลในการรักษาความสงบเรียบร้อยการชุมนุมประท้วงของกลุ่มต่างๆ ก็เป็นไปตามแผนรักษาความสงบหรือแผนกรกฎ/๔๘ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ซึ่งในแผนจะกำหนดว่า ให้กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนจัดกำลังกองร้อยคู่ชุมชน ๑๐ กองร้อย สนับสนุนกองบัญชาการตำรวจนครบาลและตำรวจภูธรกรณีที่ได้รับการร้องขอ วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนใช้กำลังตำรวจจำนวน ๑ กองร้อยในการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ปฏิบัติภารกิจ โดยปฏิบัติภารกิจ ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๘.๐๐ นาฬิกา และเสร็จสิ้นภารกิจในเวลา ๒๐.๐๐ นาฬิกา ของวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ โดยตำรวจตระเวนชายแดน และตำรวจปฏิบัติการพิเศษจะเป็นแนวหน้า กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนจะปฏิบัติหน้าที่บริเวณด้านแยกถนนพิชัย

สำหรับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น เมื่อกลุ่มผู้ชุมนุมเคลื่อนตัวจากทำเนียบรัฐบาลเพื่อปิดบริเวณหน้ารัฐสภาขัดขวางไม่ให้คณะรัฐมนตรีแถลงนโยบายต่อรัฐสภา ตำรวจได้มีการเตรียมการในการป้องกันแล้วแต่นำกำลังมาไม่ทันเนื่องกลุ่มผู้ชุมนุมได้ทำการปิดล้อมอาคารรัฐสภาไว้ก่อนแล้ว จึงต้องนำกำลังมาสกัดไว้บริเวณถนนราชวิถี เหตุผลที่ต้องนำกำลังตำรวจจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนมาปฏิบัติหน้าที่นั้นเนื่องจากเป็นการปฏิบัติตามแผน ซึ่งผู้ที่จะเรียกกำลังตำรวจกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนมาปฏิบัติหน้าที่ได้คือสำนักงานตำรวจแห่งชาติเท่านั้น

หน่วยของกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนที่มีความชำนาญในการสลายการชุมนุม คือ หน่วยนเรศวร ๒๖๑ แต่ในวันดังกล่าวไม่ได้มาปฏิบัติหน้าที่ โดยหน่วยที่ใช้ในการสลายการชุมนุมในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ นั้นจะเป็นหน่วยกองร้อยควบคุมฝูงชนที่ได้รับการฝึกมาตามแผนของสำนักงานตำรวจแห่งชาติโดยเฉพาะ และกำลังจากกองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดนได้มีการฝึกฝนการใช้แก๊สน้ำตา ตำรวจตระเวนชายแดนจะมีแผนฝึกประจำปีของหน่วย โดยแต่ละปีจะมีการฝึกเป็นระยะเวลาหนึ่งเดือน ซึ่งก่อนการปฏิบัติภารกิจในการสลายการชุมนุมในวันวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ก็ได้ทำการซักซ้อมทบทวนแผนฝึกแล้ว สำหรับแหล่งที่มาของแก๊สน้ำตานั้นทางหน่วยจะมีทั้งแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากสหรัฐอเมริกาและจีน ซึ่งในวันดังกล่าวได้ใช้แก๊สน้ำตาจากทั้ง ๒ ประเทศ และขอยืนยันว่าไม่มีการสั่งการโดยเฉพาะให้นำแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากจีนไปใช้ในการสลายการชุมนุม ทั้งนี้ อานุภาพแก๊สน้ำตาสามารถที่ใช้ไม่น่าจะทำอันตรายได้ และไม่เชื่อว่าจะทำให้ขาขาดหรือแขนขาดได้

๔) นายแพทย์ อนันต์ อริยะชัยพาณิชย์ ประธานคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา ในคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข ได้ให้ข้อมูลดังนี้

ได้ให้ความสนใจเหตุการณ์ในการสลายการชุมนุมหน้าบริเวณรัฐสภาต่อเนื่องถึงหน้าพระบรมรูปทรงม้า เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ซึ่งทำให้มีผู้บาดเจ็บและมีผู้เสียชีวิตเป็นจำนวนมาก คณะกรรมาธิการสาธารณสุข วุฒิสภา ได้เห็นความสำคัญของสิทธิและเสรีภาพในชีวิตและร่างกายของผู้ชุมนุม จึงได้ทำการพิจารณาศึกษาเพื่อพิสูจน์การบาดเจ็บและการเสียชีวิตของประชาชน คณะกรรมธิการสาธารณสุขได้ตั้งคณะอนุกรรมาธิการศึกษาเรื่องนี้โดยเฉพาะกรณีของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เหตุการณ์การใช้ความรุนแรงที่หน้าลานพระบรมรูปทรงม้า เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ทำให้มีผู้บาดเจ็บทั้งหมด ๔๘๗ ราย นอนรักษาตัวที่โรงพยาบาล ๘๑ ราย ในกรณีเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ซึ่งก็เป็นกรณีที่สามารถที่จะให้คำตอบสำหรับหลายๆ คำถามเกี่ยวกับการสลายการชุมนุมครั้งนี้ว่า การสลายการชุมนุมนั้นเป็นการดำเนินการที่ถูกต้องเหมาะสมหรือไม่ เมื่อได้ศึกษาจากการพิสูจน์ศพของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ สภาพศพด้านหลังที่เห็นนั้นจะพบว่าเสื้อไหม้และขอบแผลใต้เสื้อไหม้นี้เป็นแผลฉีกขาดอย่างมาก ก่อนที่แพทย์จะทำการชันสูตรพลิกศพพบว่ายังมีกลิ่นแก๊สน้ำตาเหม็นคลุ้งติดตัวผู้ตาย และยังมีกลิ่นคลอรีนฉุนอย่างมากต้องล้างหลายครั้งที่โรงพยาบาล รอจนกลิ่นจางแล้วถึงจะพิสูจน์ศพได้ ด้านหลัง

สภาพศพมีแผลฉีกขาด แขนซ้ายหักหลายท่อน เมื่อผ่าศพแล้วพบว่ามีซี่โครงหักหลายซี่ปอดช้ำและฉีกขาด หัวใจก็ฉีกขาด ทำให้เสียเลือดมาก ซึ่งก็คงต้องเสียชีวิตอย่างรวดเร็วเนื่องจากได้รับบาดเจ็บที่รุนแรง สภาพด้านหน้าก็จะเห็นว่ารอยเสื้อมีรอยไหม้ และตรงที่บริเวณบาดแผลนับว่ารุนแรงมาก ๆ รายงานผลการชันสูตรพลิกศพของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ทั้งหมดซึ่งเป็นเอกสารทางราชการมี ๒ หน้า พอจะสรุปได้ว่าลักษณะการบาดเจ็บนี้เป็นสาเหตุการตายก็คือถูกแรงอัดและกระแทกอย่างรุนแรงและมีความร้อนสูง ซึ่งเข้าได้กับแรงระเบิดที่อยู่ใกล้มากๆ

๕) พลตำรวจโท อัมพร จารุจินดา ผู้เชี่ยวชาญสถาบันนิติเวชของสถาบันตำรวจแห่งชาติ ได้ให้ข้อมูลดังนี้

ลูกระเบิดแก๊สน้ำตาของจีน โดยสรุป มี ๒ ชนิด มีชนิดยิงและชนิดขว้าง อานุภาพในการทำลายล้างเหมือนกันเพราะว่ามีสารระเบิด RDX อยู่ถึง ๗ กรัม สารปริมาณดังกล่าวเพียงพอที่จะทำให้เท้าขาดหรือเกิดบาดแผลขนาดใหญ่ต่าง ๆ ได้ ความแตกต่างระหว่างแก๊สน้ำตาชนิดขว้างกับชนิดยิงนั้น ชนิดยิงจะมีอานุภาพเพิ่มขึ้นจากการที่ในระหว่างที่ยิงออกไปนั้น เมื่อไปกระทบกับร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะทำให้เกิดบาดเจ็บได้ ได้เคยมีการทดลองยิงแล้วก็ไปกระทบกับเหล็กแป๊บ เหล็กแป๊บยังยุบ แก๊สน้ำตาชนิดยิงจะมีอันตรายเพิ่ม ๒ ประการ คือเมื่อถูกกระทบตัวบุคคลแล้วก็บาดเจ็บจากแรงยิง นอกจากนั้นแล้วหากมีสารระเบิด RDX อยู่ถึง ๗ กรัมประกอบก็เป็นระเบิดที่มีอานุภาพทำลายล้างด้วย ดังนั้นการที่คนทั่วไปเรียกแก๊สน้ำชนิดนี้ว่า “แก๊สน้ำตา” เกรงว่าจะไม่ถูกต้อง ศัพท์ในการเรียกที่ถูกต้องควรจะต้องเรียกเป็น “ลูกระเบิดแก๊สน้ำตา” เพราะสาระก็คือเป็นลูกระเบิดอยู่ในนั้น การทดลองยิงเปรียบเทียบระหว่างลูกระเบิดแก๊สน้ำตาจากจีนกับจากอเมริกา ซึ่งจากอเมริกาจะไม่มีอันตราย มีแต่แก๊สพุ่งขึ้นเฉย ๆ ส่วนลูกระเบิดแก๊สน้ำตาจากจีนมีอำนาจที่รุนแรง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แก๊สน้ำตามีที่จุดชนวนและจะมีเวลาประมาณ ๔ วินาทีก่อนที่จะระเบิด สารแก๊สน้ำตาจะมีสาร RDX [5] ซึ่งมีสารระเบิดอยู่ ๗ กรัม และมีสารที่เป็นแก๊สน้ำตาบรรจุอยู่ ๘๐ กรัม เมื่อนำแก๊สน้ำตามาทดลองยิงระยะใกล้ พบว่ามีแรงกระแทกที่รุนแรงมาก นอกจากนี้ แก๊สน้ำตาจากจีน เมื่อใช้ยิงจะพุ่งด้วยความเร็ว ๒๐๐ - ๓๐๐ ฟุตต่อวินาที ซึ่งเป็นการพุ่งที่รุนแรงมาก

"แก๊สน้ำตาจากจีน ชนิดยิงนั้นมีอานุภาพเพิ่มขึ้นจากการที่ยิงออกไป เมื่อไปกระทบกับร่างกายส่วนใดส่วนหนึ่งก็จะทำให้บาดเจ็บได้ จากการทดลองยิงในระยะใกล้ไปกระทบกับเหล็กแป๊บ ทำให้เหล็กแป๊บยุบ" (พลตำรวจโท อัมพร จารุจินดา ผู้เชี่ยวชาญทางนิติวิทยาศาสตร์ อดีตผู้บัญชาการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์)

สรุปว่า จากสารทั้งหมดที่ตรวจได้ในระเบิดแก๊สน้ำตา ก็เป็นการยืนยันว่าระเบิดแก๊สน้ำตาสามารถทำให้เสียชีวิตได้อย่างแน่นอน อีกประเด็นหนึ่งก็คือ การใช้แก๊สน้ำตาชนิดที่รุนแรงและเป็นการใช้ที่ไม่ถูกต้องเหมาะสม ไม่ได้ผ่านการฝึก

๖) พลอากาศตรี นายแพทย์ วิชาญ เบี้ยวนิ่ม หัวหน้าหน่วยนิติเวช โรงพยาบาลรามาธิบดี แพทย์ผู้ทำการชันสูตรพลิกศพของ นางสาว อังคณาระดับปัญญาวุฒิ ได้ให้ข้อมูลดังนี้

ในรายละเอียดการชันสูตรพลิกศพของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ซึ่งศูนย์นเรนทรได้นำส่งเข้ามารับการรักษาที่ห้องฉุกเฉินโรงพยาบาลรามาธิบดีเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๑๙.๒๕ นาฬิกา พบว่าเสียชีวิตมาตั้งแต่ก่อนถึงโรงพยาบาลแล้ว หลังจากนั้นก็ส่งศพมาทำการชันสูตรพลิกศพตามกฎหมาย

ลักษณะศพ : สวมเสื้อสีเหลือง มีเสื้อชั้นในและกางเกง สภาพศพปนเปื้อนด้วยแก๊สน้ำตาอย่างมาก ตัวผู้ชี้แจงและเจ้าหน้าที่ชันสูตรพลิกศพก็ไม่สามารถที่จะเข้าไปถึงตัวผู้ตายได้เพราะแสบตามาก ต้องมีการล้างกันหลายรอบถึงจะเข้าไปทำการชันสูตรได้ในช่วงเช้า

ในเรื่องศพก็มีประเด็น คือตอนที่ศพเข้ามา ก็มีกระเป๋าสะพายสีเหลืองติดมาพร้อมศพ ซึ่งกระเป๋าตอนที่มานั้นก็อยู่ในลักษณะปกติดีไม่มีการฉีกขาด มีโทรศัพท์มือถือและเครื่องสำอางอยู่ในกระเป๋าใบดังกล่าว ขณะชันสูตรพลิกศพในช่วงกลางคืนที่มาถึงยังไม่ทราบว่าผู้ตายนั้นคือใคร ก็มีเสียงโทรศัพท์ในกระเป๋าของผู้ตายดังขึ้น ทีมแพทย์ชันสูตรจึงสามารถพูดคุยกับญาติผู้ตายได้สักครึ่งชั่วโมงถึงได้รู้ว่าเป็นคุณอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ

ได้เริ่มทำการชันสูตรในช่วงเช้า จากการตรวจ มีเสื้อผ้าฉีกขาด มีรอยเขม่าดำ รอยไหม้ดำ มีบาดแผลขนาดใหญ่บริเวณหน้าอกด้านซ้ายต่อเนื่องมาถึงที่ต้นแขนขอบไม่เรียบ ขนาด

---

[5] RDX หมายถึง Cyclotrimethylenetrinitramine มีชื่อเรียกอย่างอื่นคือ Cyclonite หรือ Research Development Formular X ซึ่งเป็นสารประกอบวัตถุระเบิด

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ประมาณ ๔๐ x ๑๔ เซ็นติเมตร ลึกลงไปถึงซี่โครง แล้วก็มีรอยไหม้ดำกระจายอยู่ทั่วไป บาดแผลเมื่อยกแขนขึ้นมาจะต่อเนื่องมาถึงข้อศอกแผลกะรุ่งกะริ่ง บริเวณข้อศอกมีรอยไหม้กระจายอยู่ทั่ว ๆ ไป และฉีกขาด เป็นรอยไหม้จากถูกความร้อน ลักษณะขอบแผลลุ่ยไปด้านหลังแสดงว่าแรงที่มาหรือวัตถุที่มากระทำคงจะกระทำจากด้านหน้าแล้วทิศทางไปด้านหลัง เพราะซี่โครงหักตลอดแนว กระดูกต้นแขนหัก ปอดฟกช้ำ มีเลือดออกกระจายอยู่ทั่วไปข้างซ้าย นอกนั้นก็พบมีแก้วหูข้างซ้ายทะลุ มีเลือดออกภายในช่องปอดข้างซ้าย เยื่อหุ้มหัวใจทะลุผนังหัวใจทะลุ ม้ามแตก ไตข้างขวาฉีกขาด ปลายตับอ่อนด้านซ้ายฉีกขาด เมื่อนำอวัยวะภายในไปตรวจดูด้วยกล้องจุลทรรศน์พบว่าปอดได้รับอันตรายจากแรงระเบิด

โดยสรุปผู้ตายรายนี้ถูกวัตถุที่มีของแข็ง มีความร้อน แล้วมีแรงอัด ซึ่งก็เข้าได้กับการระเบิด จากการตรวจหาสารเคมีที่ปนเปื้อนตามเสื้อผ้าของผู้ตาย ซึ่งได้ส่งไปตรวจที่สำนักงานตำรวจแห่งชาติ แล้วก็ส่งไปที่กระทรวงยุติธรรมด้วย ผลออกมาก็พบว่ามีสาร RDX อยู่ RDX ก็เป็นสารที่ประกอบเป็นส่วนหนึ่งของวัตถุระเบิด จากการชันสูตรพลิกศพในทางการแพทย์ก็สรุปว่าเกิดจากแรงระเบิด เพราะพบสารเคมีจากวัตถุระเบิดอยู่ที่ศพด้วย

ลักษณะของการระเบิดในผู้ตายรายนี้ เป็นแรงระเบิดในลักษณะที่อยู่ใกล้ตัว แต่ก็ไม่ได้ชิดกับตัว ในประเด็นว่าสภาพบาดแผลเกิดจากระเบิดปิงปองได้หรือไม่นั้น โดยปกติระเบิดปิงปองเป็นระเบิดที่มีอำนาจต่ำ เพราะฉะนั้นแรงระเบิดจากระเบิดปิงปองจะไม่ทำให้เกิดบาดแผลใหญ่ขนาดนี้ ต่อคำถามที่ว่าสภาพบาดแผลเกิดจากระเบิดสังหารที่พกพามาด้วยได้หรือไม่นั้น ถ้าเป็นระเบิดสังหารที่พกมาด้วยบาดแผลจะมีลักษณะกระจุยกระจายมากกว่านี้แน่นอน ดังนั้นจึงไม่ใช่ระเบิดแรงต่ำหรือระเบิดแรงสูง ซึ่งทีแรกก็ไม่ทราบเหมือนกันว่าจะเป็นอะไร แต่ตอนที่ทางผู้เชี่ยวชาญวัตถุระเบิดมาดู จากที่อธิบายมาแสดงว่าเป็นวัตถุแก๊สน้ำตาจากจีนแดงลักษณะจากแรงที่มาก็น่าจะเข้ากันได้

ในการชันสูตรพลิกศพก็รายงานไปแล้วว่ามีการปนเปื้อนแก๊สน้ำตาแน่นอน เพราะผู้ชันสูตรก็มีอาการแสบเคืองตา และจากการตรวจเขม่าดำๆ ที่ศพ ก็พบสาร RDX อยู่ เป็นสารเกี่ยวกับวัตถุระเบิดต้องไปดูว่ามาจากไหนบ้างต้องเอาหลักฐานขึ้นมาดู ในผู้ป่วยก็มีหลายรายแต่พบมีเศษวัสดุแปลกปลอมเป็นเศษพลาสติกเล็กๆ เศษอะไรต่างๆ พวกนี้ ซึ่งในส่วนนี้ก็ต้องรอผลในการตรวจแล้วก็นำส่งพนักงานสอบสวน ผลออกมาก็จะรู้ว่าสารเคมีนั้นเป็นอะไรบ้าง ถ้าเป็นเศษวัสดุสิ่งแปลกปลอมในแก๊สน้ำตาของจีนแดงรุ่นไหน ผลรายงานก็จะสามารถบอกได้ จากการตรวจผู้ป่วยกับศพมาเชื่อมกันก็จะมาประมวลกับเรื่องอาวุธที่ใช้ได้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๓
ผลการพิจารณาศึกษา

จากข้อมูลคำชี้แจงของผู้ที่เกี่ยวข้องซึ่งคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภาได้เชิญมาชี้แจง ข้อมูลเอกสารที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพยานเอกสารของทางราชการและภาพข่าวที่ปรากฏตามสื่อสารมวลชน ทั้งโทรทัศน์และหนังสือพิมพ์ ดังที่ปรากฏในบทที่ ๒ ของรายงานการพิจารณาศึกษาฉบับนี้ คณะกรรมาธิการฯ ขอแยกผลการพิจารณาศึกษาออกเป็นดังนี้

๑. ขั้นตอนการปฏิบัติในการสลายการชุมนุม

๑.๑ การใช้แผนกรกฎ/๔๘ ในการสลายการชุมนุม

๑.๒ ข้อสรุปการปฏิบัติการสลายการชุมนุมที่ไม่เป็นไปตามแผนกรกฎ/๔๘

๒. อุปกรณ์และอาวุธที่ใช้ในการสลายการชุมนุม

๒.๑ แก๊สน้ำตาที่นำมาใช้

๒.๒ วิธีการยิงแก๊สน้ำตาและขว้างแก๊สน้ำตา

๒.๓ การใช้อาวุธอื่น ๆ

๓. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสั่งการสลายการชุมนุม

๑. ขั้นตอนการปฏิบัติการในการเข้าสลายการชุมนุม

๑.๑ การใช้แผนกรกฎ/๔๘ ในการสลายการชุมนุม

การใช้แผนกรกฎ/๔๘ ในการสลายการชุมนุม คณะกรรมาธิการฯ มีข้อสังเกตดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ การดำเนินการด้านการข่าว การวางแผน การประสานงานข่าวกับหน่วยต่าง ๆ พบว่าเจ้าหน้าที่การข่าวนั้นทราบล่วงหน้าตั้งแต่วันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ เนื่องจากผู้ชุมนุมได้เปิดแถลงข่าวและได้เริ่มมีการนัดรวมคนพร้อมเคลื่อนขบวนตั้งแต่เวลา ๑๘.๒๐ นาฬิกา ของวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจ ก็ไม่ได้เข้าไปควบคุมพื้นที่บริเวณโดยรอบรัฐสภาไว้ก่อน จากคำชี้แจงของ พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ และ พันตำรวจเอก คำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ที่ตรงกันว่า "*ได้รับคำสั่งจากรองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เมื่อเวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกา ให้รีบส่งกำลังเข้าไปรักษารัฐสภา ทราบว่าจะมีม็อบพันธมิตรไปรวมตัวที่หน้ารัฐสภา แต่ปรากฏว่าพอไปถึงแล้วไปไม่ทัน มีการปิดล้อมไว้หมดแล้ว*" ผู้บังคับบัญชาควรที่จะติดตามสถานการณ์และมีการสั่งการที่เหมาะสมให้มีการเคลื่อนกำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจไปรักษารัฐสภานับแต่หลังการประกาศแถลง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ของกลุ่มผู้ชุมนุมหรือก่อนการเคลื่อนขบวนของผู้ชุมนุม แต่ผู้บังคับบัญชากลับเพิ่งมีคำสั่งให้ไปรักษารัฐสภาภายหลังเคลื่อนขบวนไปแล้ว ๔๐ นาที ทำให้กลุ่มผู้ชุมนุมสามารถปิดล้อมพื้นที่บริเวณโดยรอบรัฐสภาได้

ขั้นตอนที่ ๒ การป้องกัน ขณะเกิดเหตุเมื่อมีสถานการณ์แล้ว พบว่ามีการประชุมที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล โดยเรียกประชุมผู้บังคับหน่วยปฏิบัติในเวลา ๐๔.๐๐ นาฬิกา โดยประมาณ จากการให้ข้อมูลของพลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ว่า

"มีการนัดประชุมนำเสนอแผนให้ผู้บังคับบัญชาเห็นชอบและมีการเชิญผู้ควบคุมกำลังทุกหน่วยที่จะร่วมปฏิบัติ ๑๐ กองร้อยมาทั้งหมดมารับทราบข้อมูลแนวทางการปฏิบัติว่าใครเข้าทางไหน เข้าอย่างไร แล้วทำอย่างไร"

ขั้นตอนที่ ๓ การปราบปราม เมื่อมีการปราบปรามซึ่งจะต้องดำเนินการตั้งแต่เบาไปหนัก คือ

(๑) การเจรจาต่อรอง การใช้การเจรจาการต่อรอง หรือปฏิบัติการใด ๆ เพื่อคลี่คลายสถานการณ์ และดำเนินการประชาสัมพันธ์ปฏิบัติการจิตวิทยา ให้ทราบข้อเท็จจริงต่อสถานการณ์นั้น พบว่าไม่มีการเจรจาต่อรองก่อนหน้านี้ อีกทั้งไม่ได้แจ้งให้ผู้ชุมนุมทราบว่าใช้แก๊สน้ำตาสลายการชุมนุม โดยเจ้าหน้าที่อ้างว่าสถานการณ์ขณะนั้นคงเจรจาไม่ได้ผล เพราะมีการใช้เครื่องกีดขวางจำนวนมาก แล้วก็ไม่ได้มีการเจรจาตามขั้นตอน

พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ได้ให้ข้อมูลว่าข้อจำกัดในการที่จะเจรจากับกลุ่มผู้ชุมนุม *"เนื่องจากแนวกั้นของผู้ชุมนุม ฯ มีความแข็งแรง การที่จะเข้าไปเจรจาแบบการชุมนุมปกติทั่ว ๆ ไป คือไม่มีอาวุธ คนมานั่งกันเป็นกลุ่มหรือยืนเป็นกลุ่มเราก็สามารถเดินเข้าไปคุยเจรจาได้หัวหน้าใครเป็นแกนนำ แต่ตามสภาพนี้ตำรวจไม่สามารถเข้าไปได้" "เรามีข้อจำกัดไม่สามารถจะเข้าไปเจรจาตัวต่อตัวได้ ก็จึงกำหนดให้มีการใช้รถกระจายเสียงคันใหญ่ เป็นรถเย็นทั่วหล้าที่เสียงดังโดยให้ใช้รถคันใหญ่เป็นการประกาศเจรจาคุยกับผู้ชุมนุมว่าให้เปิดทาง" "ก่อนนั้นไม่ได้ไปเจรจาเพราะว่ามีการเจรจาตั้งแต่ตอนหัวค่ำ ท่านรองวิบูลย์ (พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล) เจรจาจะขอกำลังเข้าไปก็เข้าไม่ได้ แล้วก็เป็นแนวกั้นโผล่หน้าเข้าไปยังไม่ได้เลยเลยไม่มีการเจรจา"* (ให้ข้อมูลต่อกรรมาธิการ ฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

(๒) ใช้โล่ หรือกระบอง จากสื่อพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการใช้โล่และกระบอง

(๓) ใช้น้ำฉีด

เจ้าหน้าที่ตำรวจชี้แจงว่าไม่ได้รับการสนับสนุนรถฉีดน้ำจากกรุงเทพมหานคร ดังคำให้การที่ว่า *"เมื่อเจรจาแล้วไม่ได้ผลก็ให้กำลังเคลื่อนเข้าไป ถ้าเคลื่อนไม่ได้ก็ต้องใช้น้ำฉีด แต่เรามีข้อจำกัด คือ ขอรถน้ำแล้วไม่ได้"* (ให้ข้อมูลต่อกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๕๕๑) ด้วยเหตุนี้ เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงตัดสินใจใช้แก๊สน้ำตาซึ่งเป็นขั้นรุนแรง และเป็นการข้ามขั้นตอนการปฏิบัติตามแผนกรกฎ/๔๘

หลังการใช้เครื่องมือเพื่อสลายฝูงชนผู้ชุมนุมแล้ว แม้ว่าทางเจ้าหน้าที่ตำรวจจะพบผู้บาดเจ็บ และผู้เจ็บสาหัสจำนวนมาก บางรายถึงกับขาขาด แขนขาด แต่เจ้าหน้าที่ตำรวจไม่ได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงาน รวมทั้งผู้มีอำนาจสั่งการก็ไม่ได้ติดตามผลการปฏิบัติงานของผู้ใต้บังคับบัญชา เจ้าหน้าที่ตำรวจจึงยังคงใช้แก๊สน้ำตาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการใช้อาวุธอื่น ๆ ตามภาพที่ออกตามสื่อ ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสจำนวนมาก *"ตำรวจเองก็ยังไม่รู้ว่าผลที่มาจากแก๊สน้ำตาใช่หรือไม่ เพราะไม่รู้ว่ามีการบาดเจ็บ ใช่หรือไม่ แต่วิธีการยิงนี้เจ้าหน้าที่ก็จะมียุทธวิธีในการยิง เช่น ยิงกดด้านหลัง ยิงใส่กำแพงอะไรพวกนี้ แต่ว่า ณ ขณะนั้นชุลมุนไปหมดแล้ว ไม่มีใครรู้หรอกว่ามีผู้บาดเจ็บมีอะไรไหม"* (พันตำรวจเอก ณัฐ สิงห์อุดม ฝ่ายอำนวยการ ๒ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

ในการใช้แผนรักษาความสงบกรกฎ/๔๘ นั้น มีคำแนะนำในการประสาน ข้อ ข) ที่ระบุไว้ว่า *"ในกรณีที่เป็นชุมนุมเรียกร้องของประชาชน การใช้กำลังเข้าแก้ไขปัญหาโดยการรักษาความสงบทุกขั้นตอน พึงระลึกเสมอว่าการชุมนุมในขอบเขตของกฎหมายเป็นสิทธิของผู้ชุมนุมที่จะกระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ ฉะนั้นเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ปฏิบัติการจะต้องปฏิบัติการอย่างละมุนละม่อม ใช้การเจรจา ประชาสัมพันธ์ สร้างความเข้าใจ หลีกเลี่ยงการใช้กำลังจนถึงที่สุด"* จะพบว่ามีการละเลยคำแนะนำในการประสานของแผนรักษาความสงบกรกฎ/๔๘

๑.๒ ข้อสรุปการปฏิบัติการสลายการชุมนุมที่ไม่เป็นไปตามแผนกรกฎ/๔๘

๑) การปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ ด้วยการใช้แก๊สน้ำตาสลายการชุมนุมเป็นอันดับแรก ไม่เป็นไปตามขั้นตอนของการปฏิบัติ ตามแผนกรกฎ/๔๘ ที่กำหนดไว้ว่าจะต้องใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก ก่อนที่จะใช้มาตรการการใช้กำลังหรืออาวุธเข้าสลายการชุมนุม

๒) เมื่อสถานการณ์ได้ดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง เป็นผลทำให้มีประชาชนที่เข้าร่วมชุมนุมได้รับบาดเจ็บจำนวนมาก ซึ่งเจ้าหน้าที่ตำรวจก็ทราบถึงความเสียหายที่เกิดขึ้น แต่ยังคงปฏิบัติการต่อไป ตามแผนกรกฎ/๔๘ ได้ระบุไว้ถึงขั้นตอนการประเมินสถานการณ์และรายงานผู้บังคับบัญชา แต่จากการให้ข้อมูลของเจ้าหน้าที่ตำรวจ พบว่าไม่ได้มีการรายงาน เนื่องจากมีปัญหาและข้อบกพร่องในการสื่อสารข้อมูลระหว่างหน่วยงานปฏิบัติการและผู้มีอำนาจสั่งการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. อุปกรณ์และอาวุธเพื่อสลายการชุมนุม

๒.๑ แก๊สน้ำตาที่นำมาใช้

พลตำรวจโท อัมพร จารุจินดา อดีตผู้บัญชาการสำนักงานนิติวิทยาศาสตร์ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ ผู้เชี่ยวชาญด้านวัตถุระเบิด ระบุว่า[1] แก๊สน้ำตา ที่นำมาใช้สลายการชุมนุม มีการเบิกจากกรมพลาธิการ และหน่วยงานต่าง ๆ ของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ ได้เจาะจงให้มีการเบิกแก๊สน้ำตาจากจีนที่หมดอายุการใช้งานแล้วและมีคำสั่งให้ทำลายและทิ้งในปี ๒๕๔๕ ทั้ง ๆ ที่มีแก๊สน้ำตาที่ยังไม่หมดอายุการใช้งานที่ผลิตหรือนำเข้าจากสหรัฐอเมริกา

แก๊สน้ำตาที่ใช้มี ๓ แบบ คือ (๑) แก๊สน้ำตารุ่นที่สั่งซื้อจากสหรัฐ มีราคาแพง เมื่อยิงจะไม่มีการระเบิด ไม่มีลูกไฟ มีเพียงควันซึมออกมาเท่านั้น เป็นชนิดเดียวกับที่ใช้สาธิตให้สื่อมวลชนดู แก๊สน้ำตารุ่นที่สั่งซื้อจากประเทศจีน (๒) แบบยิงและ (๓) แบบขว้าง จะมีส่วนประกอบของสาร RDX ๗ กรัม โดยที่แก๊สน้ำตาจะได้แบบยิง กระสุนยิงแก๊สน้ำตามีความยาว ๖ นิ้ว เส้นผ่านศูนย์กลาง ๓๘ มิลลิเมตร น้ำหนัก ๒๐๐ กรัม เมื่อยิงออกไปและตกกระทบ หรือชนกับวัตถุอื่นจะระเบิดเสียงดัง เพื่อให้ควันแตกตัวออกจากพลาสติกที่เป็นทุ่นห่อหุ้ม การระเบิดดังกล่าวมีอันตรายต่อผู้ที่อยู่ใกล้จุดระเบิดได้ ซึ่งเมื่อจุดชนวนที่ด้านท้ายแล้วจะมีเวลา ๔ วินาทีพุ่งได้ด้วยความเร็ว ๒๐๐ - ๓๐๐ ฟุตต่อวินาที

ภาพที่ ๑๑ - ๑๒ แก๊สน้ำตาชนิดยิง มีคำเตือนที่ปลอกกระสุนชัดเจนว่า "ห้ามยิงใส่คนโดยตรงจะทำให้บาดเจ็บสาหัสหรือตายได้" (Do Not Fire Directly At Persons As Serious injury or Death)

พันตำรวจเอก ดำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ *"ผมคิดว่าตำรวจ ปจ.(ปราบจลาจล) ไม่ทราบแน่นอน เพราะไม่เคยเปิดดูว่าจะมีสาร RDX เพราะเชื่อมั่นว่าของหลวงที่เอามาให้หรือว่าเป็นแก๊สน้ำตาจากเมืองนอกต้องมีการผ่านการทดสอบมาแล้ว รู้แต่ว่าคำว่า แก๊สน้ำตา ก็เหมือนคนทั่วไป คือก็คิดว่าแก๊สน้ำตาไม่ได้คิดว่าจะทำอันตรายแก่ใครได้เจ็บหรือว่าถึงตายหรือขั้นขาขาดไม่มีใครเชื่อ"*

---

[1] อ้างถึงหน้า ๒๐

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

"เรื่องการใช้แก๊สน้ำตาก็เป็นสภาพของแต่ละหน่วยที่ถึงสถานการณ์แล้วจำเป็นจะต้องใช้ก็ใช้ กรณีที่ว่ามีส่วนผสมของ RDX ตั้งแต่ปี ๓๖ ที่ซื้อมา ก็ไม่เคยมีใครรู้ว่าแก๊สน้ำตาของจีนมีส่วนประกอบอะไรบ้าง เพราะไม่เคยบังเกิดผลอะไรเลย นี่เป็นครั้งแรกที่มีการผ่าไส้ดูว่ามีอะไรอยู่ข้างในบ้าง" (พลตำรวจตรี อนันต์ ศรีหิรัญ ผู้บังคับการตำรวจนครบาล ๑ ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

จากการสลายการชุมนุมโดยใช้แก๊สน้ำตา พบว่า มีผู้บาดเจ็บสาหัสจำนวนมาก มีทั้งขาขาด แขนขาด และสูญเสียอวัยวะต่าง ๆ จากผลการพิสูจน์ของแพทย์ระบุว่าบาดแผลน่าจะเกิดจากระเบิดแก๊สน้ำตา

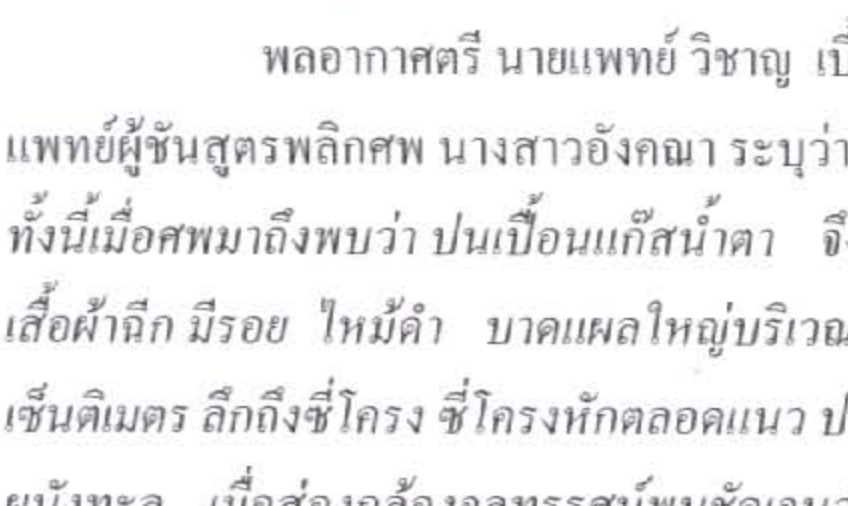

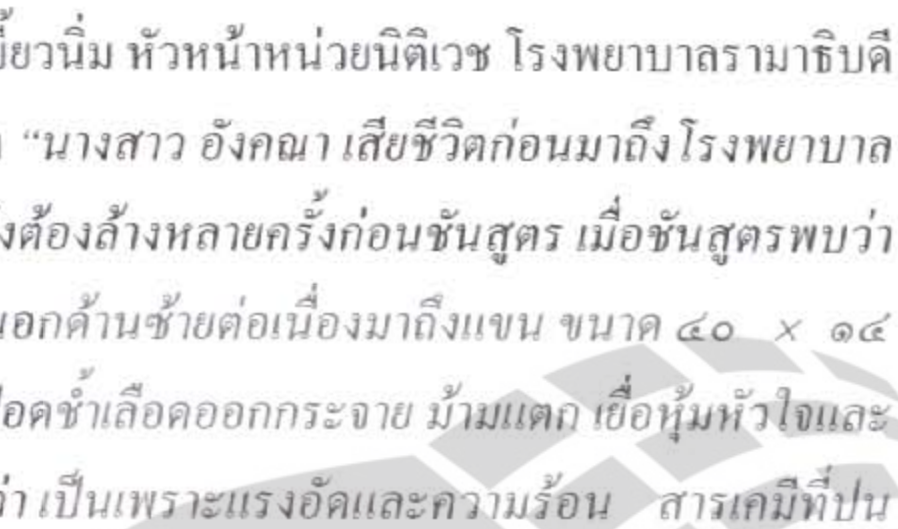

ภาพที่ ๑๓ - ๑๔ ผู้บาดเจ็บสาหัสขาขาด และมือขาด พบบริเวณแยกการเรือนและถนนราชวิถี

ที่มา : กองบัญชาการตำรวจนครบาล มอบต่อคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน ฯ วันที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

นอกจากนี้ยังพบว่ามีผู้ที่เสียชีวิตจากการสลายการชุมนุม ซึ่งผลการพิสูจน์ทางการแพทย์ระบุว่า เป็นบาดแผลที่น่าจะเกิดจากแก๊สน้ำตา

พลอากาศตรี นายแพทย์ วิชาญ เบี้ยวนิ่ม หัวหน้าหน่วยนิติเวช โรงพยาบาลรามาธิบดี แพทย์ผู้ชันสูตรพลิกศพ นางสาวอังคณา ระบุว่า *"นางสาว อังคณา เสียชีวิตก่อนมาถึงโรงพยาบาล ทั้งนี้เมื่อศพมาถึงพบว่า ปนเปื้อนแก๊สน้ำตา จึงต้องล้างหลายครั้งก่อนชันสูตร เมื่อชันสูตรพบว่าเสื้อผ้าฉีก มีรอย ไหม้ดำ บาดแผลใหญ่บริเวณอกด้านซ้ายต่อเนื่องมาถึงแขน ขนาด ๔๐ x ๑๔ เซ็นติเมตร ลึกถึงซี่โครง ซี่โครงหักตลอดแนว ปอดช้ำเลือดออกกระจาย ม้ามแตก เยื่อหุ้มหัวใจและผนังทะลุ เมื่อส่องกล้องจุลทรรศน์พบชัดเจนว่า เป็นเพราะแรงอัดและความร้อน สารเคมีที่ปนเสื้อผ้าก็เป็นสารประกอบของระเบิดแก๊สน้ำตาไม่ใช่ระเบิดปิงปองหรือระเบิดสังหาร และเป็นการระเบิดใกล้ตัว ไม่ได้ชิดตัว จึงไม่ใช่การพกระเบิดแล้วระเบิดเอง"*

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาพที่ ๑๕ - ๑๖ ภาพนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ที่ถูกยิงด้วยระเบิดแก๊สน้ำตาที่บริเวณลำตัว

(ที่มา : http://www.prachatai.com/05web/th/home/14049)

เป็นที่น่าสังเกตุว่า แก๊สน้ำตาที่นำมาใช้ในการสลายการชุมนุมเป็นแก๊สน้ำตาที่ผลิตจากประเทศจีน โดยการให้ข้อมูลของพันตำรวจเอก คำรงศักดิ์ กิตติประภัสร์ ที่ระบุว่า แก๊สน้ำตาที่นำมาใช้ในการสลายการชุมนุม ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ส่วนใหญ่เป็นของจีนแดง ซึ่งได้ชี้แจงว่า

"ในส่วนของตำรวจหน่วยปฏิบัติการพิเศษ ส่วนใหญ่จะเป็นแก๊สน้ำตาจากจีนแดง เท่าที่รู้ของอเมริกาจะมีน้อย จะเป็นจากจีนแดงเสียส่วนใหญ่ ซึ่งเข้ามาตั้งแต่ ปี ๒๕๓๖ ถึงปี ๒๕๓๘ ก็น่าจะหลังจากเกิดเหตุพฤษภาทมิฬ"

จากการให้ข้อมูลของ พลตำรวจโท อัมพร จารุจินดา ซึ่งระบุว่า มีการทำหนังสือขอการสนับสนุนแก๊สน้ำตาที่ผลิตในประเทศจีน ซึ่งสั่งซื้อมาตั้งแต่ ปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘

"อาวุธที่ใช้ในการสลายการชุมนุมนั้นมาจากลูกระเบิดแก๊สน้ำตา โดยเฉพาะที่ผลิตในประเทศจีนนั้น กองพลาธิการและสรรพาวุธ สำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นหน่วยงานที่สั่งซื้อมา โดยสั่งซื้อมาทั้งแบบขว้างและแบบยิง แบบขว้างนั้นซื้อมาในระหว่างปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘ จำนวน ๕๘,๐๐๐ ลูก จากการตรวจสอบทางด้านเอกสารพบว่า มีนายตำรวจระดับรองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ได้ขอการสนับสนุนแก๊สน้ำตาจากกองบัญชาการตำรวจไป ๔ หน่วย มีการทำหนังสือไปถึงตั้งแต่ตอนช่วงเดือนพฤษภาคม เพื่อใช้ควบคุมฝูงชนและรักษาความสงบนั้น ได้ระบุไว้ว่า ขอลูกระเบิดแก๊สน้ำตาชนิดขว้างผลิตในประเทศจีน และพร้อมกันนั้นก็มีขอลูกระเบิดขนาด ๓๘ มิลลิเมตร ซึ่งขนาด ๓๘ มิลลิเมตรนั้นจะมีแต่ของจีนอย่างเดียว เป็นการระบุเฉพาะเจาะจงว่าอยากจะต้องการแบบจีนทั้ง ๆ ที่ลูกระเบิดแก๊สน้ำตานั้นมีส่วนผสมของสารเคมีที่ทำให้แสบตาหรือแก๊สน้ำตานี้จะเสื่อมสภาพไป เริ่มตั้งแต่ ๕ ปีจนถึง ๘ ปีจะหมดอายุใช้งาน แต่ส่วนสารระเบิดซีโฟว์นั้นจะมีประสิทธิภาพไปเป็นร้อยปี ดังนั้นข้อสังเกตก็คือว่า หากทราบโดยทั่วไปแล้วว่าแก๊สน้ำตาจะเสื่อมภายใน ๘ ปี แต่แก๊สดังกล่าวซื้อมาตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ – ๒๕๓๘ ซึ่งรวมระยะเวลาแล้วประมาณ ๑๔ – ๑๖ ปี ดังนั้นสารเคมีที่ทำให้แก๊สน้ำตาทำงานนั้นเสื่อมสภาพไปเกือบหมดแล้ว แต่ทำไมจึงนำมาใช้ในการปราบสลายฝูงชนในคราวนี้ ระเบิดแก๊สน้ำตาดังกล่าวนั้น สิ่งที่ยังมีอานุภาพรุนแรงอยู่เช่นเดิมก็คือ สารระเบิดที่อยู่ในนั้น

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ในขณะนี้ทางฝ่ายเจ้าหน้าที่ตำรวจได้รวบรวมเรียกคืนกลับมาหมดแล้ว แต่ก่อนหน้านั้นตั้งแต่ปี ๒๕๓๖ มีกระบวนการที่ตรวจสอบเรื่องเกี่ยวกับลูกระเบิดแก๊สน้ำตาดังกล่าวว่ามีอานุภาพที่ร้ายแรง และก็คุณภาพต่ำ อันตราย ก็มีการที่จะให้ระงับซื้อไป" [2]

ผลการศึกษาในประเด็นอุปกรณ์และอาวุธเพื่อสลายการชุมนุม พอสรุปได้ดังนี้

๑) เจ้าหน้าที่ตำรวจขาดความตระหนักในความเสี่ยงและความรุนแรงที่อาจจะเกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน จึงนำมาซึ่งการขาดความรู้ในอุปกรณ์และอาวุธที่ใช้ จากคำชี้แจงของผู้เกี่ยวข้องในการใช้อาวุธ ที่ชี้แจงว่าไม่ทราบว่าแก๊สน้ำตาจากจีนมีสารประกอบอะไรบ้าง *"เพราะเชื่อมั่นว่าของหลวง"* จึงไม่ได้มีการศึกษาในรายละเอียด ทั้งที่แก๊สน้ำตาและระเบิดแก๊สน้ำตาเป็นอาวุธที่อันตรายต่อชีวิต และมีการใช้งานที่แตกต่างตามวัตถุประสงค์

๒) ถ้ามีการเบิกแก๊สน้ำตาโดยระบุว่าต้องการแก๊สน้ำตาที่ทำจากจีน แสดงว่าผู้ที่เบิกมีเจตนาที่ต้องการใช้ "ระเบิดแก๊สน้ำตา" เพื่อทำให้เกิดความเสียหายในชีวิตและทรัพย์สินมากกว่าการใช้เพียง "แก๊สน้ำตา"

๒.๒ วิธีการยิงแก๊สน้ำตาและขว้างแก๊สน้ำตา

พลตำรวจตรี สุรพล ทวนทอง รองโฆษกสำนักงานตำรวจแห่งชาติ และพลตำรวจตรี อำนวย นิ่มมะโน รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล แถลงข่าวว่า อาวุธปืนยิงแก๊สน้ำตาบรรจุกระสุนยิงแก๊สน้ำตาขนาด ๓๘ มม. ใช้ยิงครั้งละ ๑ นัด ระยะไกลประมาณ ๑๕๐ เมตร ส่วนตำแหน่งยิงนั้นหากยืนอยู่ใกล้ ก็ยิงด้วยวิถีโค้ง หากยืนอยู่ไกล ก็ยิงวิถีตรง หากกระสุนกระทบร่างกายจะเกิดอาการปวดแสบปวดร้อน แต่ไม่มีอานุภาพทำลายล้างและไม่ก่อบาดแผลฉีกขาด [3]

ภาพที่ ๑๗ - ๑๘ เจ้าหน้าที่ตำรวจขว้างและยิงแก๊สน้ำตาวิถีตรงเข้าใส่กลุ่มผู้ชุมนุม เพื่อสลายการชุมนุม

ที่มา : สถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT สถานีวิทยุโทรทัศน์ TNN (วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

---

2 รายงานการประชุมคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ วันอังคารที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

3 http://news.sanook.com/politic/politic_309657.php

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จากภาพที่ปรากฏในสื่อต่างๆ รวมถึงภาพจากสำนักงานตำรวจแห่งชาติจะพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้วิธีการยิงแก๊สน้ำตาเข้าใส่ฝูงชนในระยะใกล้ โดยยิงตรงและมีการขว้างแก๊สน้ำตาเข้าใส่ฝูงชนในระยะใกล้ซึ่งขัดแย้งกับการให้ข้อมูลของตำรวจและผู้เชี่ยวชาญซึ่งระบุว่าการยิงและขว้างแก๊สน้ำตาจะต้องไม่ยิงและขว้างใส่คน อีกทั้งหากผู้ชุมนุมอยู่ใกล้จะต้องยิงวิถีโค้ง และหากผู้ชุมนุมอยู่ไกลจึงจะสามารถยิงวิถีตรงได้

"โดยหลักการจัดกองร้อยกู้ชุมชนก็จะมีหน่วยกำลังเฉพาะที่มีอาวุธพิเศษก็จะมี ตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ๑๙ แล้วก็มีกองปราบแล้วก็มีของ ตำรวจตระเวนชายแดน ๓ หน่วยเท่านั้น อันนี้ของตำรวจ หน่วยอื่นก็ตั้งขึ้นมาก็จะไม่มีอาวุธพิเศษ เพราะฉะนั้นไม่ใช่หน่วยเฉพาะ โดยหลักเขาจะไม่ยิงใส่คนแล้วโดยที่ได้รับการฝึกมาผมคิดว่าเขาต้องยิงตามยุทธวิธี โดยวิธีการยิงนี้เจ้าหน้าที่ก็จะมียุทธวิธีในการยิง เช่น ยิงกดด้านหลัง ยิงใส่กำแพง" (พันตำรวจเอก ณัฐ สิงห์อุดม ฝ่ายอำนวยการ ๒ กองบังคับการอำนวยการ กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน ให้ข้อมูลกับกรรมาธิการฯ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑)

การปฏิบัติการของเจ้าหน้าที่ตำรวจ โดยการใช้แก๊สน้ำตา แสดงถึงวิธีการใช้แก๊สน้ำตาที่ขาดทักษะ จากภาพข่าวที่ออกตามสื่อต่าง ๆ จะสังเกตได้ว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ปืนยิงแก๊สน้ำตายิงวิถีตรงเข้าใส่ผู้ชุมนุมในระยะใกล้และแก๊สน้ำตาชนิดขว้างก็ใช้ลักษณะการขว้างเข้าใส่ฝูงชน ไม่ได้มีการยิงวิถีกดตามที่ชี้แจงแต่อย่างใด

๒.๓ การใช้อาวุธอื่น ๆ

ในเหตุการณ์สลายการชุมนุมนี้ นอกจากแก๊สน้ำตา โล่ และกระบองแล้ว ยังพบว่ามีการใช้อาวุธอื่น ๆ ได้แก่ ปืนยิงกระสุนยาง ปืน .๓๕๗ ปืน "เอ็มพีไฟว์" (MP5) ปืนลูกซอง และวัตถุระเบิด จากภาพเหตุการณ์ที่ได้จากสื่อต่าง ๆ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ จะพบว่าเจ้าหน้าที่ตำรวจมีการใช้อาวุธปืนและพบวัตถุคล้ายระเบิดอยู่ในบริเวณที่มีการสลายการชุมนุม

ภาพที่ ๑๙ อาวุธที่เจ้าหน้าที่ใช้ในการสลายการชุมนุมในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑
ที่มา: รวมภาพเหตุการณ์ตำรวจปราบปรามประชาชนที่หน้ารัฐสภาและบริเวณใกล้เคียง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑
http://www.photoontour9.com/events/7octo8/12_nation2.htm

อาวุธทั้งหมดนี้เป็นอาวุธสงคราม มิได้เป็นอาวุธในสารบบเพื่อการควบคุมและสลายฝูงชนผู้ชุมนุมที่ชุมนุมโดยปราศจากอาวุธ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓. ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการสั่งการสลายการชุมนุม

ลำดับเหตุการณ์ในการสั่งการและความรับผิดชอบ

ในการให้ข้อมูลต่อคณะอนุกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑ ในคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ (ผบ.ตร.) ได้ชี้แจงดังนี้

ในคืนวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลาประมาณ ๒๓.๐๐ นาฬิกา นายบุญทรง เตริยาภิรมย์ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี ได้ประสานมาเพื่อให้ตนเองเข้าร่วมประชุมกับคณะรัฐมนตรี ที่อาคารสนามบินดอนเมือง ที่ประชุมประกอบด้วย พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ รองนายกรัฐมนตรี พลตำรวจเอก ประชา พรหมนอก พลตำรวจเอก โกวิท วัฒนะ รองนายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย นายวราวุธ ศิลปอาชา และบุคคลอื่นๆ อีกหลายคน ยกเว้นนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรี ยังมาไม่ถึง พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ สอบถามตนเองว่ามีวิธีการใดที่จะนำคณะรัฐมนตรีเข้าไปประชุมรัฐสภาในเช้าวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ นี้ได้

พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ได้โทรศัพท์สอบถามไปยังเลขาธิการรัฐสภาว่าสามารถย้ายสถานที่แถลงนโยบายได้หรือไม่ ก็ได้รับคำตอบว่าทำได้ พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ จึงเสนอรัฐบาลเพื่อขอให้เปลี่ยนสถานที่แถลงนโยบายรัฐบาล

แต่ที่ประชุมคณะรัฐมนตรีไม่รับข้อเสนอ และยืนยันจะแถลงนโยบายที่รัฐสภา พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ จึงสั่งการให้ พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ปฏิบัติให้ได้ เมื่อนายกรัฐมนตรีเดินทางมาถึงพร้อมกับ พลตำรวจเอก จงรัก จุฑานนท์ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ นายกรัฐมนตรีได้สั่งการให้ พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ รีบไปปฏิบัติการเพื่อให้รัฐบาลแถลงนโยบายที่รัฐสภาในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

จากนั้นคณะรัฐมนตรีได้ประชุมต่อ ส่วนพลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ได้กลับไปที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล และได้ติดต่อกับ พลเอก ปฐมพงษ์ เกษรศุกร์ เพื่อเจรจาขอให้รัฐบาลได้เข้าแถลงนโยบายที่รัฐสภา โดย พลเอก ปฐมพงษ์ เกสรศุกร์ ตอบว่าจะนำไปปรึกษาแกนนำผู้ชุมนุมก่อนแล้วจะโทรศัพท์ติดต่อกลับมา แต่ก็ไม่ได้โทรศัพท์กลับมา ต่อมา พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ พร้อมด้วย พลตำรวจเอก บุญฤทธิ์ รัตนพร พลตำรวจตรี สุรพงษ์ ศิริภักดี ซึ่งเป็นคณะผู้ติดตามของ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ได้เดินทางไปที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล เรียกประชุมเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงซึ่งมี พลตำรวจเอก จงรัก จุฑานนท์ อยู่ด้วย ในการประชุมทั้งการประชุมคณะรัฐมนตรี และการประชุมที่กองบัญชาการตำรวจนครบาล พลตำรวจเอก วิโรจน์ พหลเวชช์ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ฝ่ายความมั่นคง ซึ่งดูแลภาคปฏิบัติตามแผนกรกฎ/๔๘ พลตำรวจเอก ปานศิริ ประภาวัตร รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ แจ้งต่อที่ประชุมว่า

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะรัฐมนตรีมีมติว่า วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ จะต้องไปประชุมเพื่อแถลงนโยบายที่รัฐสภาให้ได้ ผู้บัญชาการเหตุการณ์ คือ พลตำรวจโท สุชาติ เหมือนแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล และพลตำรวจเอก ปานศิริ ประภาวัตร พลเอก ชวลิต ยงใจยุทธ ได้สั่งการให้ดำเนินการให้เสร็จสิ้นภายในเวลา ๐๕.๐๐ นาฬิกา พลตำรวจเอก พัชรวาท วงศ์สุวรรณ ได้กลับในช่วงสายของวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเฝ้าติดตามรายงานสถานการณ์ทางโทรทัศน์

สำหรับการสั่งการและผู้รับผิดชอบในการสลายการชุมนุม วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เรียงลำดับดังนี้

(๑) พลตำรวจเอก พัชรวาท วงษ์สุวรรณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ

(๒) พลตำรวจเอก ปานศิริ ประภาวัตร รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลด้านการปฏิบัติการ

(๓) พลตำรวจเอก วิโรจน์ พหลเวชช์ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ ที่ได้รับมอบหมายให้ดูแลรับผิดชอบตามแผนกรกฎ/๔๘

(๔) พลตำรวจเอก จงรัก จุฑานนท์ รองผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติที่อยู่ด้วยในการประชุมวางแผนทั้งที่ทำเนียบรัฐบาล (ดอนเมือง) และกองบัญชาการตำรวจนครบาล

(๕) พลตำรวจโท สุชาติ เหมือนแก้ว ผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/ผู้บัญชาการเหตุการณ์

(๖) พลตำรวจตรี อำนวย นิ่มมะโน รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล เป็นผู้แถลงข่าวและให้ข้อมูลกับสื่อมวลชน

(๗) พลตำรวจตรี วิบูลย์ บางท่าไม้ รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/รองผู้บัญชาการเหตุการณ์ในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ ระหว่างเวลา (๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ นาฬิกา) แต่ได้รับคำสั่งให้อยู่ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่าจะมีคำสั่งเปลี่ยนแปลง

(๘) พลตำรวจตรี ลิขิต กลิ่นอวล รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/รองผู้บัญชาการเหตุการณ์ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ระหว่างเวลา (๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ นาฬิกา) และได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุม การปฏิบัติตามภารกิจในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๖.๑๕ น

(๙) พลตำรวจตรี เอกรัตน์ มีปรีชา รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/ รองผู้บัญชาการเหตุการณ์ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ระหว่างเวลา (๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ นาฬิกา) และได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ควบคุมการปฏิบัติภารกิจ โดยเริ่มปฏิบัติการในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ตั้งแต่เวลา ๑๕.๐๐ นาฬิกาเป็นต้นไป จนกว่าจะเสร็จภารกิจ

(๑๐) พลตำรวจตรี จักรทิพย์ ชัยจินดา รองผู้บัญชาการตำรวจนครบาล/รองผู้บัญชาการเหตุการณ์ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ระหว่างเวลา (๐๘.๐๐-๒๐.๐๐ นาฬิกา) ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยผู้ควบคุมการปฏิบัติการตามภารกิจของ พลตำรวจตรี เอกรัฐ มีปรีชา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑๑) พลตำรวจตรี ศรีวราห์ รังสิพราหมณกุล ผู้บังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยผู้ควบคุมพื้นที่

(๑๒) พันตำรวจเอก ลือชัย สุดขอด ผู้บังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ ได้รับมอบหมายให้เป็นผู้ช่วยผู้กำกับดูแลฯ และเป็นผู้ขว้างระเบิดแก๊สน้ำตาเข้าใส่ประชาชน

(๑๓) ผู้ควบคุมกำลังหน่วยที่มีระเบิดแก๊สน้ำตา ได้แก่หน่วยกองบังคับการตำรวจปฏิบัติการพิเศษ (บก.ตปพ.) กองบัญชาการตำรวจตระเวนชายแดน (บช.ตชด.) และกองบังคับการปราบปราม (บก.ป.)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๔
การดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระที่ดำเนินการไปแล้ว

จากเหตุการณ์ใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และมีผู้บาดเจ็บ บาดเจ็บสาหัส และเสียชีวิตดังรายละเอียดในบทที่ ๒ คณะกรรมาธิการฯ ใคร่ขอสรุปความคืบหน้า การดำเนินการของหน่วยงานภาครัฐและองค์กรอิสระต่อเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น ดังนี้

๑. คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ

คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ ได้ออกแถลงการณ์ประณามการใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุม โดยระบุว่าเป็นการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ที่ผิดพลาด และมีมติในการประชุมครั้งที่ ๓๔/๒๕๕๑ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และวาระพิเศษ ให้หยิบยกกรณีเหตุการณ์สลายการชุมนุมขึ้นมาตรวจสอบ โดยได้มอบหมายให้คณะอนุกรรมการคุ้มครองสิทธิมนุษยชน ๑ ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงในกรณีดังกล่าว เป็นกรณีพิเศษ

๒. คณะรัฐมนตรี

ในวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๒ คณะรัฐมนตรีเห็นชอบแต่งตั้งคณะกรรมการอิสระตรวจสอบข้อเท็จจริงเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ จำนวน ๑๑ คน โดยมี นายปรีชา พานิชวงศ์ เป็นประธาน กรรมการประกอบด้วย นายเจริญจิตต์ ณ สงขลา พลเรือเอก ชลินทร์ สาครสินธุ์ นายสหาย ทรัพย์สุนทร นายจรัส สุวรรณเวลา นายประเสริฐ บุญศรี คุณพรทิพย์ จาละ นายขุวรัตน์ กมลเวชช์ นายสมชาย ผลเอี่ยมเอก นายกิตติพงษ์ กิตยารักษ์ และมีนายวิชัย ตันติกุลานันท์ เป็นกรรมการและเลขานุการ [1]

นอกจากนี้แล้วคณะรัฐมนตรียังได้แต่งตั้งคณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย ซึ่งมี นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล รองนายกรัฐมนตรีในขณะนั้นเป็นประธานกรรมการ และมีกรรมการ อาทิเช่น ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงสาธารณสุข ปลัดกรุงเทพมหานคร ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ อัยการสูงสุด อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ เจ้ากรมกิจการพลเรือนทหาร กระทรวงกลาโหม มีปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ ซึ่งคณะกรรมการ

---

[1] คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๗/๒๕๕๑ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการอิสระเพื่อตรวจสอบข้อเท็จจริงกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย จากเหตุการณ์วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง [2] อันได้แก่

๑) เหตุการณ์ ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๑ บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์และบริเวณทำเนียบรัฐบาล

๒) เหตุการณ์ ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑ บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์

๓) เหตุการณ์ ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ บริเวณโดยรอบรัฐสภาและพื้นที่ใกล้เคียง และ

๔) เหตุการณ์อื่นซึ่งเกี่ยวเนื่อง ตามที่คณะกรรมการฯ เห็นสมควรให้การช่วยเหลือ

โดยได้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณไว้ จำนวน ๕๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีหลักเกณฑ์ให้ความช่วยเหลือ ดังนี้

๑) การเยียวยาช่วยเหลือเร่งด่วน

- กรณีบาดเจ็บเล็กน้อย คือ เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล แต่ไม่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นผู้ป่วยใน ได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ ๒๐,๐๐๐ บาท

- บาดเจ็บ คือ เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลและนอนพักรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยในไม่เกิน ๒๐ วัน ได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ ๖๐,๐๐๐ บาท

- บาดเจ็บสาหัส คือ เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลและนอนพักรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยในเกิน ๒๐ วัน ได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ ๑๐๐,๐๐๐ บาท

- ทุพพลภาพ คือ ไม่สามารถประกอบกิจการงานประจำตามปกติ ได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

- เสียชีวิต ทั้งประชาชน เจ้าหน้าที่ตำรวจและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ ได้รับเงินช่วยเหลือ รายละ ๔๐๐,๐๐๐ บาท

๒) การช่วยเหลือต่อเนื่องกรณีทุพพลภาพ และทายาทผู้เสียชีวิต

- เงินฟื้นฟูสมรรถภาพ สำหรับผู้ทุพพลภาพ ได้รับรายละ ๒๐๐,๐๐๐ บาท

- เงินช่วยเหลือผู้พิการเป็นรายเดือน ได้รับรายละ ๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ บาท ตามระดับความพิการ

---

[2] หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับความเสียหาย จากเหตุการณ์วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ตามคำสั่งคณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย กรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ที่ ๑/๒๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

- เงินยังชีพรายเดือน ให้กับบุตรผู้ได้รับความเสียหายกรณีเสียชีวิต หรือทุพพลภาพ จนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยแบ่งเป็น อนุบาล/ประถมศึกษา ได้รับ ๑,๐๐๐ บาทต่อเดือน เด็กเล็ก/กศน./มัธยมศึกษา ๑,๕๐๐ ต่อเดือน อุดมศึกษา ได้รับ ๒,๕๐๐ บาทต่อเดือน

- เงินทุนการศึกษารายปีต่อเนื่อง ให้กับเด็กกำพร้าหรือเด็กที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากบิดา มารดา หรือผู้อุปการะเสียชีวิต ทุพพลภาพ จนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี โดยแบ่งเป็น อนุบาล/ประถมศึกษา ได้รับ ๕,๐๐๐ บาท ต่อปี เด็กเล็ก/กศน. ๖,๐๐๐ ต่อปี มัธยมศึกษา ๑๐,๐๐๐ ต่อปี อุดมศึกษา ได้รับ ๒๐,๐๐๐ บาทต่อเดือน

จากสถานการณ์การใช้กำลังเจ้าหน้าที่ตำรวจเข้าสลายการชุมนุม สามารถสรุปยอดของผู้เสียชีวิต ๒ ราย ผู้บาดเจ็บ ๔๘๗ ราย โดยมีผู้ที่ได้รับความเสียหายเข้ามาขอรับความช่วยเหลือ ๘๘ ราย แบ่งออกเป็น

- บาดเจ็บเล็กน้อย ๖๐ ราย
- บาดเจ็บ ๑๓ ราย
- บาดเจ็บสาหัส ๑๑ ราย
- ทุพพลภาพ ๔ ราย
- เสียชีวิต ๑ ราย

โดยรวมเป็นเงินที่ใช้ในการช่วยเหลือเยียวยา จำนวน ๔,๒๘๐,๐๐๐ บาท

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

บทที่ ๕
ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะของคณะกรรมาธิการฯ

จากผลการพิจารณาศึกษาของคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ในเหตุการณ์ที่เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงสลายการชุมนุมเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ บริเวณรัฐสภา จนเป็นเหตุให้มีผู้เสียชีวิต บาดเจ็บสาหัส และบาดเจ็บเป็นจำนวนมากนั้น คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา มีข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อรัฐบาลดังนี้

ข้อคิดเห็นของคณะกรรมาธิการฯ

๑. ประเทศไทยได้ให้การรับรอง "ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน" (The Universal Declaration of Human Rights) ซึ่งในปฏิญญาดังกล่าวได้ระบุในข้อ ๒๐ (๑)[1] ว่า *บุคคลมีสิทธิในเสรีภาพแห่งการชุมนุมและสมาคมโดยสงบ* นอกจากนี้แล้ว ประเทศไทยยังให้การรับรอง "กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง" (International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)) ซึ่งได้ระบุในข้อ ๒๑[2] ว่า *สิทธิในการชุมนุมโดยสงบย่อมได้รับการรับรอง การจำกัดการใช้สิทธินี้จะกระทำมิได้นอกจากจะกำหนดไว้โดยกฎหมาย และเพียงเท่าที่จำเป็นสำหรับสังคมประชาธิปไตย เพื่อประโยชน์ด้านความปลอดภัยของชาติหรือความปลอดภัยของสาธารณะและวินัยของสาธารณะ หรือเพื่อประโยชน์ด้านสุขภาวะของสาธารณะหรือศีลธรรม หรือเพื่อปกป้องสิทธิและเสรีภาพของผู้อื่น*

ในรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๓ ก็ได้บัญญัติไว้ว่า *บุคคลย่อมมีสิทธิเสรีภาพในการชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธ การกำจัดเสรีภาพตามวรรคหนึ่งจะกระทำมิได้ เว้นแต่โดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เฉพาะในการชุมนุมสาธารณะ และเพื่อคุ้มครองความสะดวกของประชาชนที่จะใช้ที่สาธารณะ หรือเพื่อรักษาความสงบ*

---

[1] The Universal Declaration of Human Rights, *Article 20* (1) : Everyone has the right to freedom of peaceful assembly and association. ประเทศไทยได้ให้การรับรอง เมื่อ พ.ศ. ๒๔๙๑ (ค.ศ. ๑๙๔๘)

[2] International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR), *Article 21* : The right of peaceful assembly shall be recognized. No restrictions may be placed on the exercise of this right other than those imposed in conformity with the law and which are necessary in a democratic society in the interests of national security or public safety, public order (ordre public), the protection of public health or morals or the protection of the rights and freedoms of others. ประเทศไทยลงนามเป็นภาคี เมื่อวันที่ ๒๙ มกราคม ๒๕๓๙

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรียบร้อยในระหว่างที่ประเทศอยู่ในภาวะสงครามหรือในระหว่างที่มีประกาศสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือประกาศกฎอัยการศึก

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า การชุมนุมโดยสงบและปราศจากอาวุธเป็นเสรีภาพของบุคคลตามรัฐธรรมนูญ ปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน และกติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิพลเมืองและสิทธิทางการเมือง การสลายฝูงชนในเหตุการณ์วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และทำให้เกิดการบาดเจ็บสาหัสหรือเสียชีวิตถือเป็นการกระทำที่ละเมิดต่อสิทธิมนุษยชน และสิทธิเสรีภาพของประชาชน

๒. รัฐบาลโดยนายสมชาย วงศ์สวัสดิ์ นายกรัฐมนตรียืนยันที่จะแถลงนโยบายในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่อาคารรัฐสภาเท่านั้นทั้งๆ ที่ประเมินสถานการณ์ได้ว่าจะเกิดความรุนแรง เนื่องจากการประกาศปิดล้อมรัฐสภาของกลุ่มผู้ชุมนุม รัฐบาลได้มีการเรียกฝ่ายการเมืองและเจ้าหน้าที่ตำรวจระดับสูงเข้าประชุมในวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๒ เวลา ๒๓.๐๐ นาฬิกา โดยได้รับทราบสถานการณ์ และสามารถประเมินสถานการณ์ความรุนแรงได้ ซึ่งหากประธานรัฐสภาวินิจฉัยที่จะเปลี่ยนสถานที่หรือเลื่อนการแถลงนโยบายก็จะไม่เกิดเหตุการณ์ความรุนแรงต่อประชาชน อนึ่ง แม้รัฐบาลและประธานรัฐสภาจะยืนยันในความเห็นร่วมกันที่จะแถลงนโยบายของรัฐบาลต่อรัฐสภาในรัฐสภา แต่ถ้ารัฐบาลและประธานรัฐสภามีความต้องการที่จะหลบเลี่ยงการใช้ความรุนแรงต่อผู้ชุมนุมก็สามารถที่จะกระทำได้โดยการเลือกช่องทางอื่นในการเข้าไปในรัฐสภา เพราะมีช่องทางอื่นนอกจากช่องทางหลัก

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า เหตุการณ์ความรุนแรงการสลายผู้ชุมนุมในวันดังกล่าวสามารถที่จะหลีกเลี่ยงได้โดยการเลือกช่องทางอื่นเข้าไปในรัฐสภาได้ หรือโดยการที่ประธานรัฐสภาสามารถวินิจฉัยเลื่อนวันประชุมหรือย้ายสถานที่ประชุมได้

๓. การที่รัฐบาลสนับสนุนหรือปล่อยให้มีการใช้ความรุนแรงในการสลายการชุมนุมโดยการใช้แก๊สน้ำตา ระเบิดแก๊สน้ำตา และอ้างว่าไม่ทราบถึงอานุภาพของอาวุธดังกล่าว ทำให้มีผู้เสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสเป็นจำนวนมาก อีกทั้งรัฐบาลก็มิได้มีการติดตามสถานการณ์อย่างใกล้ชิดหรือยับยั้งการกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจที่ใช้ความรุนแรง ซึ่งขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ ในมาตรา ๓ วรรคสอง ที่บัญญัติว่า *"การปฏิบัติหน้าที่ของรัฐสภา คณะรัฐมนตรี ศาล รวมทั้งองค์กรตามรัฐธรรมนูญ และหน่วยงานของรัฐต้องเป็นไปตามหลักนิติธรรม"* และมาตรา ๔ ที่บัญญัติว่า *"ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ สิทธิ เสรีภาพ และความเสมอภาคของบุคคล ย่อมได้รับความคุ้มครอง"* แม้ว่าจะมีหลายองค์กร เช่น คณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติ นักวิชาการ แพทย์ พยาบาล และองค์กรอื่น ๆ เรียกร้องให้ยุติการใช้ความรุนแรงต่อ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ผู้ชุมนุม แต่รัฐบาลและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่มีอำนาจสั่งการยังปล่อยให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงต่อไป

นอกจากนี้แล้ว การที่ผู้มีอำนาจสั่งการได้สั่งให้เจ้าหน้าที่ตำรวจจัดเตรียมอาวุธแก๊สน้ำตาโดยระบุว่าต้องเป็นของประเทศจีนโดยมีเอกสารหลักฐานยืนยัน แก๊สน้ำตาดังกล่าวได้สั่งซื้อเมื่อ ปี ๒๔๓๖ และถูกสั่งทำลายไปแล้วในปี ๒๕๔๕ เนื่องจากมีคุณสมบัติไม่เหมาะสมด้วยเหตุผลที่อาจเสื่อมคุณภาพหรือมีอันตราย แต่พบว่าหน่วยงานที่รับผิดชอบยังคงเก็บไว้อยู่ แต่กลับพบว่าเหตุการณ์สลายการชุมนุมในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เจ้าหน้าที่ตำรวจได้มีหนังสือขอยืมในระหว่างหน่วยงานที่จะใช้แก๊สน้ำตารุ่นที่สั่งซื้อจากประเทศจีนดังกล่าว ดังนั้นย่อมแสดงให้เห็นถึงการกระทำที่ส่อเจตนาที่จะก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ชุมนุม

<u>คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการใช้กำลังและใช้ระเบิดแก๊สน้ำตาทั้งชนิดยิงจากเครื่องยิงและชนิดขว้างเพื่อเข้าสลายฝูงชนในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ นั้น เป็นการดำเนินการตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๕๑ เพื่อให้รัฐบาลสามารถแถลงนโยบายต่อที่ประชุมรัฐสภาตามกำหนดการเดิม รัฐบาลและสำนักงานตำรวจแห่งชาติต้องเป็นผู้รับผิดชอบต่อความเสียหายที่เกิดขึ้น</u>

อนึ่งการที่เจ้าหน้าที่ตำรวจได้ให้สัมภาษณ์ผ่านสื่อมวลชนถึงสาเหตุการเสียชีวิตและบาดเจ็บสาหัสของผู้ชุมนุมว่า เกิดจากการพกพาระเบิดปิงปอง หรือ ระเบิดอื่นๆ และระเบิดดังกล่าวได้เกิดระเบิดขึ้น ทั้งที่ยังไม่มีผลการพิสูจน์ทราบทางการแพทย์หรือผลการพิสูจน์ของกองพิสูจน์หลักฐานหรือหน่วยงานที่พิสูจน์หลักฐานอื่นๆ การกระทำดังกล่าวอาจเป็นการขัดต่อ**รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๗๔ วรรคหนึ่ง** ที่บัญญัติไว้ว่า *"บุคคลผู้เป็นข้าราชการ พนักงาน ลูกจ้างของหน่วยงานราชการ หน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่อื่นของรัฐ มีหน้าที่ดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายเพื่อรักษาประโยชน์ส่วนรวม อำนวยความสะดวกและให้บริการแก่ประชาชนตามหลักธรรมาภิบาลของการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี และวรรคสอง ในการปฏิบัติหน้าที่และการปฏิบัติงานอื่นที่เกี่ยวข้องกับประชาชน บุคคลตามวรรคหนึ่ง ต้องวางตนเป็นกลางทางการเมือง"*

๔. ในการควบคุมฝูงชนหรือการสลายฝูงชนนั้น เจ้าหน้าที่จะต้องปฏิบัติตามหลักการพื้นฐานในการใช้กำลังและอาวุธปืน และแผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๔๘)

จากการพิจาณาศึกษาพบว่า เจ้าหน้าที่ได้ละเลยการปฏิบัติในขั้นตอนขั้นที่ ๒ ของแผนกรกฎ/๔๘ นั่นคือ ไม่ได้มีการเจรจาต่อรองหรือปฏิบัติการใดๆ เพื่อคลี่คลายสถานการณ์โดยใช้มาตรการจากเบาไปหาหนัก และละเลยคำแนะนำในการประสาน (ข้อ ฝ. แผนกรกฎ/๔๘) ที่ระบุให้พึงระลึกเสมอว่าการชุมนุมในขอบเขตของกฎหมายเป็นสิทธิที่กระทำได้ตามรัฐธรรมนูญ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เจ้าหน้าที่ต้องปฏิบัติอย่างละมุนละม่อม แต่กลับพบว่ามีการยิงกระสุนแก๊สน้ำตาและใช้ระเบิดแก๊สน้ำตาชนิดขว้าง รวมทั้งกระสุนยางจำนวนมาก ตั้งแต่เวลา ๐๖.๑๕-๒๓.๐๐ นาฬิกา ทำให้มีผู้เสียชีวิต บาดเจ็บสาหัส และบาดเจ็บจำนวนมาก

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า การกระทำของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการสลายฝูงชนขัดต่อหลักการตามปฏิญญาสากลและเป็นการกระทำที่เกินความจำเป็น เข้าข่ายละเมิดสิทธิมนุษยชน

๕. ดุลยพินิจในการเลือกใช้อาวุธต่อผู้ชุมนุม

- หลังการเข้าสลายฝูงชนในช่วงเช้า พบผู้บาดเจ็บสาหัสขั้นรุนแรงหลายราย เช่น มือขาด เท้าขาด บางรายตาบอด บางรายสมองถูกทำลายด้วยแรงระเบิด แต่ยังคงมีการใช้อาวุธรุนแรงดังกล่าว ทั้งในช่วงบ่ายเพื่อเปิดทางให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร และสมาชิกวุฒิสภาออกจากรัฐสภา เหตุการณ์ดังกล่าวได้ทวีความรุนแรงมากขึ้นอีกในช่วงค่ำ ดังจะเห็นได้จากจำนวนผู้บาดเจ็บที่เพิ่มมากขึ้นในแต่ละห้วงเวลา

- ความรุนแรงของระเบิดแก๊สน้ำตาที่ใช้ขว้างทำให้วัสดุกีดขวาง เช่น กองยาง รถยนต์ระเบิดกระจายออกหรือกิ่งไม้ที่หักเนื่องจากถูกกระสุนยิงแก๊สน้ำตาเป็นสิ่งที่เจ้าหน้าที่ควรทราบถึงอานุภาพของอาวุธและตระหนักในความรุนแรง แต่กลุ่มเจ้าหน้าที่ยังคงใช้วิธีการดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

คณะกรรมาธิการมีความเห็นว่า เหตุการณ์ดังกล่าวสะท้อนถึงการขาดดุลยพินิจและความไม่เหมาะสมของการใช้อาวุธในการสลายการชุมนุม

๖. การช่วยเหลือผู้บาดเจ็บในสถานที่เกิดเหตุโดยหน่วยงานที่มีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรง เช่น หน่วยแพทย์และพยาบาล โดยหลักสากลแล้วจะต้องเปิดทางให้เข้าช่วยเหลือผู้บาดเจ็บโดยไม่มีการทำร้ายทั้งต่อบุคคล ยานพาหนะ และวัสดุอุปกรณ์

ในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นได้มีการยิงกระสุนแก๊สน้ำตาเข้าใส่รถพยาบาลและมีเจ้าหน้าที่พยาบาลถูกยิงด้วยกระสุนยางจากเจ้าหน้าที่ตำรวจ

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า การกระทำดังกล่าวฝ่าฝืนต่อหลักการสากลในการช่วยเหลือผู้บาดเจ็บในที่เกิดเหตุ และขัดต่อขั้นตอนที่ ๔ ขั้นการฟื้นฟูของแผนกรกฎ/๔๘

๗. ในการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย รัฐบาลมีมติเห็นชอบงบประมาณเบื้องต้นจากงบกลาง ๕๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท โดยมีวัตถุประสงค์ให้มีการเยียวยาโดยไม่เลือกฝ่ายอย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและเป็นธรรม

ในข้อเท็จจริงแล้ว ได้มีกฎหมายซึ่งกำหนดให้รัฐจะต้องชดใช้แก่ผู้เสียหาย คือ พระราชบัญญัติค่าตอบแทนผู้เสียหายและค่าทดแทนและค่าใช้จ่ายแก่จำเลยในคดีอาญา พ.ศ.

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๕๔๔ ได้กำหนดให้ผู้เสียหายในคดีอาญาได้รับค่าตอบแทนที่จำเป็นและสมควรจากรัฐ และจำเลยในคดีอาญาได้รับค่าทดแทนหรือค่าใช้จ่ายที่จำเป็นและสมควรจากรัฐนั้น ต้องเข้าหลักเกณฑ์ดังต่อไปนี้ ๑) เป็นผู้ที่ถูกกระทำให้ได้รับความเสียหายถึงแก่ชีวิต หรือร่างกาย หรือจิตใจ เช่นถูกทำร้ายร่างกายหรือฆ่า เพื่อชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ หรือถูกข่มขืนกระทำชำเราเป็นต้น ๒) ผู้ที่ถูกกระทำต้องไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับการกระทำความผิดนั้น หมายถึงไม่ใช่ผู้กรณี คือไม่ใช่ผู้ที่ก่อให้เกิดการกระทำความผิดนั้น หรือไม่ได้เป็นผู้สมัครใจเข้าร่วมในการกระทำความผิดนั้น ๓) การกระทำดังกล่าวนั้นต้องเป็นความผิดทางอาญาตามที่กำหนดไว้ในท้ายพระราชบัญญัตินี้ ในวรรค ๒ ความผิดฐานฆ่าผู้อื่นโดยเจตนา ความผิดฐานทำร้ายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ความผิดฐานกระทำโดยประมาทเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ความผิดฐานกระทำทารุณบุคคลซึ่งต้องพึ่งตนในการดำรงชีพ หรือการอื่นใดให้ฆ่าตนเอง ความผิดฐานช่วยหรือยุยงส่งเสริมเด็กอายุไม่เกิน ๑๖ ปีให้ฆ่าตนเอง ความผิดฐานเข้าร่วมชุลมุนต่อสู้จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นถึงแก่ความตาย ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๘๘ ถึงมาตรา ๒๙๔ และวรรคสาม ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายแก่กายหรือจิตใจ ความผิดฐานทำร้ายร่างกายผู้อื่นจนเป็นเหตุให้ได้รับอันตรายสาหัส ความผิดฐานเข้าร่วมชุลมุนต่อสู้จนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ความผิดฐานกระทำโดยประมาทจนเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายสาหัส ตามประมวลกฎหมายอาญามาตรา ๒๙๕ ถึงมาตรา ๓๐๐

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า หลักเกณฑ์การพิจารณาและขอบข่ายของสถานการณ์ที่ควรได้รับการเยียวยานั้น ยังไม่เหมาะสม เป็นธรรม และ มีความกังวลว่าการดำเนินการดังกล่าวอาจกระตุ้นให้เกิดการใช้ความรุนแรงมากขึ้นอีกในอนาคต ซึ่งคณะกรรมาธิการฯ จะทำการศึกษาและติดตาม อย่างต่อเนื่องต่อไป

๙. ในส่วนประเด็นการเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ ว่าเสียชีวิตเพราะระเบิดที่พกพาไปเอง หรือถูกยิงด้วยอาวุธที่มีสารระเบิดนั้น

จากคำชี้แจงของแพทย์ผู้ทำการชันสูตรพลิกศพ ยืนยันว่าศพของผู้ตายมีแก๊สน้ำตาคละคลุ้งจนเจ้าหน้าที่ไม่สามารถทำการชันสูตรพลิกศพในตอนแรก ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าผู้ตายได้ถูกแก๊สน้ำตาปริมาณมาก ประเด็นถัดมาคือแก๊สน้ำตาถูกยิงก่อน หลัง หรือ พร้อมกับการเสียชีวิตจากอาวุธที่มีสารระเบิด

ในประเด็นนี้ผู้ตายไม่น่าถูกแก๊สน้ำตาทั้งก่อนและหลังการถูกอาวุธที่มีสารระเบิด เพราะไม่มีรายงานทั้งพยานวัตถุและพยานบุคคล อีกทั้งผู้ตายก็ได้รับการช่วยเหลือทันทีภายหลังเกิดเสียงระเบิด ประเด็นการถูกแก๊สน้ำตาในภายหลังจึงไม่น่าเป็นไปได้ ในประเด็นที่ว่าอาจถูกแก๊สน้ำตาก่อนระเบิดก็ไม่น่าเป็นไปได้ เพราะเมื่อถูกยิงด้วยแก๊สน้ำตาแล้ว โดยธรรมชาติต้องหลบหรือ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

วิ่งหนี มิใช่นั่งอยู่กับที่ ดังภาพถ่ายในที่เกิดเหตุ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า แก๊สน้ำตาถูกยิงพร้อมกับการระเบิดหรือในเวลาใกล้เคียงกันมาก

ผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา ซึ่งได้ข้อสรุปว่า ประการแรก นางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ เสียชีวิตจากแรงระเบิด ซึ่งน่าจะเป็นการระเบิดบริเวณใกล้ลำตัว แต่ไม่ได้เกิดจากการระเบิดในลักษณะชิดลำตัว และน่าเชื่อว่าเป็นการดร่อมทับแล้วเกิดการระเบิดไปตามลักษณะของระเบิด ประการที่สอง ลูกระเบิดแก๊สน้ำตามีประสิทธิภาพเพียงพอที่จะส่งผลให้เกิดการระเบิดและนำมาซึ่งบาดแผลที่ปรากฏ และประการที่สาม เมื่อพิจารณาจากภาพข่าว ข้อมูลจากผู้ที่อยู่ในที่เกิดเหตุแล้ว สันนิษฐานได้ว่า ทิศทางการยิงลูกระเบิดแก๊สน้ำตาพุ่งออกมาจากกองบัญชาการตำรวจนครบาล แล้วกระทบลงที่พื้นข้างลำตัวผู้ตาย หลังจากนั้นจึงแฉลบไปที่บริเวณรักแร้

ที่น่าสังเกตเป็นอย่างยิ่งคือ แพทย์ชันสูตรได้ให้ข้อมูลว่ากระเป๋าผู้ตายอยู่ในสภาพที่ดีมาก เพราะโทรศัพท์มือถือของผู้ตายซึ่งอยู่ในกระเป๋าผู้ตายอยู่ในสภาพปกติ ทำให้ติดต่อกับญาติผู้ตายที่โทรเข้ามาและทำให้ทราบได้ว่าผู้ตายคือใคร ซึ่งถ้าผู้ตายพกพาระเบิดไปเองแล้ว ไม่ว่าจะเป็นระเบิดแบบใด ผู้ตายคงต้องใส่ในกระเป๋าสะพาย หรือถ้าพกใส่มือซ้าย มือซ้ายของผู้ตายก็คงต้องแหลกละเอียด ต่างจากสภาพศพที่เกิดขึ้น

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า ประเด็นสาเหตุการเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ เป็นประเด็นที่สังคมให้ความสนใจ การที่เจ้าหน้าที่ตำรวจซึ่งถือได้ว่าเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียกับการเสียชีวิตดังกล่าวได้มีการแถลงในทำนองที่ว่าผู้ตายพกพาระเบิดไปและเกิดระเบิดขึ้นเองนั้น ได้ก่อให้เกิดเสียงวิพากษ์วิจารณ์อย่างมากในสังคม อีกทั้งขัดกับผลการพิจารณาศึกษาของคณะกรรมาธิการการสาธารณสุข วุฒิสภา ซึ่งได้สรุปว่า *การเสียชีวิตของนางสาวอังคณา ระดับปัญญาวุฒิ เป็นผลจากการระเบิดจากกระสุนลูกระเบิดแก๊สน้ำตาที่ผลิตในประเทศจีน เป็นไปไม่ได้ที่จะเกิดจากระเบิดปิงปอง* รัฐบาลจึงควรทำความกระจ่างในเรื่องนี้อย่างเร่งด่วน โดยใช้ผู้เชี่ยวชาญที่เป็นกลาง มีความรู้ และประสบการณ์

๕. สิ่งที่สังคมเรียกร้องจากเหตุการณ์การใช้ความรุนแรงสลายการชุมนุมอย่างสงบในครั้งนี้ คือ ความรับผิดชอบของผู้สั่งการให้เจ้าหน้าที่ตำรวจใช้ความรุนแรงที่เกินกว่าเหตุ และก่อให้เกิดความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน ไม่ว่าผู้สั่งการหรือผู้ที่ต้องรับผิดชอบนั้นจะเป็นข้าราชการประจำหรือข้าราชการการเมือง ทั้งในระดับนโยบาย ระดับสั่งการ และระดับปฏิบัติ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คณะกรรมาธิการฯ มีความเห็นว่า รัฐบาลควรทำความกระจ่างในเรื่องนี้โดยเร่งด่วน รวมทั้งองค์กรอิสระคือคณะกรรมการสิทธิมนุษยชนแห่งชาติที่ต้องติดตามความคืบหน้าของการดำเนินการของรัฐบาลโดยใกล้ชิด รวมทั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ปปช.) ที่ควรเร่งพิจารณาความผิดของผู้ที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะข้าราชการประจำและข้าราชการเมืองที่มีส่วนทำให้เกิดการใช้ความรุนแรงในเหตุการณ์ดังกล่าว

ข้อเสนอแนะแนวทางการดำเนินการ

๑. ด้านกฎหมาย

๑.๑. การละเมิดสิทธิมนุษยชน

จากเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ที่มีการละเมิดสิทธิมนุษยชน ซึ่งขัดต่อหลักปฏิบัติตามหลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชนที่ประเทศไทยให้การรับรองไว้ในข้อ ๒๐ (๑) และข้อ ๒๑ และขัดต่อรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐ มาตรา ๖๓ ควรมีการดำเนินการ ดังนี้

(๑) รัฐบาลควรรวบรวมข้อเท็จจริงที่ระบุชัดเจนถึงการละเมิดสิทธิมนุษยชนจากเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เพื่อดำเนินการทางกฎหมายกับผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกระดับ และเปิดเผยผลการดำเนินการให้สาธารณชนได้รับทราบ

(๒) รัฐบาลควรวางมาตรการการป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนโดยเฉพาะในประเด็นสิทธิทางการเมืองของประชาชนให้ชัดเจนเป็นรูปธรรมและเผยแพร่ให้สาธารณชนได้รับทราบ

(๓) รัฐบาลควรมีการตรวจสอบข้อมูลข้อเท็จจริงของผู้ชุมนุมว่ามีการดำเนินการชุมนุมเป็นไปตามครรลองแห่งกฎหมายหรือไม่ และเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนรับทราบ

(๔) รัฐบาลควรมีการกำกับ ติดตาม ตรวจสอบหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องโดยตรง และโดยอ้อมต่อการละเมิดสิทธิมนุษยชนในประเด็นสิทธิทางการเมือง และดำเนินการต่อกรณีการละเมิดสิทธิมนุษยชนให้เป็นรูปธรรม

(๕) หน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ต้องทบทวนการจัดซื้ออุปกรณ์ในการควบคุมฝูงชนและการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๑.๒ การปฏิบัติการสลายการชุมนุมมีองค์ประกอบที่น่าจะเป็นการกระทำผิดตามประมวลกฎหมายอาญา ในหมวด ๒ ความผิดต่อชีวิตและร่างกาย ความผิดในฐานะเป็นเจ้าพนักงานตามมาตรา ๑๕๗ คณะกรรมาธิการฯ มีข้อเสนอแนะ ดังนี้

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

(๑) รัฐบาลควรรวบรวมข้อมูลข้อเท็จจริงจากผลการศึกษาตรวจสอบข้อเท็จจริงขององค์กรต่าง ๆ และหน่วยงาน ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำผลที่ได้มาเร่งรัดการดำเนินการทางกฎหมายต่อผู้ที่กระทำผิดทั้งฝ่ายการเมือง และเจ้าหน้าที่ของรัฐ

(๒) รัฐบาลควรรายงานความก้าวหน้าในการดำนินการทางกฎหมายให้สาธารณชนได้รับทราบ

(๓) หน่วยงานที่มีหน้าที่รักษาความสงบเรียบร้อย ต้องมีความรอบคอบในการตัดสินใจตั้งแต่การจัดซื้ออุปกรณ์ในการควบคุมฝูงชนและการใช้อุปกรณ์ดังกล่าวที่ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายแก่ชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๒. ด้านสังคม

(๑) รัฐบาลควรติดตามตรวจสอบการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์สลายการชุมนุมให้เป็นธรรมและเหมาะสม

(๒) รัฐบาลควรดำเนินการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย อย่างต่อเนื่อง ด้วยความรวดเร็ว และเป็นธรรม รวมทั้งเปิดเผยข้อมูลให้สาธารณชนรับทราบ

(๓) องค์กรอิสระที่มีหน้าที่ตามรัฐธรรมนูญฯ ควรเข้ามามีส่วนในการติดตามเพื่อให้เกิดความเป็นธรรม โดยปราศจากการแทรกแซงทางการเมือง

(๔) รัฐบาลควรมีการกำหนดนโยบายและแนวปฏิบัติในการดำเนินการเพื่อให้ประชาชนมีความรู้และความเข้าใจในเรื่องสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะ สิทธิทางการเมืองที่ถูกต้องและการปฏิบัติที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย

ข้อเสนอเชิงนโยบาย

๑. รัฐบาลควรเร่งรัดให้มีการปฏิรูปกระบวนการยุติธรรมและโครงสร้างของสำนักงานตำรวจแห่งชาติ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นอิสระจากภาคการเมือง และเพื่อให้การปฏิบัติหน้าที่ของตำรวจเป็นไปเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติอย่างแท้จริง

๒. รัฐบาลควรกำหนดให้ประเด็นการละเมิดสิทธิมนุษยชน โดยเฉพาะประเด็นสิทธิทางการเมืองเป็นวาระแห่งชาติ เพื่อเป็นการวางกรอบการป้องกันปัญหาการใช้สิทธิทางการเมืองของประชาชนและการใช้ความรุนแรงของทุกฝ่ายที่อาจจะเกิดขึ้นในอนาคต

๓. รัฐบาลควรยึดมั่น และปฏิบัติตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งพันธกรณีระหว่างประเทศที่ประเทศไทยร่วมเป็นภาคี ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและคุ้มครองสิทธิมนุษยชนและเสรีภาพขั้นพื้นฐานของประชาชน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แหล่งที่มาของข้อมูล

๑. **กรุงเทพธุรกิจ.** วันพฤหัสบดี ที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๐:๐๐ นาฬิกา [Online]. Available:http://www.bangkokbiznews.com

๒. **กติการะหว่างประเทศว่าด้วยสิทธิของพลเมืองและสิทธิทางการเมือง ค.ศ. ๑๙๖๖** (International Covenant on civil and Political Right 1966)

๓. **การสลายการชุมนุม.** [Online]. Available: http://th.wikipedia.org

๔. **"เกาะติดนาทีหฤโหด! ทรราชคลั่งอำนาจใช้กำลังสลายพันธมิตรฯ หน้ารัฐสภา".** ASTV หนังสือพิมพ์ผู้จัดการออนไลน์ วันที่ ๗ตุลาคม ๒๕๕๑ [Online]. Available: http://www.manager.co.th

๕. **แก๊สน้ำตา** [Online]. Available:http://www.pantown.com/board.php?id=14705&area วันที่ ๒๗ มกราคม ๒๕๕๒

๖. **แก๊สน้ำตารุ่นที่สั่งซื้อจากประเทศจีน** [Online]. Available:http://forum.serithai.net/viewtopic.php?f=2&t=10&start=0&st=0&sk=t&sd=a

๗. **แกะรอยระเบิดปริศนา แก๊สน้ำตา หรือระเบิดมือ** โดย ผู้จัดการรายวัน [Online]. Available: http://www.manager.co.th วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลา ๐๘:๐๖ นาฬิกา

๘. **"ขั้นตอนการสลายการชุมนุมตามหลักสากล"** คอลัมน์ รายงานพิเศษ นสพ ข่าวสด [Online]. Available: http://news.giggog.com/crime/cat4/news4360/

๙. **คำสัมภาษณ์ของเจ้าหน้าที่ตำรวจในการปฏิบัติการสลายการชุมนุม** หนังสือพิมพ์ไทยโพสต์ [Online]. Available: http://www.siam2you.com/index.php?

๑๐. แผ่นบันทึกข้อมูล **(จาก CCTV ของกรุงเทพมหานคร).** แยกพิชัย ตัด สุโขทัย วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

๑๑. แผ่นบันทึกข้อมูล **(จากสถานีวิทยุโทรทัศน์แห่งประเทศไทย NBT).** วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

๑๒. แผ่นบันทึกข้อมูล **(จากตำรวจที่มาชี้แจงข้อมูลให้ข้อมูลคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา).** วันที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๑๓. ไทยรัฐ. **"ยิงแก๊สน้ำตากว่า ๑๐๐ นัด สลายชุมนุมเปิดเส้นทาง",** ไทยรัฐออนไลน์, ตุลาคม ๒๕๕๑ [Online]. Available: http://www.thairath.co.th/online.php?section =newsthairathonline&content=106818

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๔. แนวหน้า. **ตำรวจโหดทำร้ายประชาชน ตาย ๒ เจ็บ ๔๐๐,** วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ [Online]. Available: http://www.ryt9.com/s/psum/446721/

๑๕. ปพน คะนึงวนิชกุล คณะนิติศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ **อนุสัญญาเจนี (Geneva Conventions)** [Online]. Available: http://learners.in.th/blog/humanrnews/154091

๑๖. ประมวลหลักการประพฤติปฏิบัติสำหรับเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย (เอกสารประกอบการเสวนาโต๊ะกลม)

๑๗. "นาทีต่อนาที สลายม็อบหน้ารัฐสภา" วันที่ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ปีที่ ๓๑ ฉบับที่ ๑๑๑๖๘ มติชนรายวัน.

[Online]. Available: www.matichon.co.th/prachachat/news_detail.php?id=1980&catid=0

๑๘. ผู้จัดการออนไลน์. "เกาะติด นาทีหฤโหด! ทรราชดลั่งอำนาจใช้กำลังสลายพันธมิตรฯ หน้ารัฐสภา" , ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

๑๙. แผนรักษาความสงบ (กรกฎ /๔๘) สำนักงานตำรวจแห่งชาติ

๒๐. ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ

[Online]. Available:http://www.thunhoon.com/highlight/48234/48234.html

๒๑. ภาพบันทึกเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๕๑ จาก ASTV

[Online]. Available:http://www.thaioctober.com/forum/index.php?topic=1050.msg388839 วันที่ ๑๐ ก.พ. ๒๕๕๒ ๐๔:๔๔:๔๒

๒๒. มติชนออนไลน์ วันที่ ๑๐ ตุลาคม ๒๕๕๑

[Online]. Available: http://www.matichon.co.th

๒๓. รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

๒๔. รายงานการประชุมคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา ครั้งที่ ๒๑/๒๕๕๑ วันพฤหัสบดีที่ ๖ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๒๕. รายงานการประชุมคณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชนฯ ครั้งที่ ๓/๒๕๕๑ วันจันทร์ที่ ๓ พฤศจิกายน ๒๕๕๑

๒๖. รายงานการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตาสลายกลุ่มผู้ชุมนุม เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตาสลายกลุ่มผู้ชุมนุม เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑ ในคณะกรรมาธิการศึกา ตรวจสอบเรื่องการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒๗. **รายงานผลการตรวจสอบเหตุการณ์ความรุนแรง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ (ครั้งที่ ๑)** คณะอนุกรรมาธิการศึกษาพิจารณาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

๒๘. **รวมข่าวเหตุการณ์ ๗ ตุลาคม ๕๑**

[Online]. Available: http://photoontour.com/Event_HTML/7octo82/text1.htm

๒๙. **รวมภาพเหตุการณ์ตำรวจปราบปรามประชาชนที่หน้ารัฐสภาและบริเวณใกล้เคียง** Yahoo news /๑-๒ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

[Online]. Available: http://www.photoontour9.com/events/7octo8/3_yahoo.htm

๓๐. **รวมภาพเหตุการณ์ตำรวจปราบปรามประชาชนที่หน้ารัฐสภาและบริเวณใกล้เคียง วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑** The Nation New ๑-๒

[Online]. Available: http://www.photoontour9.com/events/7octo8/12_nation2.htm

๓๑. **"ลำดับเหตุการณ์สลายผู้ชุมนุม"** (ไทยรัฐ ๘ ตุลาคม ๒๕๕๑) [Online]. Available: www.thairath.co.th/news.php?section=newsthairathonline&content=104670

๓๒. **"ลำดับเหตุการณ์พันธมิตรยึดทำเนียบรัฐบาล".**

[Online]. Available: http://webboard.crsc.kmitl.ac.th/forum/index.php?topic=28339.1530

๓๓. ศ.กระมล ทองธรรมชาติ และ ศ.สมบูรณ์ สุขสำราญ **คดี United State V. Cruikhank,๙๒ U.S. ๕๔๒,๕๕๒,๑๘๖** (เอกสาร, แปลและเรียบเรียงโดย ศ.กระมล ทองธรรมชาติ และ ศ.สมบูรณ์ สุขสำราญ)

๓๔. สำนักงานตำรวจแห่งชาติ. **"แผนรักษาความสงบ (กรกฎ/๔๘)"** , เอกสารประกอบการเสวนาโต๊ะกลมคณะอนุกรรมาธิการศึกษาพิจารณาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

๓๕. **การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง** ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ (ระเบียบวาระการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี สำนักตรวจราชการ วันพฤหัสบดีที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๑)

๓๖. **"หลักการพื้นฐานในการใช้กำลังและอาวุธปืนโดยเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย".** (เอกสารประกอยการเสวนาโต๊ะกลม) คณะอนุกรรมาธิการศึกษาพิจารณาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓๗. **หลักปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิมนุษยชน (The Universal Declaration of Human Rights ๑๙๔๘)**, เอกสารประกอยการเสวนาโต๊ะกลมคณะอนุกรรมาธิการศึกษาพิจารณาและติดตามสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางการเมือง ในคณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค วุฒิสภา

๓๘. เอกสารสรุปประเด็นสำคัญในวันที่ ๖ – ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑. คณะอนุกรรมาธิการพิจารณาศึกษาและตรวจสอบสถานการณ์ความรุนแรงและปัญหาความรุนแรงและปัญหาความขัดแย้งทางสังคม ในกรณีเจ้าหน้าที่ตำรวจใช้แก๊สน้ำตาสลายกลุ่มผู้ชุมนุม เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ ในคณะกรรมาธิการศึกษา ตรวจสอบเรื่องการทุจริตและเสริมสร้างธรรมาภิบาล วุฒิสภา

๓๙. BBC News. (๒๐๐๘, ๑๓ October). **Thailand's queen mourns protester**. [Online]. Available: http://news.bbc.co.uk/2/hi/asia-pacific/7666839.stm >. (Accessed: ๑๓ October ๒๐๐๘).

๔๐. Nick Nostitz **บันทึกจากผู้สื่อข่าวต่างประเทศ: เกิดอะไรขึ้นเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑** [Online]. Available: http://www.prachatai.com/05web/th/home/14049

๔๑. Reuters. (๒๐๐๘, ๑๓ October). **Thai queen weighs in with anti-govt protesters.** [Online].Available: http://in.reuters.com/article/worldNews/idINIndia-35930920081013>. (Accessed: ๑๓ October ๒๐๐๘).

๔๒. ภาพถ่ายดาวเทียม .

http ://www.google.com/gadgets/directory?pid=earth&synd=earth&cat=featured&hl=en&gl=th

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ภาคผนวก

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

เรื่องเพื่อพิจารณาจร
เรื่องที่ ๒

ด่วนที่สุด บันทึกข้อความ

ส่วนราชการ คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายฯ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี โทร. ๐๘๑ ๘๐๘ ๖๗๗๗

ที่ นร. ๐๑๑๐/ ๑๐๒๔๙ **วันที่** ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑

เรื่อง หลักเกณฑ์การเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

กราบเรียน นายกรัฐมนตรี

๑. ข้อเท็จจริง

คณะรัฐมนตรีในคราวประชุมเมื่อวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ มีมติเห็นชอบให้แต่งตั้งคณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ขึ้น โดยมีรองนายกรัฐมนตรี(นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล) เป็นประธาน ผู้แทนหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นกรรมการ และปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ *(เอกสาร ๑)*

๒. การดำเนินการ

๒.๑ คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ได้จัดให้มีการประชุม ครั้งที่ ๑/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๙.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๔ ทำเนียบรัฐบาล ๒ (ดอนเมือง) พิจารณาการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง และเพื่อให้เกิดความรอบคอบและประโยชน์แก่ผู้ได้รับความเสียหาย คณะกรรมการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายฯ ได้แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องขึ้น เพื่อศึกษา ระเบียบ กฎหมาย ตลอดจนมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง นำมาประกอบในการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์ในการเยียวยาและช่วยเหลือผู้เสียหาย *(เอกสาร ๒)* และได้สรุปผลการประชุมนำกราบเรียนนายกรัฐมนตรี และนำเสนอคณะรัฐมนตรีทราบไปแล้วในการประชุมเมื่อวันที่ ๒๑ ตุลาคม ๒๕๕๑

๒.๒ คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายฯ ได้จัดให้มีการประชุม ครั้งที่ ๒/๒๕๕๑ เมื่อวันที่ ๒๔ ตุลาคม ๒๕๕๑ เวลา ๑๓.๓๐ น. ณ ห้องประชุมคณะรัฐมนตรี ชั้น ๔ ทำเนียบรัฐบาล ๒ (ดอนเมือง) เพื่อพิจารณาหลักเกณฑ์การเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ตามที่คณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์ฯ เสนอ และเห็นสมควรกำหนดหลักเกณฑ์ ดังนี้

๒.๒.๑. ให้การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายโดยไม่เลือกฝ่ายอย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและเป็นธรรม และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบและเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

๒.๒.๒. ผู้ได้รับความเสียหาย หมายถึง ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เสียชีวิต ทุพพลภาพ และบาดเจ็บที่เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๒.๓. สถานการณ์และขอบข่ายการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

๑) เหตุการณ์ ในวันที่ ๒๙ สิงหาคม ๒๕๕๑

๒) เหตุการณ์ ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑

๓) เหตุการณ์ ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑

๔) เหตุการณ์อื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องตามที่คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบ เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง เห็นสมควรให้การเยียวยาช่วยเหลือ

๒.๒.๔. หลักเกณฑ์การเยียวยาให้ความช่วยเหลือ

๑) การเยียวยาช่วยเหลือเร่งด่วน ในกรณี บาดเจ็บเล็กน้อย บาดเจ็บบาดเจ็บสาหัส ทุพพลภาพ และเสียชีวิต

๒) การช่วยเหลือเยียวยาต่อเนื่อง ในกรณีทุพพลภาพ และทายาทผู้เสียชีวิต

๓) ผู้ได้รับความเสียหายที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล กรณีบาดเจ็บ หรือทุพพลภาพ ในโรงพยาบาลของรัฐ ให้โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่งให้บริการตรวจรักษาทางด้านการแพทย์ และการพยาบาลโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใด ๆ ทั้งสิ้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการให้บริการตรวจรักษาผู้ได้รับความเสียหายในส่วนที่เกินจากที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กฎหมายประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้โรงพยาบาลของรัฐขอรับการสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงเจ้าสังกัด โดยทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

๒.๒.๕. ให้จัดตั้งศูนย์เยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายขึ้นที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ทั้งนี้ ให้ดำเนินการเยียวยาช่วยเหลือให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติอนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีการ การเยียวยาให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

๒.๒.๖. ให้กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานหลักในการเยียวยาฟื้นฟูจิตใจผู้ได้รับความเสียหาย และผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

๒.๒.๗. งบประมาณในการเยียวยาช่วยเหลือเพื่อให้การเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายตามหลักเกณฑ์ และการเยียวยาฟื้นฟูจิตใจผู้ได้รับความเสียหายเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในเบื้องต้น ให้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณไว้ จำนวน ๕๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่เพียงพอให้คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง เสนอขออนุมัติต่อ คณะรัฐมนตรีเป็นคราว ๆ ไป โดยให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำคำของบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อจัดสรรเงินงบประมาณให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสุขภาพจิตโดยตรง สำหรับในปีงบประมาณต่อไป ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสุขภาพจิตขอตั้งงบประมาณปกติในการเยียวยาช่วยเหลือ

(รายละเอียดหลักเกณฑ์และวิธีการ การเยียวยา ฯ ปรากฏตามเอกสาร ค)

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๓.ข้อเสนอ

จึงกราบเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความเห็นชอบ ตามข้อ ๒ และนำเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณาอนุมัติหลักเกณฑ์และวิธีการ การเยียวยาให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องต่อไป

(นายสุวัจน์ ชาญวีรกูล)
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย
กรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

อนุมัติ
17/10 ลม. ฟักกฎ
7/10/51
(นายไชยพัทธ์ ไชยประจักษ์)
รองนายกรัฐมนตรี รักษาราชการแทน
นายกรัฐมนตรี

การเรียน ทราบ
เห็นควรอนุมัติให้แทน ลม. พิจารณาตาม
ในวันที่ ๑๕ ๗.ค. ๕๑ เรื่องขอเปิดการอำนวย
ความสะดวก ตาม ม.๑๑ แห่ง พรฎ. ว่าด้วยการแต่งตั้งฯ

(นายสุรเกียรติ์ เสถียรไทย)
เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี
ที่ ๒๑๘/๒๕๕๑
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย
กรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

ตามที่ได้เกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์เกี่ยวเนื่องต่อมาหน้าและหลัง ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ดังกล่าว นั้น

เพื่อเป็นการเยียวยาและช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้เสียหาย ตลอดจนสร้างความเข้าใจอันดีและความปรองดองสมานฉันท์ในหมู่ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายและประชาชนโดยทั่วไป อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๖) และ (๙) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ขึ้นคณะหนึ่ง โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑ รองนายกรัฐมนตรี (นายสุวัจน์ ลิปตพัลลภ) ประธานกรรมการ

๑.๒ ปลัดกระทรวงการคลัง กรรมการ

๑.๓ ปลัดกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กรรมการ

๑.๔ ปลัดกระทรวงมหาดไทย กรรมการ

๑.๕ ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ กรรมการ

/๑.๖ ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๖	ปลัดกระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๗	ปลัดกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑.๘	ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ	กรรมการ
๑.๙	เลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๐	ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ	กรรมการ
๑.๑๑	อัยการสูงสุด	กรรมการ
๑.๑๒	อธิบดีกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ กระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๑๓	อธิบดีกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย กระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
๑.๑๔	ผู้อำนวยการสถาบันนิติวิทยาศาสตร์ กระทรวงยุติธรรม	กรรมการ
๑.๑๕	ผู้อำนวยการสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑.๑๖	เลขาธิการสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (ศูนย์นเรนทร) กระทรวงสาธารณสุข	กรรมการ
๑.๑๗	เจ้ากรมสิทธิการคุ้มครองทหาร กระทรวงกลาโหม	กรรมการ
๑.๑๘	ที่ปรึกษาราชการนายกรัฐมนตรี (นายแพทย์วัลภ ศาลุวิรกุล)	กรรมการ
๑.๑๙	รองเลขาธิการนายกรัฐมนตรีด้านการเมือง ประจำรองนายกรัฐมนตรี (นายแพทย์วัลภ ศาลุวิรกุล)	กรรมการ
๑.๒๐	นายสำนึก บูรณกุล	กรรมการ
๑.๒๑	ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	กรรมการ

/๑.๒๒ ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๒๖ ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี กรรมการ
ที่ปรึกษาสำนักนายกรัฐมนตรีประจำกลุ่ม และผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒๗ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ กรรมการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยเลขานุการ

๑.๒๘ ผู้อำนวยการส่วนตรวจสอบและติดตาม กรรมการ
สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี และผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

ให้คณะกรรมการมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๒.๑ กำหนดการดำเนินการพิจารณาเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบที่เกิดขึ้นเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องก่อนหน้าและหลังนั้น ตามที่เห็นสมควร

๒.๒ รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริง รายละเอียดต่างๆ รวมทั้งรับฟังความคิดเห็นจากผู้ที่เกี่ยวข้องและใกล้ชิดกับเหตุการณ์ตามข้อ ๒.๑ เพื่อประกอบการพิจารณาดำเนินการ

๒.๓ ตรวจสอบและรับรองบุคคลที่ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ตามข้อ ๒.๑ ที่สมควรได้รับการเยียวยาและให้ความช่วยเหลือ

๒.๔ ประสานงานหรือขอความร่วมมือจากหน่วยงานภาครัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้องหรือใกล้ชิดกับเหตุการณ์ตามข้อ ๒.๑ ในการให้ความช่วยเหลือผู้เสียหาย

๒.๕ เรียกบุคคลและเชิญตัวหน้าที่ของส่วนราชการ หน่วยงานของรัฐ และบุคคลที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ข้อเท็จจริง และรายละเอียดต่างๆ ต่อคณะกรรมการ

๒.๖ แต่งตั้งคณะอนุกรรมการหรือคณะทำงานตามความจำเป็น เพื่อช่วยปฏิบัติงานตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

๒.๗ รายงานผลการดำเนินงานให้นายกรัฐมนตรีทราบเป็นระยะๆ

๒.๘ จัดทำรายงาน และข้อเสนอแนะเกี่ยวกับหลักเกณฑ์ วิธีการ และมาตรการอื่นๆ ในการเยียวยาและช่วยเหลือผู้เสียหายจากเหตุการณ์ตามข้อ ๒.๑ ต่อนายกรัฐมนตรีและคณะรัฐมนตรีตามลำดับ และเมื่อได้รับอนุมัติจากคณะรัฐมนตรีแล้วให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการต่อไป

/๒.๙ ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒.๙ ให้คณะกรรมการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ตามคำสั่งนี้ให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน และคณะกรรมการอาจขยายเวลาดำเนินการต่อนายกรัฐมนตรีได้ตามความจำเป็น

๒.๑๐ ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่นายกรัฐมนตรีหรือคณะรัฐมนตรีมอบหมาย

๒.๑๑ ในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน ให้กรรมการ อนุกรรมการ และคณะทำงานได้รับเบี้ยประชุม ค่าตอบแทน และสิทธิประโยชน์อื่น ตามที่ได้ถูกต้องกับกระทรวงการคลัง ทั้งนี้ โดยให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ. ๒๕๔๗ และที่แก้ไขเพิ่มเติม ตลอดจนระเบียบของทางราชการอื่นที่เกี่ยวข้องเท่าที่จำเป็น โดยให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

๒.๑๒ ให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงบประมาณจัดสรรเงินงบประมาณให้เพียงพอกับการปฏิบัติงานของคณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ และคณะทำงาน

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๙ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ)
นายกรัฐมนตรี

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

คำสั่งคณะกรรมการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย
กรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

ที่ ๑ /๒๕๕๐

เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

ตามคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๘/๒๕๕๐ ลงวันที่ ๑๔ ตุลาคม ๒๕๕๐ แต่งตั้งคณะกรรมการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องขึ้น เพื่อทำหน้าที่กำหนดกรอบการพิจารณาเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง รวบรวมข้อมูล ข้อเท็จจริงจากผู้เกี่ยวข้อง ตลอดจนประสานงานกับหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องในการเยียวยาและให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานของคณะกรรมการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในคำสั่งสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ ๒๓๘/๒๕๕๐ ข้อ ๒.๖ และความเห็นชอบของคณะกรรมการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องขึ้น ในการประชุมเมื่อวันที่ ๑๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ จึงมีคำสั่งแต่งตั้งคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องขึ้น โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. องค์ประกอบ

๑.๑	ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรี (นายชิวะ เพ่งผล)	ประธานอนุกรรมการ
๑.๒	อธิบดีกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ	รองประธานอนุกรรมการ
๑.๓	ผู้แทนกระทรวงการคลัง	อนุกรรมการ
๑.๔	ผู้แทนสำนักงบประมาณ	อนุกรรมการ
๑.๕	ผู้แทนกรมคุ้มครองสิทธิและเสรีภาพ	อนุกรรมการ
๑.๖	ผู้แทนกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย	อนุกรรมการ
๑.๗	ผู้แทนสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร	อนุกรรมการ
๑.๘	ผู้แทนสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ กระทรวงสาธารณสุข	อนุกรรมการ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑.๙ ผู้แทนกรมสุขภาพจิต	อนุกรรมการ
๑.๑๐ ผู้อำนวยการสำนักตรวจราชการ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและเลขานุการ
๑.๑๑ ผู้อำนวยการส่วนตรวจสอบและพัฒนาขีดสมรรถนะและศักยภาพของหน่วยงาน สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๒ เจ้าหน้าที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ได้รับมอบหมาย จำนวน ๒ คน	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑.๑๓ เจ้าหน้าที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ที่ได้รับมอบหมาย	อนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

๒. อำนาจหน้าที่

๒.๑ พิจารณาหลักเกณฑ์ แนวทางการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

๒.๒ เร่งรัดการให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบฯ ของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์และระเบียบที่กำหนดด้วยความถูกต้อง รวดเร็ว ครอบคลุม

๒.๓ ให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบฯ อย่างทั่วถึง เพื่อให้ทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้องรับรู้และเข้าใจอย่างชัดเจนตรงกัน

๒.๔ รวบรวมข้อมูลและกำหนดแนวทาง วิธีการในการให้ความช่วยเหลือเยียวยาด้านจิตใจ

๒.๕ แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย

๒.๖ รายงานผลการดำเนินการให้คณะกรรมการฯ ทราบ

๒.๗ ปฏิบัติงานอื่น ๆ ตามที่ประธานกรรมการ หรือ คณะกรรมการฯ มอบหมาย

สำหรับการเบิกจ่ายเบี้ยประชุมของคณะอนุกรรมการฯ และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ ให้เป็นไปตามพระราชกฤษฎีกาเบี้ยประชุมกรรมการ พ.ศ.๒๕๔๗ และระเบียบของทางราชการที่เกี่ยวข้อง โดยให้เบิกจ่ายงบประมาณจากสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๗ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๕๑

(นายชวรัตน์ ชาญวีรกูล)
รองนายกรัฐมนตรี
ประธานกรรมการเยียวยาช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย
จากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

ด้วยเกิดเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์เกี่ยวเนื่องก่อนหน้าและหลัง ซึ่งปรากฏว่ามีผู้ได้รับความเสียหาย เสียชีวิตและบาดเจ็บจากเหตุการณ์ เพื่อเป็นการช่วยเหลือบรรเทาความเดือดร้อนให้กับผู้เสียหายตลอดจนสร้างความเข้าใจอันดีและปรองดอง สมานฉันท์ ในหมู่ผู้เสียหายทุกฝ่าย และประชาชนทั่วไป คณะรัฐมนตรีจึงกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง ดังนี้

ข้อ ๑. ให้การช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายโดยไม่เลือกฝ่ายอย่างรวดเร็ว ทั่วถึงและเป็นธรรม และเพื่อบรรเทาความเดือดร้อนของผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบและเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างปกติสุข

ข้อ ๒. ผู้ได้รับความเสียหาย หมายถึง ประชาชน และเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เสียชีวิต ทุพพลภาพ และบาดเจ็บที่เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล

ข้อ ๓. สถานการณ์และขอบข่ายการช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

๓.๑ เหตุการณ์ความไม่สงบ ในวันที่ ๒๘ สิงหาคม ๒๕๕๐ บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์และบริเวณทำเนียบรัฐบาล

๓.๒ เหตุการณ์ความไม่สงบ ในวันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๐ บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์

๓.๓ เหตุการณ์ความไม่สงบ ในวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ บริเวณโดยรอบรัฐสภาและพื้นที่ใกล้เคียง

๓.๔ เหตุการณ์อื่นซึ่งเกี่ยวเนื่องตามที่คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องเห็นสมควรให้การช่วยเหลือ

ข้อ ๔. หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ

๔.๑ การช่วยเหลือเร่งด่วน

กรณีความเสียหาย	ความหมายผู้ได้รับความเสียหาย	จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ
บาดเจ็บเล็กน้อย	เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลแต่ไม่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นผู้ป่วยใน	- ๒๐,๐๐๐	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
บาดเจ็บ	เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลและนอนพักรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยใน ไม่เกิน ๒๐ วัน	๖๐,๐๐๐	

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

การเรียกร้องค่าเสียหาย	ความหมายผู้ได้รับความเสียหาย	จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบความช่วยเหลือ
บาดเจ็บสาหัส	เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลและนอนพักรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยในเกิน ๒๐ วัน	๑๐๐,๐๐๐	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
ทุพพลภาพ	ไม่สามารถประกอบกิจการงานประจำตามปกติได้	๒๐๐,๐๐๐	
เสียชีวิต	ประชาชน/เจ้าหน้าที่ตำรวจ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่	๔๐๐,๐๐๐	

๔.๒ การช่วยเหลือต่อเนื่องกรณีทุพพลภาพ และทายาทผู้เสียชีวิต

รายการ	ความเสียหาย	เสียชีวิต (บาท)	ทุพพลภาพ (บาท)	หน่วยงานที่รับผิดชอบร่วมเหลือ
๑. เงินฟื้นฟูสมรรถภาพ	ทุพพลภาพ (กรณีผู้ได้รับความเสียหายต้องเข้ารับการฟื้นฟูสมรรถภาพ)	-	๒๐๐,๐๐๐	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๒. เงินช่วยเหลือผู้พิการจ่ายเป็นรายเดือน จนถึงแก่ความตาย	ทุพพลภาพ	-	๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ (ตามระดับความพิการ)	
๓. เงินยังชีพรายเดือน	บุตรผู้ได้รับความเสียหายที่เสียชีวิต หรือทุพพลภาพ จนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี	-อนุบาล/ประถมศึกษา ๑,๐๐๐ บาท/เดือน -เด็กเล็ก/กศน./มัธยมศึกษา ๑,๕๐๐ บาท/เดือน -อุดมศึกษา ๒,๕๐๐ บาท/เดือน		
๔. เงินทุนการศึกษารายปีต่อเนื่อง	เด็กกำพร้าหรือเด็กที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากบิดา มารดา หรือผู้อุปการะเสียชีวิต ทุพพลภาพ จนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี	-เด็กเล็ก/กศน. ๕,๐๐๐ บาท/ปี -อนุบาล/ประถมศึกษา ๖,๐๐๐ บาท/ปี -มัธยมศึกษา ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี -อุดมศึกษา ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี		สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ

หลักเกณฑ์และวิธีการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง คณะรัฐมนตรีรับทราบในการประชุมวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๔.๓ ผู้ได้รับความเสียหายที่ต้องเข้ารับการรักษาพยาบาล กรณีบาดเจ็บ หรือทุพพลภาพในโรงพยาบาลของรัฐ ให้โรงพยาบาลของรัฐทุกแห่งให้บริการตรวจรักษาทางด้านการแพทย์ และการพยาบาลโดยไม่คิดค่าใช้จ่ายใดๆ ทั้งสิ้น สำหรับค่าใช้จ่ายในการให้บริการตรวจรักษาผู้ได้รับความเสียหาย ในส่วนที่เกินจากที่กำหนดไว้ตามกฎหมายว่าด้วยหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ กฎหมายประกันสังคม และกฎหมายว่าด้วยเงินสวัสดิการเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลของเจ้าหน้าที่ของรัฐ ให้โรงพยาบาลของรัฐขอรับการสนับสนุนจากกระทรวงสาธารณสุขหรือกระทรวงเจ้าสังกัด โดยทำความตกลงกับสำนักงบประมาณ

ข้อ ๕. ให้จัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายขึ้นที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ โดยให้สำนักงบประมาณ และกรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ จัดสรรงบประมาณในการบริหารงานศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

ข้อ ๖. วิธีการให้การช่วยเหลือ

๖.๑ วิธีการ

(๑) กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการร่วมกับสำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร สถาบันการแพทย์ฉุกเฉินแห่งชาติ (ศูนย์นเรนทร) และโรงพยาบาลที่รับผู้เสียหายเข้ารักษา สำรวจรายชื่อผู้ได้รับความเสียหายและกำหนดกรณีความเสียหาย

(๒) ประชาสัมพันธ์ให้ผู้เสียหายมาลงทะเบียนเพื่อติดต่อขอรับความช่วยเหลือและ/หรือแจ้งให้ผู้เสียหายมาขอรับความช่วยเหลือ ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ได้รับความเสียหาย นำเอกสารหลักฐานที่เกี่ยวข้องมาติดต่อขอรับความช่วยเหลือ ได้แก่ สำเนาทะเบียนบ้าน สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน ใบรับรองแพทย์ที่ระบุการบาดเจ็บในกรณีต่างๆ ใบมรณะบัตร และหลักฐานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

(๓) พิจารณาตรวจสอบข้อเท็จจริงและหลักฐาน

(๔) อนุมัติการจ่ายเงิน

๖.๒ กรณีที่มีปัญหาในหลักเกณฑ์ และวิธีการปฏิบัติในการช่วยเหลือให้คณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง เป็นผู้วินิจฉัยแล้วนำเสนอคณะกรรมการเยียวยา และช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายกรณีเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องทราบ

๖.๓ ให้ดำเนินการช่วยเหลือให้แล้วเสร็จภายใน ๙๐ วัน นับแต่วันที่คณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบหลักเกณฑ์และวิธีการ การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

ข้อ ๗. ให้กรมสุขภาพจิต กระทรวงสาธารณสุข เป็นหน่วยงานหลักในการฟื้นฟูจิตใจผู้ได้รับความเสียหาย และผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบ

ข้อ ๘. งบประมาณในการช่วยเหลือเพื่อให้การช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายตามหลักเกณฑ์และการฟื้นฟูจิตใจผู้ได้รับความเสียหายเป็นไปด้วยความรวดเร็ว ให้ใช้งบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๕๒ งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น ในเบื้องต้นให้กำหนดกรอบวงเงินงบประมาณไว้ จำนวน ๕๖,๐๐๐,๐๐๐ บาท หากไม่เพียงพอให้คณะกรรมการเยียวยาและช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องเสนอขออนุมัติต่อ คณะรัฐมนตรีเป็นคราวๆ ไป โดยให้สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจัดทำคำของบประมาณไปยังสำนักงบประมาณ เพื่อจัดสรรเงินงบประมาณให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสุขภาพจิตโดยตรง สำหรับในปีงบประมาณต่อไป ให้กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ และกรมสุขภาพจิตขอตั้งงบประมาณปกติในการช่วยเหลือ

หมายเหตุ: ข้อความในวงเล็บท้ายมาตราต่างๆ ที่ได้ระบุถึงการแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชกำหนดนี้ ให้ใช้ความในวงเล็บดังกล่าวแทนข้อความในวงเล็บเดิม และให้ใช้ความในวงเล็บที่เพิ่มขึ้นใหม่ ตามพระราชกำหนดนี้ แทน

Legislative Institutional Repository of Thailand

การให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบ
เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง

กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้รับมอบหมายตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ ให้เป็นหน่วยงานดำเนินการให้ความช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง (เหตุการณ์วันที่ ๒๖ สิงหาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๑) โดยจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายที่อาคาร ๒ ชั้น ๑ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ หมายเลขโทรศัพท์ ๐-๒๖๕๖-๖๒๕๘-๙ เป็นศูนย์กลางในการรับเรื่อง

ผู้ได้รับความเสียหาย หมายถึง ประชาชนและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เสียชีวิต ทุพพลภาพ และบาดเจ็บที่เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาล

หลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือ

๑. การช่วยเหลือเร่งด่วน

กรณีความเสียหาย	ความหมายของผู้ได้รับความเสียหาย	จำนวนเงินช่วยเหลือ (บาท)	หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ
บาดเจ็บเล็กน้อย	เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลแต่ไม่นอนพักรักษาตัวในโรงพยาบาลเป็นผู้ป่วยใน	๒๐,๐๐๐	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
บาดเจ็บ	เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลและนอนพักรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยในไม่เกิน ๒๐ วัน	๖๐,๐๐๐	
บาดเจ็บสาหัส	เข้ารับการตรวจรักษาที่โรงพยาบาลและนอนพักรักษาตัวในฐานะผู้ป่วยในเกิน ๒๐ วัน	๑๐๐,๐๐๐	
ทุพพลภาพ	ไม่สามารถประกอบกิจการงานประจำตามปกติ	๒๐๐,๐๐๐	
เสียชีวิต	ประชาชน	๔๐๐,๐๐๐	
	เจ้าหน้าที่ตำรวจ/เจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่	๔๐๐,๐๐๐	

/ ๒. การช่วยเหลือ...

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๒. การช่วยเหลือต่อเนื่องกรณีทุพพลภาพ และทายาทผู้เสียชีวิต

รายการ	ความเสียหาย	เสียชีวิต (บาท)	ทุพพลภาพ (บาท)	หน่วยงานที่ให้ความช่วยเหลือ
๑. เงินฟื้นฟูสมรรถภาพ	ทุพพลภาพ	-	๒๐๐,๐๐๐	กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ
๒. เงินช่วยเหลือผู้พิการจ่ายเป็นรายเดือน	ทุพพลภาพ	-	๑,๐๐๐-๓,๐๐๐ (ตามระดับความพิการ)	
๓. เงินชดเชยรายเดือน	บุตรผู้ได้รับความเสียหายกรณีเสียชีวิต หรือทุพพลภาพ จนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี	* อนุบาลประถมศึกษา ๑,๐๐๐ บาท/เดือน * เด็กเล็ก/กศน./มัธยมศึกษา ๑,๕๐๐ บาท/ เดือน * อุดมศึกษา ๒,๕๐๐ บาท/เดือน		
๔. เงินทุนการศึกษารายปีต่อเนื่อง	เด็กกำพร้าหรือเด็กที่ได้รับผลกระทบเนื่องจากบิดา มารดา หรือผู้อุปการะเสียชีวิต ทุพพลภาพ จนจบการศึกษาระดับปริญญาตรี	* เด็กเล็ก/กศน. ๕,๐๐๐ บาท/ปี * อนุบาล/ประถมศึกษา ๖,๐๐๐ บาท/ปี * มัธยมศึกษา ๑๐,๐๐๐ บาท/ปี * อุดมศึกษา ๒๐,๐๐๐ บาท/ปี		กระทรวงศึกษาธิการ

ขั้นตอนการดำเนินการช่วยเหลือ

๑. ผู้เสียหายนำหลักฐานบัตรประชาชนและสำเนาทะเบียนบ้านพร้อมทั้งใบรับรองแพทย์ติดต่อลงทะเบียนที่ศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหาย

๑.๑ กรณีผู้บาดเจ็บเล็กน้อยและบาดเจ็บธรรมดา ที่ประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาหลักเกณฑ์การให้ความช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากเหตุการณ์ความไม่สงบเมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๑ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่องเห็นชอบให้ใช้รายชื่อผู้บาดเจ็บที่สำนักการแพทย์และสถาบันการแพทย์ฉุกเฉินรับรองโดยไม่ต้องใช้ใบรับรองแพทย์อีก ผู้ได้รับความเสียหายสามารถนำหลักฐานประจำตัวติดต่อลงทะเบียนที่ศูนย์ช่วยเหลือผู้เสียหายได้เลย

๑.๒ กรณีผู้บาดเจ็บสาหัส ทุพพลภาพ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการได้เตรียมการมอบหมายให้เจ้าหน้าที่ออกเยี่ยมเพื่อเป็นขวัญและกำลังใจ รวมทั้งเพื่อจะได้ให้คำแนะนำปรึกษา และรวบรวมหลักฐานข้อเท็จจริงเพื่อประกอบการพิจารณาช่วยเหลือต่อไป ทั้งนี้ ผู้ได้รับความเสียหายสามารถติดต่อลงทะเบียนได้ที่ศูนย์ช่วยเหลือฯ โดยมีหลักฐานใบรับรองแพทย์ประกอบ

๑.๓ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ ได้เร่งดำเนินการชี้แจงและติดต่อให้ผู้เสียหายได้รับทราบถึงแนวทางและหลักเกณฑ์การช่วยเหลือตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๕๑ รวมทั้งได้ประสานกับสำนักทะเบียนกลาง กรมการปกครอง เพื่อให้ได้ข้อมูลที่อยู่อาศัยของผู้เสียหายที่ชัดเจนประกอบการพิจารณาช่วยเหลือและประชาสัมพันธ์ผ่านสื่อต่างๆ ให้ผู้เสียหายได้ทราบ

๒. กรณีการเบิกจ่ายเงิน เมื่อผู้เสียหายได้ลงทะเบียนที่กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการพร้อมทั้งแนบเอกสารหลักฐานดังกล่าวแล้ว กรมฯ จะรวบรวมบัญชีรายชื่อผู้ได้รับความเสียหายเพื่อขออนุมัติการเบิกจ่ายเงินไปที่สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีและสำนักงบประมาณทุก ๗ วัน และสำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรีจะรวบรวมรายละเอียดเสนอไปที่สำนักงบประมาณ และสำนัก-งบประมาณจะโอนเงินมาให้กรมฯ เพื่อดำเนินการเบิกจ่ายและเชิญผู้เสียหายมารับการช่วยเหลือ (เป็นเช็ค) ต่อไป และจะเร่งรัดดำเนินการให้แล้วเสร็จภายใน ๕๐ วัน

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

แบบรับเรื่องและสอบข้อเท็จจริงผู้ได้รับความเสียหายจากเหตุการณ์ความไม่สงบ
เมื่อวันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ และเหตุการณ์ที่เกี่ยวเนื่อง
ศูนย์ช่วยเหลือผู้ได้รับความเสียหายฯ กรมพัฒนาสังคมและสวัสดิการ

ลำดับที่.....

วันที่.....

๑. ชื่อ – สกุล ผู้ยื่นคำร้อง..... อายุ.....ปี
ยื่นคำร้องแทนผู้ที่ได้รับบาดเจ็บ / คนพิการ / เสียชีวิต.....ซึ่งเกี่ยวข้องเป็น.....

๒. ที่อยู่ปัจจุบัน..... โทร.....

๓. ที่อยู่ตามบัตรประชาชน.....

๔. เลขประจำตัวประชาชน.....

๕. วันที่ประสบเหตุ ☐ วันที่ ๒๕ สิงหาคม ๒๕๕๐ สถานที่ประสบเหตุ ☐ สะพานมัฆวานรังสรรค์
☐ ทำเนียบรัฐบาล
☐ วันที่ ๒ กันยายน ๒๕๕๐ สถานที่ประสบเหตุ บริเวณสะพานมัฆวานรังสรรค์
☐ วันที่ ๗ ตุลาคม ๒๕๕๐ สถานที่ประสบเหตุ บริเวณรัฐสภาและพื้นที่ใกล้เคียง

๖. เข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาล ๑. ..... ๒ .....
๓. ..... ๔ .....
๕. ..... ๖ .....

๗. ประเภทผู้ได้รับความเสียหาย
☐ บาดเจ็บเล็กน้อย (รายละเอียดการบาดเจ็บ).....
☐ บาดเจ็บ (รายละเอียดการบาดเจ็บ).....
☐ บาดเจ็บสาหัส (รายละเอียดการบาดเจ็บ).....
☐ ทุพพลภาพ(รายละเอียดการบาดเจ็บ).....
☐ เสียชีวิต

๘. หลักฐานที่นำมายื่นประกอบคำร้อง
☐ สำเนาบัตรประชาชน ☐ สำเนาทะเบียนบ้าน
☐ ใบรับรองแพทย์ ☐ อื่นๆ .....

๙. สมาชิกในครอบครัว ..... คน

ที่	ชื่อ – สกุล	อายุ	เกี่ยวข้องกับผู้ร้อง	อาชีพ / การศึกษา	รายได้	สุขภาพ	หมายเหตุ

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

๑๐. ความเห็นในการช่วยเหลือ

☐ บาดเจ็บเล็กน้อย จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

☐ บาดเจ็บสาหัส (นอนพักรักษาตัวเป็นคนไข้ภายในโรงพยาบาลไม่เกิน ๒๐ วัน) จำนวน ๖๐,๐๐๐ บาท

☐ บาดเจ็บสาหัส (นอนพักรักษาตัวเป็นคนไข้ภายในโรงพยาบาลเกิน ๒๐ วันขึ้นไป) จำนวน ๑๐๐,๐๐๐ บาท

☐ ทุพพลภาพ จำนวน ๒๐๐,๐๐๐ บาท

☐ เงินสงเคราะห์และฟื้นฟูสมรรถภาพ

☐ เงินช่วยเหลือผู้พิการรายเดือน

☐ เงินยังชีพรายเดือนสำหรับบุตร

☐ เงินทุนการศึกษารายปีต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ)

☐ เสียชีวิต จำนวน ๔๐๐,๐๐๐ บาท

☐ เงินยังชีพรายเดือนสำหรับบุตร

☐ เงินทุนการศึกษารายปีต่อเนื่อง (กระทรวงศึกษาธิการ รับผิดชอบ)

ลงชื่อ ..... ผู้ได้รับความเสียหาย

ลงชื่อ..... เจ้าหน้าที่ผู้รับเรื่อง

ลงชื่อ..... นักสังคมสงเคราะห์

๑๑. ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

☐ เห็นควรอนุมัติ ☐ ไม่เห็นควรอนุมัติ

ลงชื่อ..... ผู้บังคับบัญชา

(.....)

ตำแหน่ง.....

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand

จัดทำโดย
คณะกรรมาธิการสิทธิมนุษยชน สิทธิเสรีภาพและการคุ้มครองผู้บริโภค

ออกแบบและพิมพ์ที่
สำนักการพิมพ์ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา
๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๑, ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๖๓

LIRT
Legislative Institutional Repository of Thailand